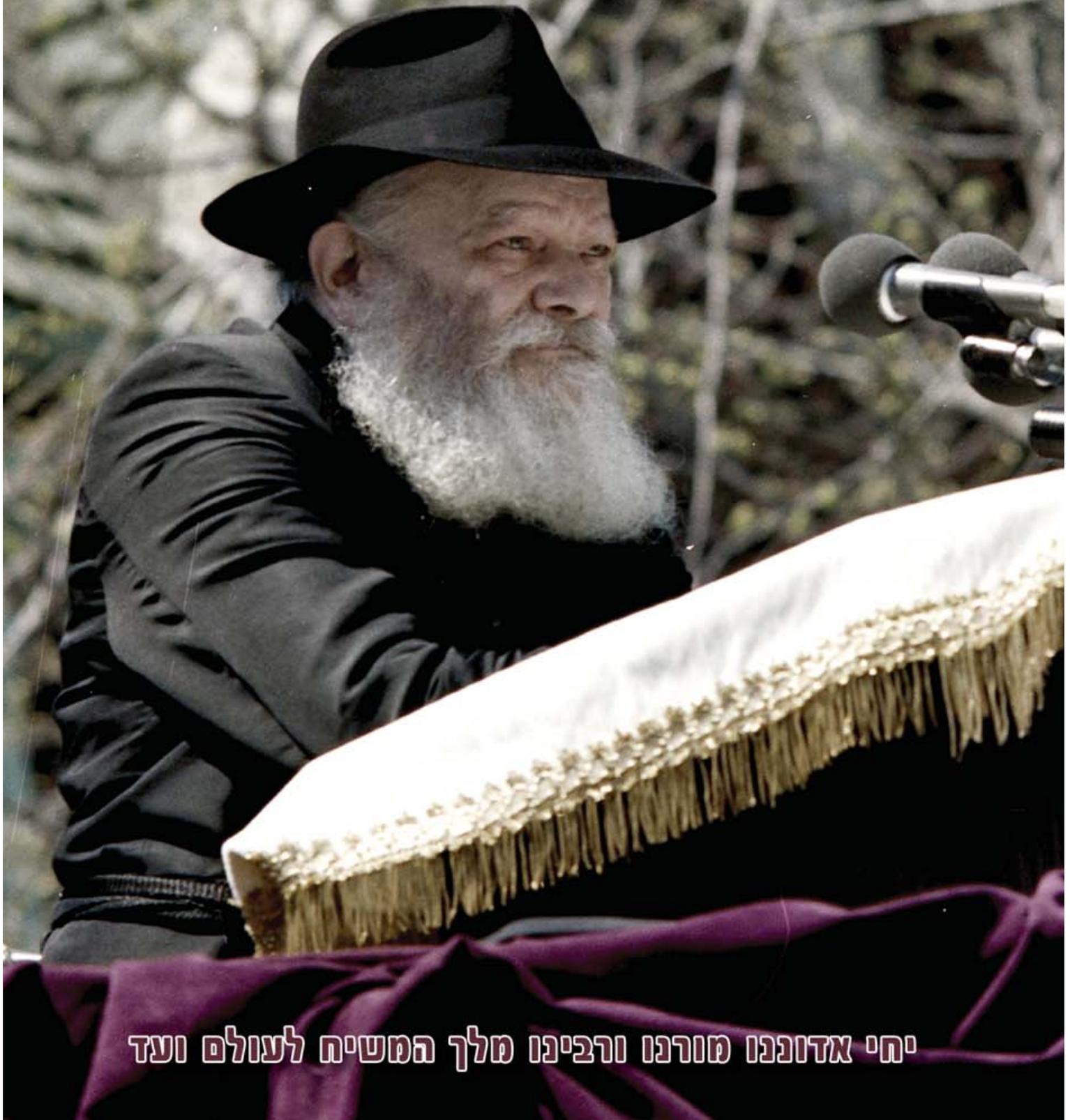

ביה עשיק מ' טקב כיא מנחם אב ה'תשס"ה | גיליון רנ"ט | באהיק: 12 ש"ח. בחו"ל: 4 דולר

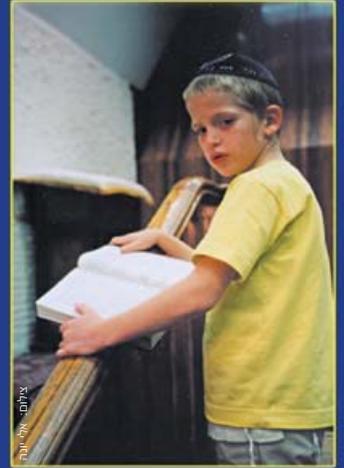
שבועון עולמי להפצת בשורת הגאולה

בית משיח

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

הילד שלך רוצה תשרי אצל הרבי!

**"אש"ל – הכנסת אורחים"
ממשיכה גם השנה בתכנית
מיוחדת לילדים, שתעניק לילדיכם
תשרי חסידי ומהנה.
קבוצת "מחנה משיח"!**

- צוות מפקדים, מחטי"ם וגנרלים – מנוסים ואחראים, ילווה את הילדים **מרגע ההמראה בארץ הקודש**, במשך חודש תשרי ועד לנחיתה חזרה בארץ הקודש.
- טיסה קבוצתית בהלוך ובחזור.
- תוכנית לימודים מיוחדת נושאת פרסים בהתאם לרמת הילדים, והתוועדויות מיוחדות עם משפיעים ומחנכים – לצד טיולים ופעילויות.
- הקבוצה תתחיל ביום חמישי כ"ה אלול עד יום חמישי כ"ה תשרי.
- על מנת להעניק לילדכם את הטיפול המסור ביותר, אנו נאלצים גם השנה לגבות מחיר סמלי של 80 דולר לכל ילד, ולהתנות את ההצטרפות ברישום מראש!

**לפרטים והרשמה:
מרכז צבאות ה'**

050-2210770 04-6462770

צילום: שמוליק נבירי

**טסים עם הילדים שלכם
מהמראה ועד לנחיתה**

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

תוכן עניינים

כתבות

20 | גירוש גוף קטיף

המאבקים, הדרמות, הכאב, הכבי, הצעקות והקריאות של הרגע האחרון, עד לנפילתו של הגוש

26 | לא נשכח ולא נסלח!

הרה"ג הרב שלום דובער וולפא שליט"א, מראשי המאבק בנסיגה והגירוש, בראיון מיוחד ל"בית משיח"

33 | "השליחות שלנו לא הסתיימה!"

הרב יגאל קירשנפסט, שליח הרבי מה"מ לחבל עזה בראיון מיוחד ל"בית משיח"

36 | להיות עם שליח הרבי עד הרגע האחרון

הרב דוד נחשון, הרב דני כהן והרב אלי פולטורק – היו בגוש קטיף וחוו את הרגעים הקשים

42 | יומיים אחרונים בגוש קטיף

צלם 'בית משיח' תיעד במצלמתו את החורבן הנורא, וחווה רגעים מרגשים שלא ישכח לעולם

48 | בחורים צריכים לקבל אהבה, ביטחון ושמחת חיים

'בית משיח' ערך רב-שיח חינוכי מרתק עם ארבעה מחנכים מובהקים, ושמע קריאה נרגשת להורים

54 | על חסידי דוקשיץ המקושרים, דווה לבנו

עוד עיירה חסידית שעל גבול ליטא וביילרוסיה שהוכחדה בשואה

60 | צער עמוק ושמחה עצומה

מאמרו של הרב נועם הרפז, משפיע ישיבה גדולה 'בית משיח' – 770 בביתר עילית

מדורים קבועים

5 | דבר מלכות

12 | התוועדות חסידותית

8 | לוח שבועי

16 | שלימות הארץ

9 | דבר המערכת

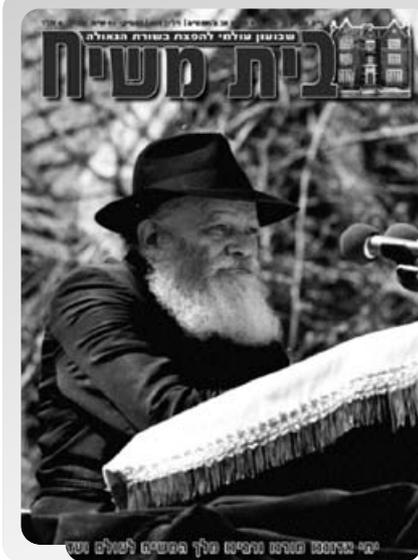
60 | יומנו של תמים ב-770

10 | הפרשה החסידית

73 | במחנה צבאות ה'

11 | מאוצר המלך

80 | חסידים . . איין משפחה

שבועון עולמי להפצת בשורת הגאולה בית משיח

משרד ראשי

744 Eastern Parkway

Brooklyn, NY 11213-3409

טלפון: 778-8000 (718)

מזכיר: שלוחה 240

מנהל: שלוחה 244

עורך: שלוחה 222

מנויים: שלוחה 242

מודעות: שלוחה 241

חסידים . . איין משפחה: שלוחה 204

פקס: 778-0800 (718)

דואר אלקטרוני: EditorH@BeisMoshiach.org

ארץ הקודש

ת.ד. 201 כפר חב"ד 72915

טלפון: 9607-290 (03)

מזכירות: שלוחה 0

מנויים: שלוחה 2

מודעות: שלוחה 3

עריכה וחדשות: שלוחה 4

פקס: 9607-289 (03)

דואר אלקטרוני: bm770@netvision.net.il

מחלקת מנויים: b_mm@netvision.net.il

מחלקת מודעות: bm_add@netvision.net.il

מוציא לאור

מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

משתתפים בעריכה

מנחם מענדל הכהן הנדל

שלום יעקב חזן

עורך המהדורה האנגלית

ברוך מרקר

צלם מערכת

מאיר אלפסי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

כל הזכויות שמורות

Copyright 2005 by Beis Moshiach Inc

מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

ברכות ואיחולים

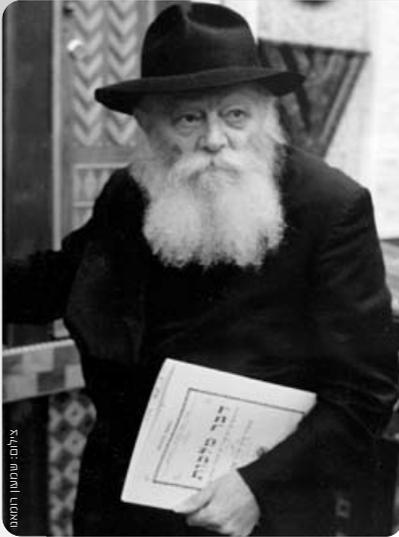
ברגשי גיל ושמחה הננו משגרים מלא הטנא ברכות ואיחולים מקרב לב
לידידנו החשוב והנעלה, איש האשכולות, רב פעלים, ראש וראשון
לכל דבר שבקדושה, מסור ונתון לכל עניני כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
וביחוד בשליחות העיקרית לקבל פני משיח צדקנו,

הרה"ח ר' **שלמה שי קאליש**

לרגל נישואי בתו **עדי** תחי" בשעטומ"צ

יהי רצון מהשי"ת שיהא זה בניין עדי-עד על יסודי התורה והמצווה,
ומשמחת נישואין זו נזכה לשמחת הנישואין של כנסת ישראל והקב"ה,
בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, תיכף ומיד ממש
יחי אדוננו מודנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

הנהלה

אין להתרשם מחושך הגלות

למרות חושך הגלות,
והעבודה שהגלות
מתגברת והולכת עד
ש"המלכות תהפך
למינות", חושך שלא היה
כמותו מעולם – אין בכל
זאת להתרשם מכך,
מתוך ידיעה שככל
שגדל החושך – הוא בא
משום ההתקרבות אל
אור הגאולה • משיחת
ש"פ מטות ומסעי,
תשט"ז. השיחה הוגהה
ונדפסה בלקו"ש חלק
ב', עמ' 56 (במהדורת
לשון הקודש)

בגלות, ולפיכך דובר אודותה בשעת גילוי האהבה.

אלא שאין תירוץ זה מספיק, שכן כשפועלת האהבה בהתגלות, ובמיוחד כשמתגלה אהבה עצמותית, אין מקום כלל לדבר לא על גיהינם ולא על שעבוד מלכיות.

ב. אך הדבר יובן לפי הסברת תורת החסידות את תוכנו הפנימי של ענין הגלות, וכך גם יסולק קושי, על פי ה"ינגלה", בגמרא ובמדרש.

בגמרא נאמר כי בזמן של "עת רצון" וכשישראל עושין רצונו של מקום היה מעמד הכרובים (בבית-המקדש) פניהם איש אל אחיו, "כמעט איש ולויות", ובזמן שאין עושין רצונו של מקום, שאז אין זו עת רצון, היה מעמד הכרובים הפוך.

במדרש נאמר שבשעה שנכנסו הנכרים לקדשי הקדשים ראו את הכרובים פניהם איש אל אחיו, כמעט איש ולויות, ושלחו אותם על פני כל האומות: "ראו למה אומה זו עובדת".

נשאלת איפוא הקושיא: שעת החורבן היתה הרי היפוכה של עת רצון, ומדוע אם כן היה אז מעמד הכרובים – פניהם איש אל אחיו?

בתורת החסידות מוסבר התוכן הפנימי של הגלות, במשל להשפעת הרב לתלמיד:

כשהרב משפיע השכלה לתלמידו הריהו נתון בתשומת לב אל התלמיד. אך כשתוך

א. ראשיתה של בשורת הגלות היתה בברית בין הבתרים, כפי שנאמר שם: "אימה חשכה גדולה גוי", רמז לארבע הגלויות.

תוכנה של כריתת ברית בין שני אוהבים הוא שבכל מצב שייווצר, אף כשלא יהיה כל בסיס וטעם לאהבה ואף יהיו גורמים להיפוכה של אהבה, גם אז תתקיים האהבה בתקפה. זה המיוחד בכריתת ברית.

לתקופה בה קיימים נימוקים לאהבה אין צורך בכריתת ברית. פעולתה של כריתת ברית היא לקיים את האהבה תמיד, משום שאין זו אהבה על פי טעם ודעת (אהבה התלויה בדבר, שכשטל דבר – בטלה אהבה), כי אם אהבה עצמותית בלתי מוגבלת.

בעת כריתת הברית מאירה האהבה העצמותית שאינה תלויה בדבר – בגלוי, נעשית, איפוא, אז כריתת הברית שהאהבה תתקיים תמיד, מבלי להתחשב עם כל שינוי במצב בעתיד.

– לאור האמור בלתי מובן מדוע דווקא בשעת ברית בין הבתרים באה הבשורה על הגלות?

גלות היא היפוכה של אהבה, אפילו של אהבה שעל פי טעם ודעת, וכל שכן של אהבה עצמותית, וכשמאירה האהבה העצמותית – מה מקום אז לדבר על הגלות?

לכאורה היה אפשר לתרץ הדבר על-פי מאמר רז"ל ש"בחר אברהם אבינו שעבוד מלכיות כנגד גיהינם", כך שיש טובה

כדי ההשפעה מבצבץ בשכלו של הרב רעיון חדש – הרי, כטבעה של כל הברקה שכלית, חייב הרב להפנות את דעתו מיד אל ההברקה החדשה, שאם לא כן היא תיעלם ולא יועילו לאחר מכן כל היגיעות. מפני עוצם פנימיות אהבתו של הרב לתלמיד הוא רוצה, איפוא, להתמסר אל ההברקה כדי שיוכל לקלטה, ולהעבירה כעבור זמן גם לתלמיד.

בשעה שהרב מפנה תשומת לבו אל הברקת הרעיון החדש – הרי בה במדה שגדלה תשומת לבו לרעיון כך מתמעטת תשומת הלב לתלמיד ומתמעטת גם ההשפעה.

– ככל שהרעיון החדש נעלה ועמוק יותר צריכה להיות רבה יותר ההתמסרות אליו, ומשום כך גדלה יותר הסחת הדעת מן התלמיד בשעה זו, עד כדי היווצרות ענין של "גלות" ו"חורבן" לדידו של התלמיד.

ברם, אין זה (החורבן והגלות) כי אם בבחינה חיצונית ואילו מבחינת פנימיות הענין הרי כאן תכלית הגילוי, ואדרבה: עצם העובדה שהרב מוכן, משום טובת התלמיד, להפנות תשומת לבו מן התלמיד כדי לקלוט את הרעיון החדש – מוכיח את יקר ערך הרעיון החדש במדה שכדאי ליצור לרגע ענין של גלות וחורבן לגבי התלמיד, ובלבד שבסופו של דבר תהיה האפשרות לגלות לתלמיד את הרעיון החדש.

נמצא, איפוא, שככל שגדול יותר ההעלם מהוה הוא הוכחה למדת גדולתו של הגילוי, ליקר ערך הרעיון, כך משום גודל האהבה לתלמיד רוצה הרב לגלותו לו ולכן כדאי לו לגרום לו לפי שעה העלם וסילוק כדי שסוף סוף יקבל את הרעיון החדש.

לפי זה יובן התוכן הפנימי של ענין הגלות – למרות שמבחינה חיצונית הוא גלות וחורבן הרי מבחינה פנימית זו תכלית הגילוי במדה יתרה, התגלות הגאולה העתידה, ולשם התגלות הגאולה העתידה כדאי שיהיה לפי שעה ענין של גלות וחורבן מבחינה חיצונית ובלבד שבסופו של דבר תגיע התגלות הגאולה העתידה.

ג. הוכחה מכרחת לכך שמבחינה פנימית מהווה הגלות גילוי אור – יש למצוא גם בסדר הגלות. בהתבוננות בענין הגלות אפשר לראות שאין כאן רק ענין של כפרה על חטאים, עוונות ופשעים, כי אם יש כאן גם תוכן פנימי.

אילו היה כל ענין הגלות לא יותר מאשר כפרה על חטאים עוונות ופשעים – היה

אין הגלות מהוה כפרה לעבירות בלבד, אלא שיש בה גם תוכן פנימי. פנימיות ענין הגלות היא – גילוי אור חדש, שמחמת ההיצמדות אליו באה התרחקות ההשפעה, ולכן – ככל שגדלה ההיצמדות אל הגאולה העתידה, ככל שמתקרב המשיח, הולכת הגלות ומתגברת

צריך להיות תהליך הגלות בכיוון של "פוחת והולך" מזמן לימן, שכן עם כל פרק זמן נוסף של גלות מתכפר חלק של החטאים העוונות והפשעים וצריכה הגלות להיות קטנה והולכת. ואילו במציאות אנו רואים שהגלות גדלה והולכת. רואים אנו זאת בגלות מצרים וגם בגלות הנוכחית.

גלות מצרים: בני ישראל היו במצרים מאתיים ועשר שנים. שבע עשרה השנים הראשונות היו טובות מאד, וגם לאחר פטירת יעקב, כל עוד חיו בני יעקב, לא החל עדיין השעבוד. אף לאחר מיתת השבטים החלה מרירות הגלות רק כשנולדה מרים, כלומר בשמונים ושש השנים האחרונות, פ"ו – בגימטריא "אלקים". מתוך 86 שנים אלו הרי גזירת "תבן לא ניתן לעבדך", היתה בסופן, בקירוב זמן לגאולה: "ומאז באתי אל פרעה וגוי הרע לעם הזה".

– גם בגלות הנוכחית אנו רואים שככל שהיא נמשכת היא הולכת ומתחזקת, והתגלות האלקות מתמעטת והולכת. בתחלת הגלות היה הגילוי על-ידי התנאים, ולאחר מכן באו האמוראים, ובהמשך הזמן הולך וגדל ההעלם, עד שבדורות האחרונים, "עקבתא דמשיחא", כמעט ואין כל גילוי, ולפיכך הם נקראים בשם עקביים, משום שהעקב הוא אבר שאין בו רוח חיים (בגילוי), כאמור באבות דר' נתן שהעקב הוא מלאך-

המות שבאדם.

מסדר זה מובן, איפוא, שאין הגלות מהוה כפרה לעבירות בלבד, אלא שיש בה גם תוכן פנימי. פנימיות ענין הגלות היא – גילוי אור חדש, שמחמת ההיצמדות אליו באה התרחקות ההשפעה, ולכן – ככל שגדלה ההיצמדות אל הגאולה העתידה, ככל שמתקרב המשיח, הולכת הגלות ומתגברת.

ד. ולפי האמור יובן הנאמר במדרש שבשעה שנכנסו הנכרים לקדש הקדשים ראו את מעמד הכרובים "כמער איש ולויות" – שכן כל ענין הגלות אינו קיים אלא מבחינה חיצונית ובסדר ההשתלשלות, ואילו בפנימיותו אינו אלא שיא של גילוי.

לפיכך – בקדש הקדשים, מקום הפנימיות, היה מעמד הכרובים "פניהם איש אל אחיו", כי בפנימיות, זו עת רצון, כמוסבר.

זה גם הטעם לכך שבברית בין הבתרים דובר על הגלות, שכן מבחינה פנימית יש בה תכלית הגילוי. בשעת ברית בין הבתרים, בשעה שהאירה האהבה העצמותית, באה הבשורה בדבר גילוי הגאולה העתידה, אלא שכפי שהדבר בא לידי ביטוי בסדר ההשתלשלות – הרי זה ענין של גלות.

ה. ההוראה מן האמור – בעבודת ה', היא:

למרות חושך הגלות, והעבודה שהגלות מתגברת והולכת עד ש"המלכות תהפך למינות", חושך שלא היה כמותו מעולם – אין בכל זאת להתרשם מכך, מתוך ידיעה שככל שגדל החושך – הוא בא משום ההתקרבות אל אור הגאולה.

כדי להביא את אור הגאולה לידי גילוי בפועל ל"מקבל" כאן למטה נדרשים מן ה"תלמיד" שני דברים: א) הידיעה שההעלם וההסתלקות אינם אלא בחיצוניות, ואילו בפנימיות הם תכלית הגילוי. ב) ההתקשרות והצמאות אל ה"רב", שלמרות שהרב התרחק מבחינה חיצונית – צריך התלמיד להיות שרוי בהתקשרות וצמאות לרב באותה מידה כבשעת ההשפעה, ואף במידה יתרה מזו, כדרך שאדמו"ר הזקן היה אומר בשעת דבקותו: "מי לי בשמים וגוי" – איך וויל זע גאָר ניסט, איך וויל ניט דיין גן-עדן, איך וויל ניט דיין עולם הבא כו', איך וויל מער ניט אַז דיך אַליין] [בתרגום חפשי: "איני חפץ דבר, לא את גן-העדן שלך, ולא את עולם-הבא שלך כו', איני חפץ אלא אותך לבדך"], ועיי צמאות זה באה התגלות האור החדש אל המקבל, בגאולה העתידה, במהרה בימינו.

קריאה נרגשת

"איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק"

הננו שמחים לבשר על התפתחות מוסדות חינוך לבנות על טהרת הקודש "עטרת חיה" בבני ברק, ע"ש הרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא שניאורסאהן ע"ה.

המוסד נמצא ב"ה בתנופת בניית בנין העומד עתה בגמר "שלד" בן 5 קומות - במרכז העיר בני ברק, אשר יהווה בעז"ה מגדלור חב"ד בעיר ובסביבה כולה.

עומדת בפנינו משימה לסיים את גמר הבניין או לפחות לגמור חלק ניכר, ע"מ שתוכלנה בנות הגן ותלמידות ביה"ס להיכנס בעז"ה ללמוד בהרחבה בבנין החדש - לשנת הלימודים הבעל"ט.

לשם ישום מטרה זו, המוסד זקוק לסכומי כסף נכבדים, אי לכך ביוזמה ובקריאה של כמה ממנהלי המוסד, התקיימה אסיפה עמנו הח"מ והוחלט להירתם לנתינת סיוע ל"קרן הבניין", לצורך גיוס הכספים כאמור.

אנו נעשה בעז"ה כל שביכולתנו, ע"מ לעורר אנשים לתרום מהונם ומאודם ולגייס לשם כך מכרים וידידים לעזור כפי היכולת לסיוע בבניית הבניין והתפתחות המוסד הקדוש הנ"ל, למען חינוך בנות חב"ד בעיר בני ברק.

ע"כ אנו פונים לכל אחד ואחת מאנ"ש להרים את תרומתם כפי אשר נרבה ליבו וכפי יכולתם וכן להפנות ידידים ומכרים אשר יכולת בידם לעזור כפי נדבת ליבם, וחפץ ה' בידם יצליח ויתברכו בכל הברכות ממקור הברכות.

יה"ר שע"י ההתעסקות בגמ"ח בבנייה זו, נזכה לבניין ביהמ"ק השלישי תיכף ומיד ממש.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

הרה"ח ר' שמואל הכהן הנדל

מח"ס בנין אש
הרה"ח ר' יעקב לבקיבקר

הרה"ח ר' מנחם מ. הכהן פרידמן

הרה"ח ר' מרדכי רוטנשטיין

מנצח כח/עמ"ק

הרה"ח ר' יוסף יצחק בקרמן

הרה"ח ר' יוסף חיים גינזבורג

הרה"ח ר' לוי יצחק גינזבורג

הרה"ח ר' שניאור זלמן גפני

שניאור זלמן גפני

שבועי

לוח

שבוע פרשת עקב - ראה פרקי אבות פרק ד'

זמני השבת			שקיעה		חצות היום והלילה		סוף זמן קריאת שמע		זריחה		
יציאה	כניסה		תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	
7:46	6:30	ירושלים	7:38	7:13	12:57	12:42	9:37	9:26	6:17	6:12	יום שישי, כ"א מנחם-אב
7:49	6:52	תל אביב	7:36	7:11	12:57	12:42	9:37	9:26	6:18	6:13	שבת קודש, כ"ב מנחם-אב
7:49	6:42	חיפה	7:34	7:10	12:57	12:42	9:38	9:26	6:19	6:13	יום ראשון, כ"ג מנחם-אב
8:18	7:20	ניו יורק	7:33	7:09	12:56	12:41	9:38	9:27	6:20	6:14	יום שני, כ"ד מנחם-אב
9:33	8:27	פריז	7:31	7:08	12:56	12:41	9:38	9:27	6:21	6:14	יום שלישי, כ"ה מנחם-אב
8:51	7:42	לונדון	7:30	7:06	12:56	12:41	9:39	9:27	6:22	6:15	יום רביעי, כ"ו מנחם-אב
9:37	8:21	מוסקוה	7:28	7:05	12:55	12:40	9:39	9:27	6:23	6:16	יום חמישי, כ"ז מנחם-אב

הזמנים מתייחסים למרכז הארץ. באזורי ההרים והעמקים עשויים להיות שינויים עד מספר דקות

מורה שיעור ללימוד הרמב"ם היומי

ספר המצוות	פרק אחד ליום	גי פרקים ליום	יום
מל"ת קסח.	הל' טומאת אוכלין פרק ב.	הל' אבל פרק ג-ה.	שישי כ"א מנחם אב
מל"ת קסז.	פרק ג.	פרק ו-ח.	שבת כ"ב מנחם אב
מל"ת קסו.	פרק ד.	פרק ט-יא.	ראשון כ"ג מנחם אב
מל"ת קסו.	פרק ה.	פרק יב-יד.	שני כ"ד מנחם אב
מ"ע קעג. מל"ת שסב. שסד. שסג. שסה.	פרק ו.	הל' מלכים ומלחמותיהם.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	שלישי כ"ה מנחם אב
מ"ע קפז. מל"ת מט. מ"ע קפח. קפט. מל"ת נט.	פרק ז.	פרק ד-ו.	רביעי כ"ו מנחם אב
מל"ת מו. מ"ע קצ. מל"ת נו. נז. מ"ע קצב. קצג.	פרק ח.	פרק ז-ט.	חמישי כ"ז מנחם אב
מ"ע קצא. ריד. מל"ת שיא. נח. מ"ע רכא. מל"ת רסג. רסד.	פרק ט.	פרק י-יב.	שישי כ"ח מנחם אב

סיום ספר-המצוות

סיום הרמב"ם

לא להבין – ללמוד!

אי אפשר להבין ובוודאי לא להסביר את מה שקרה בימים אלו. אך ניתן וחייבים ללמוד מכך, לפרסם את בשורת הגאולה והגואל שהיא הפתרון היחיד גם לצרות היום יומיות

ה

נה הגיעו הימים שמפניהם כה חששנו, שקיווינו והאמנו שלא יגיעו, ושעשינו כמיטב יכולתנו למנוע אותם, הלא הם הימים בהם ביצע ראש הממשלה את תכניתו הזוועתית, וגירש אלפי יהודים מבתיהם ויישוביהם, כחלק מהתכנית המופקרת וההזויה, להפקיר חלקים מארץ ישראל על מנת שאויבינו יוכלו להשתלט עליהם, ולהמשיך משם את המלחמה נגד עם ישראל בארץ ישראל היל"ת.

אין שום דבר בעולם שיכול להסביר או להצדיק את פשע הגירוש והחורבן, אשר למרבה האסון מתבצע כנגד יהודים על-ידי יהודים. אי אפשר להבין מדוע וכיצד אלפי יהודים, שעמדו בגבורה עילאית ובמסירות נפש במשך השנים האחרונות, אל מול פיגועים, טילים ופצצות, הפכו בבת אחת לפליטים חסרי בית.

אי אפשר להסביר את העובדה כי אותם יהודים גיבורים, שהמשיכו את חייהם גם בצל תכניות העקירה והחורבן, והשקיעו את כל מאודם, בכל המובנים, בבניין ופיתוח, כל אלו לא הועילו ביום פקודה, והם גורשו מהבתים, מהשדות ומן היישובים שהקימו וביססו בדמים (תרתי משמע) כה מרובים.

ומה שחמור לא פחות, כיצד ניתן לעכל את חילול ה' הגדול שנגרם, כאשר מן העבר האחד עומדים יהודים, מאמינים בני מאמינים, המכירים בהבטחת התורה על ארץ ישראל, ומתנהגים בדיוק כמו שדורשת מהם אמונה זו ללא כחל ושרק, ומולם הציב ראש ממשלת הזדון, אלפי חיילים ושוטרים, וגייס לצדו את כל הוגי הדעות מחוללי שיטת כחי ועוצם ידי, כמו גם 'אני ואפסי עוד', והקב"ה לא הראה בגלוי כאן ועכשיו, את נצחון האמונה על הכפירה. אין שום עניין 'להצדיק' את הקב"ה, הוא יסתדר לבד, ענייננו הוא להביא את הזעקה והטענה כלפי שמיא וכלפי עצמנו.

כאמור, אין כאן ולא יכולה להיות כלל שום הצדקה או הבנה למה שקרה, אך ניתן בהחלט למצוא כאן את ההוראה להווה ולעתיד. רבים מדברים כעת על 'היום שאחרי' ומנתחים היכן נעשו טעויות, היכן כשלה ההנהגה וכיו"ב, מה שמוטל עלינו לדעת זו העובדה כי הפתרון נמצא אצלנו, הפתרון הוא אצל הרבי מלך המשיח.

רק ידיעה אמיתית מהו באמת המשיח, מתוך לימוד ענייני הגאולה ומלך המשיח בכל זמן ומקום, תגרום לכך שניתן יהיה לנצח במלחמות ה'. רק חיים אמיתיים עם המשיח והגאולה, כפי שדורש מאתנו הרבי מה"מ, הם הפתרון והתרופה לכל הצרות. ומבלי להכנס לשאלה מי יכל לעשות יותר ולא עשה, ומי נמנע מעשייה מתוך אונס שהפך לרצון, הרי התפקיד שלנו הוא חשוב וגורלי.

להסביר, ללמד ולהפיץ את כל ענייני הגאולה ומלך המשיח, ובפרט בשורת הגאולה האמיתית והשלימה ברגע זה ממש. כאשר חיים כך, הרי שהטעויות נמנעות ומתבטלות, וכל תכנית שחורגת מהקו של הגאולה השלימה לא יכולה לצאת אל הפועל.

ישנו ציבור ענק, מאמין בה' ובתורתו, אשר ספג את המכה בצורה הקשה ביותר. ישנו ציבור אשר מתנגד למהלכו הכוחניים של ראש הממשלה, אלא שאינו מעיז לעשות דבר, מתוך פחד וחשש. כל אלו ורבים אחרים מחכים לשמוע סוף סוף את דברי האלוקות, כפי שמבטא אותן הרבי מה"מ שליט"א.

ולכן עלינו להתחזק בראש ובראשונה בהכרה כי משיח הוא דבר חדש, שונה ונעלה מכל מה שהכרנו עד עתה, ולכן מה שהיה עד עכשיו אינו בהכרח מתאים יותר, והעולם מוכן יותר מתמיד לקבל את בשורת הגאולה והגואל, ולקבל את מלכותו של מלך המשיח,

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

כ"ק אדמו"ר הזקן

ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל עמך כי אם ליראה את ה' אלקיך (עקב י, יב) "אטו יראה מילתא זוטרתא היא? אין, לגבי משה מילתא זוטרתא היא" (גמרא).

לכאורה אינו מובן התירוץ, דהא "שואל מעמך" כתיב. אלא הענין הוא כי כל נפש ונפש מבית ישראל יש בה מבחינת משה רבינו עליו השלום .. ועוד זאת יתר על כן, בכל דור ודור יורדין ניצוצין מנשמת משה רבינו עליו השלום ומתלבשין בגוף ונפש של חכמי הדור עיני העדה ללמד דעת את העם ולידע גדולת ה' ולעבדו בלב ונפש .. וכח זה ומדה זו לקשר דעתו בה' יש בכל נפש מבית ישראל ביניקתה מנשמת משה רבינו ע"ה.

(תניא פמ"ב)

כ"ק אדמו"ר האמצעי

והיה אם שמוע תשמעו אל מצותי גו' ונתתי מטר ארצכם (יא, יג) - שאז היתה עבודתם בשדות וכרמים, ולכן כתיב ונתתי מטר ארצכם. ועתה צריך להיות בעד השמיעה למצותיו הצלחה במעשה ידיו - בעסק משא ומתן. והנה באמת כעת כל ישראל הם שומעים למצותיו יתברך, דהיינו העשיה בפועל ממש, שכל ישראל מניחים טלית ותפילין ומחזיקים מצות מילה ושבת כו', לבד אותם שיצאו מן הכלל לגמרי כמו אפיקורסין וקלים ו"אטו ברשיעי עסקינן", אבל בכלל כל ישראל מקיימים מצות בפועל ממש כו' .. ולפי זה אינו מובן שאנו רואים לגמרי ההיפוך, שבני ישראל נדחקים בתכלית בטרדת הפרנסה בכל מיני דוחק, וגם להיפך אנו רואים שהרשעים והאפיקורסים לגמרי מצליח להם בכל דרכם, ולפי מה שנתבאר היה צריך להיות להיפך, שהרי כתיב "השמרו לכם פן יפתהו כו' והרהר אף ה' בכם ועצר" כו'. אך הטעם הוא, מחמת שנאת חנם לא יכול להיות השראת גילוי אלקות בהם, הגם ששלימים הם בקיום המצות כו', מצד שהם מפורדים זה מזה.

(מאמרי אדה"א תקע"ז ע' רכה)

כ"ק אדמו"ר הצמח צדק

ואספת דגנך ותירושך ויצהרך (יא, יד). "ואספת דגנך" - זה לברר בירורים. וג' בחינות "דגנך תירושך ויצהרך" - נגד ג' בחינות ישראלים לויים כהנים. כי "שמן" הוא בחינת חכמה, ו"יין" בחינת בינה, ו"דגן" - בחינת דעת (כמאמר "אין התינוק יודע לקרות אבא עד שיטעום טעם דגן" דוקא), והבירורים צריכים להיות ע"י ג' בחינות אלו.

(אור התורה פרשתנו (כרך ו) ע' ב'שה)

כ"ק אדמו"ר מהר"ש

והסיר הוי' ממך כל חולי (ז, טו) - איתא במדרש "חולי" קאי על היצר הרע שנקרא חולי, וזהו מה שכתוב "והסיר ה' ממך כל חולי", היינו שיבער היצר הרע מן העולם כו' .. היינו שיהיה היצר הרע על-דרך שהיה קודם החטא, שהיה גם כן טוב, ואדרבה, כשהיצר הרע נהפך לטוב, אז נעשה בחינה גבוה יותר, וכמו למשל שעושין מרקחת מדבש וצנון שהוא מר ביותר, וכשהדבש מהפך את הצנון אז נעשה מרקחת שהוא טוב ביותר מהדבש בעצמו.

(ס"ה"מ תרל"ג ח"ב ע' תכט, תנ)

פתגם השבוע בענייני גאולה

ועל פי זה מובן גם בנוגע להתפתחות והתגלות המכשירים כו' שנתגלו בדורות האחרונים [כדאיתא בזהר "ובשית מאה שנין לשתיא תפתחון תרעי דחכמתא לעילא ומבועי דחכמתא דלתתא (חכמות העולם)], שאף שיש אפשריות להשתמש בהם לענינים היפך התורה (וכן הוא בפועל ע"י כמה רחמנא ליצלן) - מכל מקום צריך להשתמש בהם לעניני קדושה, הפצת התורה והיהדות וכיוצא-בזה, ובפרט אלה שמשתמשים בהם בעניני מסחר, שהרי בשביל זה נבראו כחות אלו שבטבע ונתגלו חכמות אלו, כמדובר כמה פעמים.

(ש"פ עקב תשמ"ח)

כ"ק אדמו"ר מהרש"ב

ואספת דגנך .. ואכלת ושבעת (יא, יד). זאת היא עבודתנו אשר נצטוינו לייחד העולם הגשמי עם אלקות כו', והוא ע"י עסקו במשא-ומתן בענינים הגשמיים, ומטרת עסקו יהיה בכדי שיוכל ללמוד תורה ולקיים המצות וכן באכילה לשם שמים דוקא, ע"ז הנה אח"כ כתיב "ואספת דגנך" כו', הוא אסיפת וקיבוץ כל הדברים הגשמיים והחומריים שעובד בהם, וע"ז הוא מאספם ומקבצם מן הפירוד אל היחוד כו'.

(ס"ה"מ תרט"ג ח"ב ע' קז)

כ"ק אדמו"ר מהר"י"צ

על ארץ ישראל אומרת התורה "תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה" (יא, יב). יהודים אוהבים את ארץ ישראל וצריכים אכן לאהוב אותה, יהודים מוסרים את נפשם עבור ארץ ישראל ואכן צריכים לעשות כן ... האם מסוגל אדם נבון להעלות על דעתו כי מחללי השבת ואוכלי טריפות וכו' יהיו אלה שינצחו - אם אפשר להתבטא כך - את רצון השם יתברך הרוצה בהחלטיות שארץ ישראל תהיה ארץ תורה ומצוות, ושיהודים בכל הארצות יהיו יהודי תורה ומצוות!?

(לקוטי דבריו (בלה"ק) ח"ה ע' 1251)

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

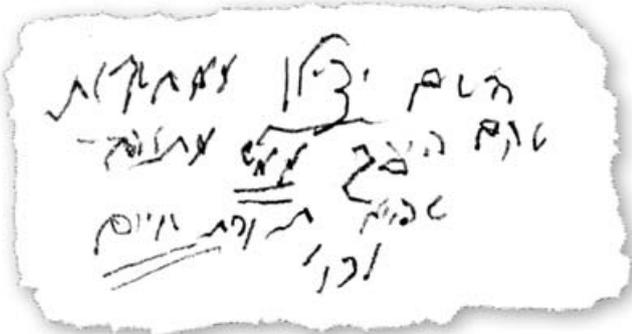
...הקיצו ורננו שוכני עפר", ביחד עם כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, וכן אאמו"ר, שיום ההילולא שלו מתברך משבת זו, אשר, מסר נפשו על הפצת התורה והמעיינות במדינה ההיא, ולאחרי יציאת כ"ק מו"ח אדמו"ר ממדינה ההיא נשאר הוא נכדם היחידי של אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי והצ"צ המנהיג במדינה ההיא, ולכן פנו אליו גם בעניני הדרכה וכו' וכו', ובגלל פעולותיו בהפצת התורה והמעיינות נאסר והוגלה ונסתלק במקום גלותו כו'...

(ש"פ ואתחנן תשמ"ח)

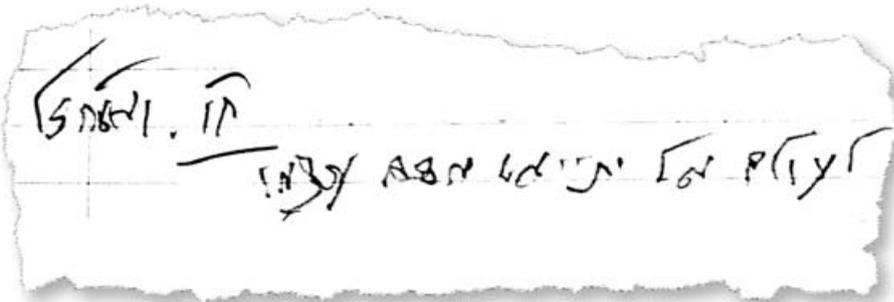

לעולם אל יתייאש אדם עצמו

בקשר עם המצב בארה"ק, ועל-פי הוראת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, ע"ד עידוד רוחם של בני ישראל שיחיו, מביאים אנו בזה ב' מענות ע"ד חיזוק הביטחון ושליטת היפוכו

השם יצילו ממחשבות
שהם היפך ממש מתורה -
שהיא תורת חיים
וכו'

ח"ו. ואמחזיל
לעולם אל יתייאש אדם עצמו

מאת הרב חיים לוי-יצחק גינזבורג
משפיע בישיבת תורת"ל המרכזית - כפר חב"ד

זעקה, ולא רק...

יחד עם הזעקה והקריאה החוצה, ויחד עם האמונה והביטחון הגמור בדברי מלכנו משיחנו כי הנה זה משיח בא, ותיכף ומיד ממש נוכל להודות ולהלל על הנסים והנפלאות הגדולים של הגאולה האמיתית והשלימה – עלינו לנסות ולבחון גם את עצמנו באותה מראה, גם אם זהו רק בדקות שבדקות

שנו סיפור מפורסם אודות יהודי כפרי שבתו היחידה חלתה והפכה למשותקת רח"ל בכל גופה. ניסה האב את כל הדרכים המקובלות – פנה לרופאים הגדולים ביותר, נסע למרחקים בכדי למצוא את המומחים המפורסמים, פיזר כספים על ימין ועל שמאל – אבל אף אחד לא הצליח להביא מזור ומרפא למחלת השיתוק שאחזה בבת. זו שכבה במיטתה מבלי יכולת לזוז ממקומה.

חברו עליו חבריו וידידיו ובני משפחתו ואמרו לו כי בכל העולם מפורסם שמו של הבעל-שם-טוב הקדוש, שהביא מזור ותרופה לחולים רבים חשוכי-מרפא למעלה מדרך הטבע לגמרי, ובודאי יוכל גם לרפא את הבת. האב טען ללא הרף שאינו מאמין

טובה גדולה היא לפרסם את הקריאה והקדושה בכל בתי בני ישראל". וכך מוסיף הרבי הרי"צ וכותב: "הייאוש הוא הטפה המרה התלויה בחרבו של המחריב עולמו של הקב"ה, והמדיח את האנשים מדרכי החיים מלמלאות תעודת מלאכותם בשליחות אדון עולמים, להאיר את העולם באור תורה ונועם המצות ומדות טובות. ואין לך גבור יותר גדול ממי שמנצח את תולעת היאוש המכלה את הנפש ומאבד את הדעת.

"האמונה, התקווה והבטחון במי שאמר והי' העולם, הן המה סמי המרפא הממתיקים את רעל ארס היאוש, ומעמידים את האדם הדתי על הגובה הראויה לו ונותנים לו הכח והעוז למלאות תעודתו".

העלון הראשון של "הקריאה והקדושה" יצא לאור לקראת שנת תשי"א בהוראת הרבי הרי"צ, על ידי העורך מר לעוויט. "בחסדי יתברך הנני חוזר דא"ח ... ומוציא לאור בעזרת בקי ומומחה בזה – ירחון חדשי בשם הקריאה והקדושה", כותב הרבי ובמקום אחר הוא מוסיף: "...אשר טעם קריאת שם זה הוא קריאה להקדושה. דפירוש וענין קריאה זו הוא הזמנה, והוא להיות מוכן לביאת המשיח, וההזמנה צריכה להיות בתשובה ובמעשים ... ובא מועד אשר הרבנים שיי יגידו לקהל עדתם שיי את האמת הגמור על אודות ביאת המשיח, ואשר ישועתנו ופדות נפשנו תבוא ע"י הקב"ה בכבודו ובעצמו,

בבדותות שכאלה, ולא היה מוכן לשמוע כלל על נסיעה אל הבעש"ט. אבל משראה כי אין שום עצה ושום תרופה – חזקו עליו דבריהם, הכניס את הבת המשותקת לעגלת הנסיעות, ובאי-רצון בולט קם ונסע יחד עם בתו למזיבוז', כשבידו סכום כסף גדול לשלם לאותו "בעל שם" על ריפוי הבת.

כשהגיע לביתו של הבעש"ט, ירד מן העגלה, ונכנס מיד לביתו של הבעש"ט כשבידו סכום הכסף הגדול. הוא פנה אל הבעש"ט ואמר: "רבי, שמעתי כי יכול אתה לרפא חולים. הא לך כסף זה ורפא נא את בתי המשותקת חשוכת המרפא".

הבעש"ט, שעמד אז על יד החלון, לקח מידו את הכסף וזרק אותו החוצה בעד החלון, באומרו: "לך, אינני זקוק לכסף".

וראה זה פלא: כשראתה הבת – ששכבה בעגלה בחוץ, מבלי יכולת לזוז ממקומה – את הכסף הנזרק בעד החלון, התרוממה ממקומה כאילו מעולם לא היתה משותקת, רצה במהירות אל המקום אליו הושלך הכסף, התכופפה ואספה אותו!...

האב יצא מחדרו של הבעש"ט מופתע לחלוטין. הוא ראה את בתו המשותקת חשוכת המרפא רצה ומתכופפת, כאילו מאום לא אירע לה מעולם. אך מיד התעשת, פנה אליה ואמר: "מהרי, בת, בואי וניסע מהר מכאן. אותו "בעל שם" עוד עלול להגיד שהוא היה זה שריפא אותך!..."

השמן לב העם הזה, ואזינו הכבד ועיניו השע, פן יראה בעיניו ובאזניו ישמע ולבבו יבין ושב ורפא לוי". העיניים סגורות, האוזניים סתומות והמוח והלב אטומים מלראות, לשמוע ולהבין את הדברים שהם כה פשוטים, כה מובנים מאליהם, ומתעקשים דווקא להבין להפך.

ראינו במוחש, בעיני בשר, פעם אחר פעם באופן הכי ברור, כיצד כל אזהרותיו של הרבי מלך המשיח שליט"א התממשו בצורה הכי ברורה: ככל ש"מתקדמים" באותו תהליך אומלל והרה-אסון, גוברים מעשי הטרור והפיגועים רח"ל ונופלים עוד ועוד קרבנות הי"ד, לא תקום פעמים צרה.

יתירה מזו: רואים בעיני בשר שהדברים ממש חופפים – בכל פעם שדיברו על "התקדמות בתהליך" היו פיגועים נוספים. ככל שהאווירה מתחממת יותר לקראת הסכם, גוברים הפיגועים. וכשהגיעו כבר לאותו הסכם בוגדני, אזי הפיגועים התעצמו עוד יותר.

וזה קרה לא רק פעם אחת, אלא עשרות

על כל אחד לשאול את

עצמו: האם אני אכן הולך

בדרכו של הרבי, או שמא

אני מחפש לפעמים לעשות

מה שנות, קל או משתלם לי?

האם אני עושה דברים טובים

ואמיתיים וקדושים, אך לא

באותו אופן ובאותה צורה

שנצטוונו, משום שכך נוח לי

יותר ואני אהיה 'מקובל' יותר

בחברה מסביבי?

פעמים, ללא גוזמא, במשך כל השנים האחרונות! וכפי שכבר ציינו רבים, שבאותן השנים המועטות מאז "הסכם אוסלו", היו קורבנות הי"ד פי כמה וכמה מכל מה שהיו עד אז. ובשנים האחרונות עצמם – בכל פעם (כמעט ללא יוצא מן הכלל) שדיברו על "התקדמות" (ואכן "התקדמו" יותר... לתהום) נפלו רח"ל קורבנות נוספים הי"ד.

וכאשר חוקרים ומנתחים את מה שקורה, מגיעים למסקנה הבלתי-נמנעת (נוסח חכמי חלם) שחייבים להאיץ, רח"ל, עוד יותר את אותו תהליך, כדי להגיע סוף-סוף לשלום אמיתי, כי "הלנצח תאכל חרב?" המצב חמור עד כדי-כך, שדווקא מי שבשעתו עמד בראש המתנגדים לכל טירוף זה ברבים ובפרסום, והבטיח והצהיר וכו' – דווקא הוא הדוהר והמדהיר את העגלה ב"נחישות וברגישות" בדרך החתחתים המסוכנת לכיוון התהום, היל"ת. ועד לגזירת גירוש נוראה על יהודים, עקירת יישובים ומסירתם לגרועים בשונאי ישראל, כאשר בכך מסכנים רח"ל היל"ת את בטחון עם ישראל וארץ ישראל ובוגדים גם באלו שבחרו בהם והעלו אותם לשלטון.

וכל זה – כאשר רואים ממש בעיני בשר כיצד כל מילה של הרבי מתקיימת בדיוק מופלא, והדרך היחידה כדי להצליח היא ללכת אך ורק בדרכו של הרבי.

כשאנו רואים ושומעים כל זאת וגוברת אצלנו הזעקה והקריאה לאותם מנהיגים, כביכול, המוליכים שולל ומדרדרים את

המצב: פיקחו את העיניים וראו באיזו דרך חתחתים נוראה אתם הולכים! עצרו מיד בדרככם ושנו כיוון של 180 מעלות! הלא רואים אתם כי כל מילה של הרבי היא אמת, גם בעולם-הזה הגשמי והחומרי, וכל דרך אחרת מובילה ח"ו לתהום! התחילו לציית לדברי הרבי, הקול היחיד שדבריו הוכחו תמיד כנכונים וצודקים ורק ההליכה בדרכו תביא להצלחה וברכה!"

חד עם הזעקה והקריאה חוצה, ויחד עם האמונה והביטחון הגמור בדברי מלכנו משיחנו כי הנה זה משיח בא, ותיכף ומיד ממש נוכל להודות ולהלל על הנסים והנפלאות הגדולים של הגאולה האמיתית והשלמה – עלינו לנסות ולבחון גם את עצמנו באותה מראה, גם אם זהו רק בדקות שבדקות. שהרי מפורסמים דברי הבעש"ט שכאשר יהודי רואה דבר לא טוב בזולתו, עליו לזכור ולדעת כי הזולת אינו אלא "מראה" בתוכה משתקף הפרצוף של המסתכל בה, וכל הנגעים שאדם רואה בחוץ – אינם אלא "מנגעי עצמו".

ובפרט כשמתקרבים לחודש אלול, חודש החשבון והתשובה, חודש הרחמים והסליחות, ימים שכל יהודי עורך את חשבון נפשו ומנסה לתקן ולשפר, יחד עם זה שהוא מאחל שוב ושוב בכל הזדמנות בדיבור ובכתב לעצמו ולרעהו "כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה" (החל מחמשה עשר באב, כפי שמביא הרבי ב"דבר מלכות" כי "חמשה עשר באב" בגימטריא "כתיבה וחתימה טובה").

הרבי אומר לנו שוב ושוב, כי העבודה של בני-ישראל במשך זמן הגלות נסתיימה ונשלמה, והעבודה היחידה שנותרה היא – קבלת פני משיח צדקנו בפועל ממש. והרבי מוסיף ומפרט ומסביר (שי"פ וירא תשנ"ב): "כל העיניים וכל הפעולות חדורים בעיני משיח וגאולה, כולל גם באכילתו ושתייתו, שמשותק לסעודה דליתן ושור הבר ויין המשומר, עד כדי כך שגם לאחר הסעודה נשאר רעב לסעודה דליתן ושור הבר ויין המשומר, ובמילא טוען להקב"ה שאינו יכול לקיים המצוה ד"ואכלת ושבעת" לאמיתתה עד שהקב"ה יושיבנו על שולחנו להסעודה דלעיתיד לבוא".

על כל אחד ואחת מאתנו לשאול את עצמו:

האם אצלנו אכן הכל חדור בעיני משיח וגאולה?

האם אנו אכן חיים עם משיח באמת ולפחות אווזים ב"קליאמקע" [ידית הדלת]

מכל מה שנתבשרנו ונצטוונו לפרסם ולהרעיש – אין זה משנה כלל וכלל את העובדה שחייבים וזכאים לנו לעשות כפי שהרבי אמר, ללא פשטי'ך וללא התחכמויות, ובדאי שהרבי ידאג לכך שהדברים יהיו כפי שהם צריכים להיות.

וכפי שכותב הרבי שליט"א ב'אגרות-קודש' (כרך ג' עמוד שח – תרגום חפשי): "אלא מה יהי? – מה יודע אני מה שהרבי חושב? זוהי אחריות שלו, ואם כן בודאי שהוא ידאג לזה, כיצד – אינני יודע. ישנם עוד דברים שאינני יודע..."

עלינו לעשות את שלנו, והרבי ודאי יעשה את שלו. הרבי בודאי יפרע את ה"שטרות" עליהם חתם, ויראה לעין כל כיצד כל הבטחותיו ונבואותיו מתממשות עד לפרט היותר קטן בהם, ותיכף ומיד ממש.

"העיקר הוא הגברת האמונה וחיזוק התקווה והבטחון, ועם זה לעשות בפועל כל מה שאפשר לעשות" – ב"דבר היחיד שנתר בעבודת השליחות: קבלת פני משיח צדקנו בפועל ממש".

וזה מה שיביא ויפעל בפועל ובפשטות את התגלותו המהירה של מלכנו משיחנו שליט"א בגאולה האמיתית והשלימה תכף ומיד ממש.

כפי שמספר הרבי, שפעם התבטא הרבי הריי"צ ואמר כי רוצים לנו "איין ישועה – אָבער אַ רעכטע" [= ישועה אחת, אבל אמיתית ומוחלטת] – הישועה והגאולה האמיתית והשלימה, בהתגלות מלכנו משיחנו לעין כל, תיכף ומיד ממש. יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

נכון, אין לנו שום ביאור והסבר על כך שהמצב הנוכחי (נכון לשעת כתיבת הדברים) נמשך, וכל רגע שעובר כך הוא פלא הכי גדול ודבר הכי בלתי-מובן כלל וכלל, שהרי הרבי מדגיש ואומר שגם ענין זה כבר נעשה ונפעל ואין שום ביאור והסבר על עיכוב ונוראה. אך מכיוון שרואים שעדיין לא בא – זה גופא מוכיח שצריך לעשות עוד יותר בענין זה, אבל כשלעצמנו, כשאנו רואים ב'מראה' את מי שנוהג בצורה כה טיפשית ונוראה, הפך הוראות מלכנו משיחנו, כאשר רואים בעיני בשר שרק דרכו של הרבי היא הדרך היחידה להצלחה ולברכה – האם אין זו הוראה אלינו?

על כל אחד לשאול את עצמו: האם אני אכן הולך בדרכו של הרבי, או שמא אני מחפש לפעמים לעשות מה שנוח, קל או משתלם ל? האם אני עושה דברים טובים ואמיתיים וקדושים, אך לא באותו אופן ובאותה צורה שצטוונו, משום שכך נוח לי יותר ואני אהיה 'מקובלי' יותר בחברה מסביבי?

והרי ברור ופשוט, ורואים גם בעיני בשר, שכאשר הולכים בדרכו של הרבי, אזי ישנה הצלחה מופלגה, וזה מה שפועל ומביא את הישועה הכללית והפרטית. ומה שאין לנו יודעים ומבינים כלל וכלל מה קורה פה, ונדמה לנו ש"הכל הולך הפוך"

בכך שאנו דואגים כל הזמן לחשוב ולדבר על כך ולעשות בענין זה ללא הרף. להדגיש בכל דיבור, בכל עניין ובכל נושא, מבלי להתעייף, את ענייני משיח וגאולה, וכפי שמתבטא הרבי שליט"א: "האָלטן אין איין רעדן, אין איין טראַכטן און אין איין מפרסם זיין" אודות משיח וגאולה?

האם אנו מכריזים "עד מתי" ו"יחי המלך המשיח" בזעקה אמיתית מעומק הלב, שצריכה לבוא גם ודוקא בדיבור (ענינה של "ספירת המלכות") ודוקא מתוך שמחה – כפי שצטוונו?

נכון, אין לנו שום ביאור והסבר על כך שהמצב הנוכחי (נכון לשעת כתיבת הדברים) נמשך, וכל רגע שעובר כך הוא פלא הכי גדול ודבר הכי בלתי-מובן כלל וכלל, שהרי הרבי מדגיש ואומר שגם ענין זה כבר נעשה ונפעל ואין שום ביאור והסבר על עיכוב הגאולה. אך מכיוון שרואים שעדיין לא בא – זה גופא מוכיח שצריך לעשות עוד יותר בענין זה,

אבל כשלעצמנו, כשאנו רואים ב'מראה' את מי שנוהג בצורה כה טיפשית ונוראה, הפך הוראות מלכנו משיחנו, כאשר רואים בעיני בשר שרק דרכו של הרבי היא הדרך היחידה להצלחה ולברכה – האם אין זו הוראה אלינו?

על כל אחד לשאול את עצמו: האם אני אכן הולך בדרכו של הרבי, או שמא אני מחפש לפעמים לעשות מה שנוח, קל או משתלם ל? האם אני עושה דברים טובים ואמיתיים וקדושים, אך לא באותו אופן ובאותה צורה שצטוונו, משום שכך נוח לי יותר ואני אהיה 'מקובלי' יותר בחברה מסביבי?

מרמלשטיין - מסעדה עם מעם ביתי

Mermelstein Caterers

Let us cater your simcha... Open till 10:30PM

(718) 778-3100

MAYER KOHEN

351 KINGSTON AVENUE

BETWEEN CARROLL & PRESIDENT ST.

ברוך ד"ר מרמלשטיין

בית משיח 770 Beis Moshiach
הכתובת שלך לכל עניין של משיח וגאולה

הודעה

לקראת השנה השניה לשיבת "בית משיח 770"
ישיבה גדולה - חב"ד, ביתר עילית

ניתן להתקשר לבירורים ולהרשמה
לשיעור א' ולבחורים שלוחים

לתיאום מועד לביקור ומבחן נא להתקשר:

02-580-770-6

אפשר גם להשאיר הודעה במשרד

• דגש בישיבה על יחס אישי
ותשומת לב לכל בחור

• תכנית מיוחדת וכדאית לבחורים,
לשליחות אחרי 'קבוצה'

יחי אדונו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

לפרטים:

דניאל גולדברג

ביתר עילית, טל: 02-580-770-6

מארה"ב: 1-347-584-0618

BMOSHIACH770@GMAIL.COM

WWW.BEISMOSHIACH770.COM

הודעה משמחת

ניתן להשיג אצלנו

את ספר הטלפונים החדש והמעודכן

של חב"ד בארץ ובעולם

"חב"ד אינפו"

כמו כן ניתן להשיג אצלנו

את הספר "קובץ התקשרות"

חיש הפצת המעינות

מרכז להפצת ספרי חב"ד

טל: 052-3770904/5 03-9606761

"משכן מנחם"

כוס

תנחומין

בצער ובכאב משתתפים אנו באבלו וביגונו של ידידנו הנעלה והיקר ממתפללי ועמוד התווך של בית הכנסת, מקושר לכ"ק אדמו"ר מה"מ, רב פעלים בפרט בכל הקשור בחינוך בנות ישראל, מייסד ומקים המוסד "בנות מנחם" אשר קנה לו מוניטין רבים והביא לקידוש שם ליובאוויטש

מרדכי שמואל

הרה"ח ר'

גורארי'

על פטירת אביו האהוב והיקר

מחשובי חסידי חב"ד בכלל ותושבי השכונה בפרט

נתן

הרה"ח ר' ע"ה

ובהזדמנות זו שולחים אנו את תנחומינו הכנים
לאמו החשובה ורבת הפעלים מרת **טעמא** תחי'

ואחיו הנעלים והחשובים הרה"ג ר' **יוחנן**

והרה"ת ר' **יוסף יצחק** שיחיו

ואחותו מרת **שרה לאבקאווסקי** תחי'

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים,
ועם כל בני ישראל שיחיו נכתב ונחתם לשנה טובה
ומתוקה ויתקיים תיכף ומי"ד ממ"ש קיום היעוד
והקיצו ורננו שוכני עפר והוא בתוכם

המתפללים

המאבק לא תם

כל אחד ואחת מאתנו התחושות דומות. כולנו בשר ודם, ובמצבים כאלו, יש שבר פנימי עמוק. אבל דווקא כאן, בנקודה הזאת, כאשר אצל רבים מנאמני ארץ ישראל חורבן הגירוש מלווה גם במשבר אמונה חריף במוסדות המדינה, אנחנו חסידי חב"ד שצועדים עקב בצד אגודל תחת משנתו הברורה והסדורה של הרבי מלך המשיח, חייבים לדעת ולהבין שהמאבק מבחינתנו עדיין בעיצומו. המאבק על שלמותה של ארץ הקודש לא נגמר בחבל עזה.

כבר ביום שישי האחרון קיבלנו איתות משמיים בדמות טיל ששוגר לעבר אילת, 100 מטר מהמלונות. מי שלא הבין את משמעות פסק ההלכה באו"ח סימן שכי"ט ש"כל הארץ נפתחת לפניהם", קיבל בצורה מוחשית את ההשלכות לגבי הפקרת חזית אחת.

המאבק רק החל. הרבי מלך המשיח אמר שעד ביאת משיח חייבים לשמור על הגבולות שהקבי"ה נתן לנו ברוב חסדו ובאופן ניסי. אם חלילה נזניח את המאבק, הרי הדרך למהות תגיע הרבה יותר מהר ממה שאנו חושבים. הסכנה בה כולנו נהיה, היליית, רק תעצים ותגבר. הרי יום יגיע וכולנו נצבוט את עצמנו, למה לא נלחמו בכל כוחותינו כדי לעצור את הגירוש מחבל עזה? למה ראינו את אחינו בצרה זועקים ומתחננים אלינו בואו ותעזרו לנו, ואנחנו עמדנו מהצד בחשבנו שבעיית גוש קטיף אינה נוגעת לענייננו.

הרבה מאבקים עוד לפנינו, וכחסידי חב"ד אנו צריכים לדעת, שבשעה זו, כאשר כל האמונות והאידיאולוגיות השונות והמשונות מתנפצות לרסיסים, זה הזמן המתאים ביותר להחדיר למאבק הזה את כוחו האינסופי של הרבי מלך המשיח.

בשבועות האחרונים הונפק סרט חדש בשם 'ארץ ישראל השלימה', ובו דעתו הק' של הרבי. מי שרואה את הקטעים הללו, מקבל משנה סדורה וברורה מה זה ארץ

למרות נפילתו של גוש קטיף, אסור להרים ידדים ולהתייאש חלילה. מחד – איננו קבלני הצלחה, ועלינו לעשות את העבודה המוטלת עלינו במחאה חריפה כנגד כל ניסיון למסור שטחים. מאידך – למרבה הצער יש עוד מערכות נוספות לפנינו, וכבר נשמעות הצהרות לגבי המשך גירושם של יהודים נוספים מבתיהם. זה הזמן להביא לעם את המסר האמיתי המבוסס על ההלכה הצרופה ועל דבריו האלוקיים של הרבי • כבר הובטחנו כי מי שהיה שותף למאבק, יזכה לראות בבנין ציון וירושלים וחבל עזה, במהרה תיבנה ותכונן בביאת משיח צדקנו

כאשר כולם שואלים 'מה הלאה'

מה שהתרחש בשבוע האחרון, כאשר קלגסי הגירוש המשיכו במלאכת ההרס והחורבן, הכניס רבים מאתנו לדכדוך עמוק. מאבק מתיש שעבר על נאמני ארץ ישראל

בעשרים החודשים האחרונים, הלך, לכאורה, לטמיון, לנוכח דורסנותו של ראש הכנופיה. יהודים רבים נמצאים במשבר; רבים שואלים לאן נלך ולאן נבוא? מה יהיה הלאה? יש שמיואשים ובכך הם מרפים את ידי הנאבקים על ארץ ישראל. התחושות מובנות. במושכל ראשון, אצל

כמו בכל דבר ועניין, גם במאבק על שלימות הארץ ראו כי מי שחי ונושם את בשורת הגאולה ומשיח, הוא אשר גם גילה 'קאך' מיוחד במאבק על שלימות הארץ. כאן התגלה כוחם של החסידים שיודעים לכוון לרצון קודשו של הרבי, ולא שתו לב לדברים אחרים בשעה שסכנה ניצבת על עם ישראל

המצב היום חמור שבעתיים, כאשר חלקים מתוכנו ומבשרנו התקנאו בשיטה החרדית הידועה, ועוד מתגאים בכך. מובן שהם מנסים להסתיר את מעשיהם, אך בעידן הגאולה, כאשר יתבררו ויצרפו רבים הכול גלוי וידוע בבחינת 'כל המחלל שם שמים בסתר נפרעים ממנו בגלוי'. לא לחינם שרון וחבורתו השקיעו עמל רב בציבור החרדי בכלל, ובציבור החב"די בפרט, כדי להשתיק את פעולות המחאה והזעקה.

הדברים לא נאמרים על מנת לקנטר, אלא כדי שנלמד ונבין כי שום טוב לא יכול לצאת מהכסף הטבול בדם של יהודים, ובסופו של יום יתקיים בהם "דמים בדמים נגעו".

אשריכם חסידי חב"ד!

במשך שנה וחצי האחרונות, ראינו תופעות שלא הכרנו מאז ומעולם. דווקא מתוך החושך וההעלם, בבחינת 'הסתר אסתיר פני', ראינו את כוחם של חיילי המלך שבמסירות נפש נלחמו, מחו והפגינו, ואף היו מוכנים להיאסר ולמסור את נפשם. אלפי חסידי חב"ד שהשתתפו בעשרות פעולות המחאה, הביאו את דבר הרבי מלך המשיח לכל מקום ומקום בצורה מעוררת השתאות. בכל העולם ידעו וראו את כוחם של חסידי הרבי, כי הם אינם מפקירים יהודים. האינסטינקט החסידי לא נתן לנו מנוח. ידענו כי בשעה זו חובה להביא את דבר הרבי להמונים.

כמו בכל דבר ועניין, גם במאבק על שלימות הארץ ראו כי מי שחי ונושם את בשורת הגאולה ומשיח, הוא אשר גם גילה 'קאך' מיוחד במאבק על שלימות הארץ. כאן התגלה כוחם של החסידים שיודעים לכוון לרצון קודשו של הרבי, ולא שתו לב לדברים אחרים בשעה שסכנה ניצבת על עם ישראל. המאבק לא היה חלילה להבל ולריק.

בנוסף לכך שב"ה לא היינו שותפים לכל המהלך המסוכן הזה, גם לא בשתיקה ובעמידה פאסיבית מן הצד, הרי כל פעולה גם קטנה ביותר, תחרט באותיות של זהב בתולדות ההיסטוריה של עם ישראל.

אסור לנו להתייאש. אנו לא קבלני הצלחות אבל אנו צריכים לעשות את המוטל עלינו. וכבר הובטחנו כי מי שהיה שותף למאבק, יזכה לראות בבנין ציון וירושלים וחבל עזה, במהרה תיבנה ותכונן בביאת משיח צדקנו.

הצליח להקרין ממעשיו על רבים וטובים ששיתפו פעולה מדעת ומרצון...

רק בשבוע האחרון, כאשר גזר הדין כבר היה חתום וסגור, הצטרפו כמה חוגים והורידו דמעות תנין, וזאת כדי לצאת ידי חובה ולהראות כאילו גם הם עשו משהו. והשאלה המתבקשת מאליה: להיכן כולם נעלמו במשך שנה וחצי, כאשר זה הכין מנגנון השמדה מבהיל? מדוע עצמתם עיניים? שכל אחד מאותם רבנים ועסקני ציבור ישאל עצמו בכנות, האם הוא יכול לומר שידי לא טבלו, ולו רק אצבעותיו, בשפך הדם הזה?

כשהייתי בגוש קטיף העיר מאן דהוא את תשומת ליבי, שהפסוק 'השוחד יעוור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים', סמוך לפסוק 'למען תחיה וירשת את הארץ'... והרבי כבר הדגיש פעמים רבות, כי רבנים מקבלים שוחד עבור ענייני שלימות הארץ.

נמצאים אנו בסמיכות ליום ההילולא של אביו של הרבי מלך המשיח, הגה"ק האלוני רבי לוי יצחק. בתקופת הקומוניזם, כאשר השלטון רצה שינפיק עבורם הכשרים למצות, הוא עמד במלוא התוקף ולא הסכים להיכנע לתכתיבים שלהם אף על פי שלאחר מכן סבל מכך קשות. הוא לא היה נתון ללחצים כלשהם, לטוב ולרע, אלא העמיד בראש את דעת תורה וההלכה הצרופה.

בשיחת כי מנחם אב תשל"ט, זעק הרבי על ענייני השוחד שמקבלים הרבנים כדי לשתוק:

לאחר-מכן התווסף הענין שמקבלים שוחד - כסף עבור הישיבות. אי-אפשר לבנות חינוך לתורה וליראת שמים מכספים המוכתמים בדם יהודי! ולא רק שישירות אסור לבנות עם כספים כאלו ואף אין לחנך תלמידים ליראת-שמים בכספים אלו, אלא יותר מזה: הגמרא אומרת שאפילו "בית הכסא" אסור לבנות מכספים שכאלה! והי רצון שתלמידי הישיבות יינצלו מאלה שרוצים 'להלעיט' אותם מכסף כזה!...

על-ידי הקב"ה באופן נסי; מחפשים רק לשון מתאימה להכשיר את דעת הקהל שיוכלו לקבל זאת וכשם שגירשו יהודים מ"ימית", כך יכולים לגרש יהודים מעוד מקומות כו' רחמנא-ליצלן - ואל תפתח פה לשטן, וכן בנוגע למצרים - שמחפשים זרכים לוותר למצרים בעוד כמה ענינים.

השותפים

בפשע ההינתקות היו שותפים לא מעט, מהם בסתר ומהם בגלוי. לא רק אריאל שרון אשם בתוכנית הזדוניית. היה מי שסייע לו בהשתקה ובתמיכה לאורך כל הדרך. חלקם התביישו וכיסו את תמיכתם וחלקם גם לא התביישו.

הדבר המדהים הוא, שלאורך כל הדרך, דווקא מפלגות הימין, 'האיחוד הלאומי' והמפד"ל, הם אלו שנתנו לו בתחילת הדרך את הכוח להמשיך בתוכנית זאת. בהתחלה הם חשבו שמדובר רק בדיבורים, ועל כן העדיפו את כס המיניסטר על פני ארץ ישראל. אך גם בשעות הקריטיות יותר, אפשרו לו להמשיך לשלוט אף על פי שהיה קל יותר להפילו. לאחר שכבר לא נזקק להם עוד, זרק אותם מכל המדרגות בשיטת 'השתמש וזרוק', ואז פנה לחרדים שהתמסרו מרצון להיות שותפים בפשע תמורת כמה שלמונים. החלום השחור הפך למציאות.

כאן יש לציין, כי זכינו בבחירות האחרונות שרוב רובם של חסידי חב"ד לא התפתה להצביע לאותן מפלגות "ימין שקר", ובזכות כך לא הייתה לנו שותפות במהלך המסוכן של ההינתקות.

העזרה לשרון הייתה לא רק במישור הפוליטי. גם בקרב ההנהגות הממסדיות "יזכה" שרון לעדנה. רבנים שהיו אמורים להביע את זעקתם, ברחו מהמערכה. אנשים שבעבר התגאו עד כמה מעניין אותם שלימות הארץ, ובנו את עצמם כאילו הם דואגים לארץ ישראל, נעלמו מהאופק. פושע זה

קול קורא

לאור המצב, נקראים חסידי חב"ד בכל מושבותיהם להוסיף במבצע תפילין שעליהם נאמר "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא . . ויראו ממך"

מצורף בזה אגרת קודש שמדברת בעד עצמה – אגרת ט'טטו (כז' כסלו ה'תשכ"ח):
ועיקר הנמסר עד"ז למחוך לעיר ולמדינה? למקום שלא - אולי בכדי שיעשו לטלפנם שיפרסמו עד"ז בשק"מ , חנוכה ר"ח, וזאת חנוכה וכו'. אלה שיקחו ע"ע לפעול בזה בימים אלה בתוספת מרץ - השמות ואזכירם, בל"נ, עה"צ ביום ה' דחנוכה וכו'.

כל אנ"ש ותלמידי התמימים שיחיו מתבקשים להודיע ולפרסם את דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א הנ"ל עד כמה שיד כל אחד מגעת ולעורר למבצע הנחת תפילין כל אחד ואחד יותר מכפי אפשרותו ובמידה היוצאת מגדר הרגיל – כי צו השעה הוא.

ניתן לצרף בפקס שמות המצטרפים ושם אמותיהם לבקשת ברכה מהרבי מה"מ

מספר הפקס: 04-8730812

המעוררים

סמינר הבית החסידי

הננו שמחים להזמין את אנ"ש ואוהדי חב"ד ל-

נופש חסידי אטרקטיבי

שיערך אי"ה מיום רביעי כו' מנ"א ועד למוצאי שבת כ"ט מנ"א (3.9-31.8),
במלון המפואר והיוקרתי **כינר קלאסיק** אשר לחוף ימה של הכנרת.

בתוכנית:

• טיולים • קייטנה מיוחדת לילדים • חוף כנרת נפרד • בריכה • ספא
• משחיקה לקטנטנים • מרחבי דשא ענקיים למשחקי כדור עם הילדים

ובשבת: הרצאות מפי הרב יקותיאל גרין ומשפיע הרב מנחם מענדל גורביץ,
ולילדים – פעילויות בשעות ההרצאות.

מספר המקומות מוגבל – היזדרזו להירשם!

להרשמה – יצחק כהן: 03-9606559

הגירוש

צילום: ישראל ברדוגו

יום אחר יום, שעה אחר שעה, פעלה מכונת הגירוש המפלצתית, נעה באטיות דורסנית מחושבת לעבר התושבים. אלה במקביל הוסיפו באמונה ובשמחה עד הרגע האחרון • המאבקים, הדרמות, הכאב, הבכי, הצעקות והקריאות של הרגע האחרון, עד לנפילתו של הגוש ויציאתו של בית חב"ד לגלות • צוות כתבי 'בית משיח' מביאים את הדיווחים האוטנטיים

מאת: מענדל צפתמן, שי גפן, נתן אברהם, שניאור א' עריכה והכנה לדפוס: מנחם זיגלבוים

יום שני, י' מנחם אב

"עד עכשיו, כשאני חושב על כל מה שעברתי ואיפה שאני נמצא, אני לא מאמין שזה קרה. זה נראה לי סרט מתח דמיוני", אומר התי' לוי יצחק קירשנזפט בן ה-16, הבן של... "עד הרגע האחרון האמנו שלא יקום ולא יהיה, והגירוש לא יצא מהכוח אל הפועל. המשכנו לנהוג את שגרת חיינו כאילו לא קורה דבר מסביבנו".

ביום שני, י' במנחם אב, כיכר הדשא הירוק שבטבורה של נווה דקלים, עדיין יפה ומקסים. לא הרחק ממנו ניצבים חיילים

ושוטרים. בעוד שעות ספורות הם יהפכו הם את כר הדשא המלבב הזה, את פרחי הנוי סביב, ואת המקום שוקק החיים הזה – לעיר רפאים.

בפועל החיים ממשיכים כרגיל. תושב אחד משקה את הדשא שבחצר ביתו, חברו מטפח את הגינה בכניסה לבית. בחצר אחד הבתים מתרחצים הילדים בבריכה, ועל קיר בית הכנסת תלויה מודעה הקוראת לאורחים לרשום את שמם בכדי שיוכלו לספק להם ארוחות מסודרות למשך שבועיים הלאה... אין חששות! אין ספקות! למונחים אלו אין אשרת כניסה לישוב...

הישובים השכנים כבר פונו מתושביהם, אולם את רובם המכריע של תושבי נווה דקלים הדבר לא מדאיג, הם לא טורחים אפילו לארוז את מיטלטליהם.

הרב יוסף יצחק הולצמן: "החיילים כבר בשער היישוב וגבאי בית הכנסת התימני עוד טורח להשיב את הספרים למקומם, ולכבד את רצפת בית הכנסת. אני שואל אותו: 'עבור מי אתה עמל? עוד רגע יגיעו החיילים ועמלך יהיה לשווא'. כתגובה הוא זוקף גבה כאומר – 'איפה היא אמונתך? ישועת ה' כהרף עין – היא לא תהיה!'.
– בהמשך אני עובר ליד בניין המקווה

סבבה את החיילים. לאחר כמה שעות של עימותים מילוליים, הצבא נכנע ויצא.

יום שלישי, י"א מנחם אב

"יום שלישי. זה היום השני לחלוקת הצווים. אך אנחנו המשכנו לנהוג כאילו ושום דבר לא קורה", מספר התי' לוי יצחק קירשנזפט. המשכנו בכל התכניות כרגיל". למרות המתח של היום הזה, מפליא היה לראות את ר' יגאל קירשנזפט אוסף את התמימים ואנ"ש שנכחו במקום, ומוסר בפניהם תכנית עבודה לשבועיים הקרובים,

כבר בשעות הבוקר, החל הצבא לחלק את צווי הפינוי בקרב התושבים. כרוז בישוב הודיע כי הצבא מגיע ועל כולם להגיע לשער הישוב לנסות למנוע את כניסתם. אלפים הגיעו. נוצרה מהומה. דומה כי זו הייתה הפעם הראשונה שהתושבים התחילו לעכל את מה שהולכים לעשות. הרבה מהם מיררו בבכי. כשהצבא ראה שכולם באו לשער והוא לא יוכל לעבור דרכו, הזרים כוחות רבים מהכיוון השני של הישוב, מצד האזור התעשייה.

כשהמונים הבחינו בחיילים שנכנסו, נעמדו מולם כחומה בצורה. מעין טבעת

החדש שהולך ונבנה באינטנסיביות. קבלן יהודי עובד במלוא המרץ, בקיץ הלוהט, רוכן תחת אחד הקירות במטרה להזדרז ולסיים עוד קיר, שיהיה יפה. אתה נזכר בביאור רש"י על המושג 'עבודת פרך', שאדם מטבעו לא עושה עבודה שאין בה תועלת; והנה, הקבלן הזה מתאמץ ומזיע כל כך קשה (לא קיבל עדיין את משכורתו!) כדי להספיק ולסיים בזמן את המקווה החב"די. בדמותו השפופה והמיוזעת הצליח להמיס לבבות.

"ובפעם המי-יודע-כמה אתה עומד נפעם אל מול עוצמות אמונה שגוברות על כל שכל הגיון..."

מדינת ישראל ניצחה את העם היהודי...

מאת: יהודה סאטלר

מדינת ישראל היא המדינה היחידה בעולם שיכולה לגרור יהודים עטורים בטליתות ובתפילין מבית כנסת. מדינת ישראל היא המדינה היחידה בעולם שיכולה להקיף בית כנסת מלא ביהודים מתפללים בכוחות צבא ומשטרה אדירים. מדינת ישראל היא המדינה היחידה בעולם שיכולה לפרוץ אל תוך בית-כנסת יהודי להתגושש מול ארון הקודש ולגרור את מתפלליה החוצה. מדינת ישראל היא המדינה היחידה בעולם שיכולה לשלוח את אנשיה לתוך בית רב המעביר שיעור תהילים לילדי היישוב, ולהוציא את הילדים החוצה. מדינת ישראל היא המדינה היחידה בעולם שיכולה לשלוח מאות ואלפים מאנשיה כדי לרוקן בתי-כנסת, ישיבות ובתי מדרש מתושביה ולומדי תורתה היהודיים.

האנטישמיים באירופה רק מחללים בתי קברות יהודיים, מדינת ישראל עוקרת בית עלמין יהודי שלם ממקומו. זאת המדינה שהצליחה להפוך חבל ארץ יהודי פורה, מלבלב ומשגשג, לחבל ארץ אשר נקי מיהודים. זאת המדינה שמעדיפה לראות בתי כנסת בחורבנם מאשר לשמוע את קריאת התורה מהיכלם. זאת המדינה שבחרת לגרש ילדים המשחקים ברחובות יישוביה כדי למוסרם לאויביה.

חיילי המדינה שנשלחו לגוש קטיף לבצע את משימת הגירוש והחורבן נשלחו מבחינתם לארץ זרה, רחוקה ומנותקת. רוב מוחלט של החיילים המפנים ביקרו בפעם הראשונה בחייהם ביישובי גוש קטיף ביום שבו עקרו אותם ממקומם. הם עושי דברה של המדינה מכירים את העולם אך לא את ארץ ישראל, לא את יישוביה היהודיים או את לב הארץ. שליחי מדינת ישראל היו בנופשו בטרוריה, בטיוול בארה"ב או באירופה, אך מעולם לא היו בגוש קטיף, במערת המכפלה או בקבר רחל. לתושבי מדינת ישראל שבירתם היא תל-אביב גוש קטיף איננה חלק מהמדינה. החיילים והשוטרים אמנם בכו בזמן הפינוי, בדיוק כפי שחיילי פיקוד העורף בכו בטרגדיה האנושית של רעידת אדמה בטרוריה או בארמניה.

מדינת ישראל על הצבא והמשטרה ניצחו את העם היהודי. הם ניצחו את החומר אך לא את הרוח. הם ניצחו בכוח הזרוע מאבק של אמונה ואהבה שלב. הם החריבו יישובים וקהילות אך לא כופפו את הרוח או את האמונה. העם היהודי באמונתו בקביה תורתו וארצו ישוב ויבנה את גוש קטיף ואת כל מדינת ישראל בקשר של אהבה ואמונה שלא ינותק שנית.

מדינת ישראל בכוחה האדיר ניצחה את יהודי גוש קטיף, המבטאים את העם היהודי בצורה האמיתית ביותר. מדינת ישראל באמצעות הממשלה, הכנסת, מערכת בתי המשפט, הצבא, משרדי הממשלה השונים, המשטרה ויתר כוחות הביטחון הכריעו את תושבי גוש קטיף היהודים. תושבי גוש קטיף אשר חיו חי תורה, ועמל, התיישבות, בניה ופיתוח, חינוך ואמונה ביטאו בחייהם ובפועלם את העם היהודי היושב בארצו-שלו בצורה הטהורה המלאה והאמיתית ביותר. מדינת ישראל כפי שבאה לידי הביטוי השבוע ניצחה את העם הזה העם היהודי.

מדינת ישראל החריבה יישובים יהודיים פורחים משגשגים. מדינת ישראל החריבה קהילות קודש של העם היהודי בארץ ישראל. מדינת ישראל חיללה, שברה והרסה קהילות יהודיות מפוארות. מדינת ישראל הגלתה יהודים מאמינים מבתים וקהילותיהם. צה"ל הצליח לגרש תינוקות, ילדים, זקנים ומבוגרים, נשים וגברים מבני העם היהודי מארצו. המשטרה הצליחה לפנות אנשי אמונה ותורה בתי כנסיות וישיבות. מדינת ישראל הצליחה לגבור על דעת התורה של העם היהודי. שדרת הפיקוד של הצבא הצליחה להתעלם מקריאתם ותחינתם של רבני העם היהודי. מדינת ישראל בכוחה האדיר (נגד בני עמה) גברה על התפילה הגדולה ביותר אי-פעם ברחבת הכותל. מדינת ישראל הפרה את שבועתם של רבבות אלפי העם היהודי לגוש קטיף והשומרון. שדרת הפיקוד הבכירה של הצבא הישראלי ניצח את ההתיישבות היהודית בארץ ישראל. גיבורי הצבא וחלוציו הכריעו את יישוביה. מדינת ישראל הצליחה במקום ש-6000 פצמ"רים ואלפי פיגועי טרור נכשלו. ראש המדינה הישראלית עשה יותר לפלשתינאים משעשו ראשי מדינתם. דובר החמאס בעזה בעזרת מדינת ישראל ניצח את דובר מועצת חוף עזה – ערן שטנברג. מחבלים, רוצחים ומפגעים ניצחו את קרבנות הטרור ונפגעי בעזרת מדינת ישראל.

המוסר הישראלי במדינה ובבתי המשפט שלה גברו על המוסר היהודי הבסיסי ביותר שקרא לא לגרש יהודים. המוסר הישראלי גבר על המוסר היהודי בגירוש משפחת כהן הפצועה והנכה מביתה בכפר דרום, ומסירת המקום לידי האחראים למצבם. המוסר הישראלי מסר את בתי קרבנות ונפגעי הטרור למחבלים ומרצחים.

האחרונים למשפיע של תושבי נווה דקלים, דיבר בחגיגה בהתרגשות רבה, וסיפר כי גם ברוסיה בנו מקוואות במצב של 'פיקוח נפש', וכך גם היום. הרבה אנשים התעודדו מאוד מדבריו החמים. "הוא נחת עלינו כמו מלאך משמים", מספר לוי יצחק קירשנזפט. "בכל אותו זמן אנו מתפללים לנס וממשיכים לנהוג כתמול לשלום".

לאחר טקס גזירת הסרט וחנוכת פתיחת

מהתושבים הקבועים והעראיים ביישוב לחגיגה הגדולה, בראשות רבני ופרנסי הגוש. המקווה הזה החל להבנות בחודשים האחרונים מתוך אמונה שהמקווה הזה יהיה בשימוש עוד שנים רבות. רבבות דולרים הושקעו בהקמתו. מקווה מפואר לכל הדעות. עד הרגע האחרון שלפני החגיגה, עוד עבדו להדביק את החרסיות היפות.

הרב **לייבל מוצקין**, שכבר הפך בשבועות

כאשר במקביל, נמצאות במטבח הגבי קירשנזפט ובנותיה ומבשלות כרגיל אוכל לארבעים איש. מלבד זאת, שום תכונה חריגה לא נראתה בבית...

בשעות אחר הצהריים מתקיימת חגיגה כפולה: חנוכת בניין המקווה החדש שבנה בית חב"ד והכנסת ספר התורה שנכתב לזכות יהודי גוש קטיף וצפון השומרון. כבר בשעה חמש אחר הצהריים, התאספו אלפים

מרותקים לקולו ודבריו פועלים, מוסיף ומספר ה' שניאור. "עיניהם בורקות והסדק שמתחיל להבקיע את חומת העקשנות, מלחיץ את הקצינים שפונים להסתודדות. חייל אחד היישיר מבט כואב ובעיניו לחלוחית. ניכר כי הוא עומד לפרוץ בבכי.

"בהמשך אמרנו עם החיילים את 12 הפסוקים ואחד הקצינים החל לומר אחריו כבקי ורגיל. הרב נחשון שאל אותו אם הוא מכיר, והוא סימן בידו כאומר 'ועוד איד'. כנראה שהיה מילדי צבאות ה' שהשתתף במסיבות השבת בעירו. הקצינים שהבינו כי מכונת השכנוע מתחילה לעבוד, החליטו לנוע. החייל הזה עדיין נותר עומד כמסומר למקומו, מביט בנו בעיניים כלות..."

הרב **יוסף יצחק הולצמן**: "היה זה עמוק לתוך הלילה שבין שלישי לרביעי. ישבנו בבית משפחת קירשנזפט, הרבנים מוציקין, נחשון, נוטיק, ועוד, ואני ביניהם. שררה אווירה רגועה יחסית. רגועה לעומת המתח הכללי ששרר כל הזמן.

לפתע נכנסה לחדר הגב' ציפורה, רעייתו של הרב קירשנזפט ובקול בוכים זעקה: **"בשבע בבוקר יבואו לכאן החיילים לעקור אותנו מכאן... לא אפכת לי מהקירות והאבנים האלו... אבנים יהיו לי גם בקבר!... אבל רבוננו של עולם, זה בית חב"ד! תרעישו עולמות! תפסקו! יש כוח לפסק דין לפעול בעולם!..."**

"כבר הספקנו להכיר את אמונתה היצוקה של הגב' קירשנזפט, וקריאתה הרעידה את הלבבות. יצאנו לחפש את הרב

מספרים על בואם של החיילים. בפי כולם שאלה זהה: מה עושים?! בקצה השולחן יושבת לה ילדה כבת תשע. את מוחה מעסיקה שאלה אחרת: מדוע הנוזל שבכוס אינו מעניק לה את הטעם הרצוי... ילד אחר, כבן שבע, מקשה עלי מדוע אני כה לחוץ... הפלדה היצוקה של משפחת קירשנזפט מאוד נדירה, החל בגדול וכלה בקטן."

"אכן, נוצרה המולה", מספר ה' **לוי יצחק קירשנזפט**. "פחים הועלו באש, והמתח היה רב. לא נתנו לצבא לעבור. בשלב מסוים הם הגיעו אלינו הביתה. עמד שם קצין דתי שתכנן את הכניסה לביתנו. בידו הוא אחז 'מפה' מפורטת. איפה אנו גרים ואיפה שכננו, ובאיזה בית בדיוק גרה כל משפחה. עשיתי לו תרגיל קטן, וברגע של הסחת הדעת חטפתי מידו את המפה וברחתי. דקות אחדות לאחר מכן, הוא וחיליו עזבו את המקום..."

כשהבינו כולם כי עדיין לא החל שלב הגירוש בכוח, ועדיין ניתן להסתובב ברחובות, יצאו אליהם ר' דוד נחשון, ר' זלמן נוטיק ועמם ה' דוד קירשנזפט שפצח בנאום ספונטני: "אני הילד הראשון של הישוב!" אמר בהתרגשות. "אנא מכס, סרבו לפקודה הבזויה הזו", התחנן מעומק ליבו. "זה ירדוף אתכם לכל החיים". בשלב זה הרשו הנוכחים לדמעות המבצבצות להסתנן מבעד לעיניהם. הרב דוד נחשון לקח את המגפון והחל לדבר אל הלב היהודי שעדיין קיים בנסותו לחדור את כל מעטפת מיגון הרגש שלהם.

"כעומד מן הצד שמתי לב כי החיילים

המקווה בשילוב נאומים, החלה חגיגת הכנסת ספר תורה ברוב עם הדרת מלך, כאשר טנק המבצעים נוסע בראש. שמחה עצומה, שמחה של אמונה, אפפה את כולם. במשך שלוש שעות וחצי רקדו האלפים, רקדו ובכו ללא הפסקה. ריקודים עזים עמוסי אמונה וחדורי ביטחון. האמת הפנימית מאירה גם בחוץ. השמחה פורצת כהר געש. הציבור מתעלה ממושיגים של הרס וחרבן, התנתקות וכו', ומתבצר לו בשירי כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב! אנשים רבים, תושבי הגוש, אמרו כי זו הכנסת ספר תורה שהם לא ישכחו לעולם. במשך דקות ארוכות שרו "ונהפוך הוא". תושבי הישוב הוזמנו לאמירת פסוקי 'אתה הראת'.

הרב הולצמן: "בעיצומם של הריקודים הגיע אלי יהודי מתושבי המקום, רטוב עד לשד עצמותיו מיזע ומדמע: 'תודה, הצליח להשחיל מילה בין פרץ בכי למשנהו. הוא חיבק אותי בחום ועיניו אמרו הכול..."

צה"ל התעקש לקיים את החוק כלשונו ולהגיש לתושבים בידיהם את צווי הפינוי. רק ביום שלישי בערב, הצליחו החיילים להיכנס ליישוב, עברו בין הבתים והודיעו לאנשים כי הגיעה שעת האפס ועליהם לצאת מהבית. רבים מהתושבים לא פתחו את הדלת.

רבים שראו אותם, החלו לברוח על נפשם מחשש שמא ייתפסו ויסולקו. נפוצה שמועה שהחיילים אוספים כל אחד שהם רואים. "הגעתי בריצה לבית של הרב יגאל קירשנזפט" מספר שניאור, אחד התמימים. "אחרי הופיעו עוד כמה בחורים וכולם

הנורא והאימים. כל הדרך ריקה מתושבים. על הכבישים עברו מאות מכוניות צבא ומשטרה וכן אוטובוסים לגירוש התושבים. מזעזע. כמו שדה קרב.

"כשהגעתי למחסום כיסופים, ראיתי שדה אוהלים של צה"ל, ומסביב חיילים בקבוצות גדולות. בלי להסס, כאילו אינני "אוייב", נכנסתי פנימה והצעתי להם להניח תפילין. הייתי בטוח שאזרק משם, אבל הופתעתי לטובה. כמעט כולם ביקשו להניח תפילין.

"בטרם עזבתי, ניגש אלי חייל, רועד בכל גופו, נראה היה שבכל רגע הוא עומד להתעלף: "כבוד הרב, אני לא יכול... אני לא יכול... בבקשה ממך, רק אל תבקש ממני לסרב פקודה". ניסיתי לשכנע אותו שיטען שהוא לא מרגיש טוב וכדומה, אך הוא חיבק אותי וביקש "תן לי כח..."

"ראיתי היטב איך הוא וחבריו הולכים שבורים ורצוצים מעצם המחשבה על הפשע שעליהם לבצע – כי 'זאת הפקודה שקיבלנו'..."

במקביל, נערך ביקור לא שגורתי. מפכ"ל הגירוש משה קראדי הגיע לבקר בבית משפחת קירשנזפט. השניים מיודדים מאז שירותם הצבאי המשותף. פגישה מנומסת ומתוחה.

ר' יגאל פותח ואומר כי מי שנגע בארץ ישראל, לא יצא מזה נקי, והוא דוחק במפכ"ל לעצור את הטירוף הזה. המפכ"ל עצמו מקרין אי נוחות גלויה. הוא סיפר לנוכחים שכוחות הצבא והמשטרה שבורים כולם. הרב לייבל מוצקין, עם החן המיוחד שלו, במבטא של חסיד מבווגר, אמר לו: "אתה גנרל גדול, אתה יכול להשפיע על כל האנשים שלא יעשו!"

ר' דוד נחשון גם הוא נוטל את רשות הדיבור: "אתה מכיר את יגאל שנים רבות; אתה מכיר את אצילותו. אם ח"ו היה נחטף לשכם, הרי היית מכניס גודדים שלמים כדי להציל את חייו של החבר שלך, ולמה כאן אתה לא מוסר את הנפש בשבילי?" מכאן הוא עבר לדבר על סימן שכי"ט, ואמר "אתה הרי יודע שכל הארץ תפתח לפניך, משה! יש לך הזדמנות בשעה אחת להיות גיבור ישראל..."

התרגשותו של המפכ"ל ניכרת בעליל והוא מבטיח לר' יגאל כי הוא יישאר האחרון בגוש.

פרץ מגרונותיהם של התושבים, אנשים, נשים וטף, וקולם התערבב יחד עם קולם של החיילים. מראות קשים נראו בכל פינה. אנשים נקרעים מבתיהם, ילדים מהוריהם. כולם מועלים בכוח את האוטובוסים.

"אני ונערים נוספים החלטנו להתבצר בגג מבנה נטוש", מספר התי' שניאור. "המבנה, בית קומתי מפואר עם עליית גג רחבה, מעוצב בתכלית ההדר. עושה רושם כי הבית שייך למיליונר שבעבר חי לו כאן בנחת ובשלווה עד 'שקפץ' עליו רוגזו של שרוף ונואש מתקווה. זעמו התבטא בניפוץ כל הכלים שהשאיר ובקירות שעליהן השאירו הדיירים את סיפוריה של המשפחה ואת זעמם על המגרשים. הלב מתפלץ – פשוט חורבן! הדמעות פורצות מעליהן..."

"עליית הגג רותחת. אגלי זיעה לא פסקו אף לא לרגע. הצטיידנו במזון רב. משעות הבוקר הסתתרנו שם מפחד חיילי צה"ל. מבעד לחורים שיצרנו ברעפים, צפינו כל העת על המתרחש בחוץ. אסון לעם ישראל! כיתות כיתות של חיילים רצים אצים בשבילים, משל היינו הגרועים שבאויבים. מכל עבר צצים לך חובשי מדים אלו..."

הרב הולצמן: "הייתי חייב לטוס בערבו של היום. אני חייב לעזוב את הגוש, אבל מרגיש שאני לא יכול. אסור לי לעזוב את האחים דווקא בשעות הקשות ביותר. אני כבר רואה את אלפי החיילים ממלאים את נווה דקלים.

"רק בשעת צהריים, בלית ברירה, אני אורז את התרמיל ויוצא רגלית מנווה דקלים למחסום כיסופים. החום נורא והדרך קשה. מזעזע לראות לאורך כל הדרך את החורבן

ולפא שנס את שנתו על הדשא בחוץ. הרב נחשון כתב בינתיים פסק דין שכפי המובא בשו"ע, אסור למסור אף שעל וכו'. לאחר מכן הקריא אותו ולאחר מכן הכניסו לאחד מכרכי האגרות קודש. מאוחר יותר נשלח המכתב לניו-יורק, שם הוקרא ליד בימת התפילה של הרבי ב-770. מקווים לטוב.

יום רביעי, י"ב מנחם אב

בוקר של יום רביעי. זה הבוקר הראשון של יום הפינוי הכפוי הראשון.

כבר בשמונה בבוקר הגיעו כוחות גדולים של הצבא, ממש ים של חיילים, אל הבתים, והחלו להוציא משם את התושבים. בכי מר

הלילה שבין רביעי לחמישי. מתארגנים לשינה. ברקע נשמעים קולות השירה של כאלף בני הנוער המתבצרים בבית הכנסת. "גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עימדתי". בשלב מסוים השיר מתחלף ל"כי לא יטוש ה' עמו ונחלתו לא יעזוב". השירה מתערבבת בזעקות בכי שנשמעים למרחוק. התחושה נוראה.

לפתע, קול מהומה. בבית משפחת כהן, הופיעו נטולי החמלה. חייל אחד עמד מעבר הדלת, דפק והמתין. מכל עבר נקבצים המוני משוב"חים (שוהים בלתי חוקים) ומרעישים בקול גדול. מפה ושם אתה קולט נער זריז מעיף ביצים. צעקות. חובשי מד"א נחלצים לסייע לנזקקים. קול פטיש חזק נשמע מדלת הבית. ירוק המדים אחז פטיש ואיזמל והחל בפריצה. 'אתם רוצחים אותנו' צעקו תושבי הבית. קולות בכי של ילדים, ששמחת ילדותם הפכה להם ליגון. אך ליבם של החיילים אטום מלשמוע זעקות אימה ופחד. חודשים רבים הם מתאמנים למנוע הפעלת רגש 'בשעת הקרב על הדמוקרטיה'. רק לאחר סיכום עם הצבא הוחלט לדחות את הגירוש למחרת בבוקר.

יום חמישי, י"ג מנחם אב

בשעה שש בבוקר, בוקרו של יום חמישי פרצו כמאתיים (!) חיילים לביתו של ר' יגאל קירשנזפט. במקום ישנים גם כמה מאנשי"מ ובהם גם ר' דני כהן, שליח הרבי מה"מ בחברון. "רב סרן מעיר אותי ואומר לי 'פושעים יצאו מכאן. כולכם פושעים'", מספר ר' דני. "לא ידעתי כיצד להגיב. יגאל יצא אליו עם פיגימה, והחייל ממשך לצעוק 'נגמר שלב הרגישות עכשיו זה שלב הנחישות'. בשלב זה נוטל אחד החיילים את תמונתו של הרבי וקורע אותה בביזיון, רח"ל. ר' יגאל מנסה להרגיעו ואומר לו כי רק אתמול הגיע לסיכום עם המפכ"ל קראדי שבני הבית כאן יצאו אחרונים". ליתר ביטחון הוא גם מראה לו תמונות מהפגישה. "היה זה מחזה מזעזע שלא אשכח", מספר ר' דני כהן. "בני הבית כולם פרצו בכי. רק לאחר דין ודברים ממושך, ולאחר התערבות אישית של המפכ"ל באמצעות הטלפון, עזבו החיילים את הבית.

"שעתיים לאחר מכן, כשהסתובבתי בישוב, ניגש אלי בדחילו ורחימו אחד הקצינים שזיהה אותי מביתו של ר' יגאל. הוא ביקש לשוחח איתי בשקט. הוא סיפר כי הוא היה בכוח שפרץ לביתו של ר' יגאל

וסיפר כי החיילים כולם הזדעזעו מהתנהגותו של הקצין. הוא הבטיח לי כי יחזור אלי ויספר לי שדאג למצות את הדין עם הקצין. ואכן, כמה שעות לאחר מכן הוא מצא אותי וסיפר כי הוא וחבריו החיילים הגיעו עד לדרגים הבכירים ביותר ואלה העיפו את הקצין מפעילות בנווה דקלים.

"לראות את הילדים של ר' יגאל באותן שעות אימה, זה היה הדבר הכי מזעזע. עד לרגע האחרון הם היו האנשים הכי חזקים, ולפתע הם פורצים בכי. לראות ילדים יהודים נורקים מהבית..."

ואכן, בהמשך הוחזרו הרב נוטיק והרב פריימן מאוטובוס הגירוש. דומה כי אלו השניים הבודדים שהורדו מהאוטובוס באופן רשמי וגירושם התעכב...

במקביל החיילים מקיפים עוד בתים רבים, אלו שלא הספיקו אמש. בלא רחמים הם פורצים לבתים וקורעים ילדים ממיטותיהם. "אני נזכר בסיטוי הלילה שהיו לי אחרי קריאת הסיפורים על השואה. המחזה כאילו בשידור חי מלפני שישים שנה. אני צופה בהיסטוריה..." מספר התי' שניאור שהשקיף על מחזות האימים ממקום מחבוא.

"שתי נערות, ילדה קטנה ושני מבוגרים חבושי כיפות סרוגות תפסו עמדות בחצרות הבתים, מרעימים בקולם על המגרשים היודנטרים. 'איך אתם לא מתביישים לעשות את זה? אין לכם לב יהודי? אותנו לא תשברו!' הבטיחו להם".

לפתע, הגיחה אחת הבנות של משפחת קירשנזפט. בפעם הראשונה ענייה זולגות

דמעות, והיא פונה לחיילים בתחנונים: 'אל תעשו זאת! הבנות מהחצרות פונות אליה: "אל תדברי איתם ככה! הם לא ראויים לזה. הם לא שוים את הבכי הזה!"

הגבר שבחבורה צועק וקולו ניחר: "אני רואה שיש לכם שני דגלי ישראל, אחד על הכובע ואחד אל החזה! כעת אני מבין בשליחות מי אתם באים! כעת אני מבין מהי ציונות! ציונות היא הרס, ציונות היא חורבן. דבריו יוצאים מן הלב. בספונטניות החלו כולם לשיר, וקול הזאטוטה בולט משל כולם: 'במדנה ציונית אין אנו מאמינים, ובחוקותיהם אין אנו מתחשבים, בדרך התורה נלך, נקדש שם שמים...'".

בשעות אחר הצהריים, הצית השכן שמול בית משפחת קירשנזפט את ביתו. המצב כבר היה קשה ממש. ר' יגאל ומשפחתו לא יכלו עוד לעמוד לנוכח המראות וקולות הבכי, ולמרות ההבטחה להשאירם אחרונים, הם עלו על אוטובוס בדרכם לירושלים.

בית חבי"ד בגוש קטיף יצא לגלות...

הרה"ג הרב שלום דובער וולפא שליט"א,
מראשי המאבק בנסיגה והגירוש, בראיון מיוחד ל"בית משיח":

לא נשכח ולא נסלח!

הגענו לתוך הגוש. וגם אז נמשכה השמחה לעוד שתיים תמימות.

האם מישהו מכוחות הבטחון השתתף בשמחה זו?

התהלכה והריקודים ברחובות המושב היתה כמובן לעיני החיילים והשוטרים, כאשר נשאו את ספר התורה מהטקס של חנוכת המקוה החדש עד בית הכנסת. אבל לתוך בית הכנסת הם לא נכנסו. לעומת זאת היה מאורע אחר עם ספר התורה שבו נכחו מאות חיילים ושוטרים. וכפי שאספר להלן היו אלו רגעים אותם לא אשכח לעולם, ואני מודה לקב"ה שזיכה אותי לחוות אותם, בתוך ים הצער והיגון ששטף אותנו ביומיים הנוראים מכל.

ומעשה שהיה כך היה. ביום רביעי בצהריים הציע לי אחד הרבנים, לקחת את ספר התורה החדש מארון הקודש ולצאת איתו אל השוטרים והחיילים לרחובה של עיר. בתחלה היו הרבה מניעות ועיכובים עד שמצאתי את המפתחות של ארון הקודש, ואז טלפנתי להתי' אהרוני בוטבול שיי שיבוא לעזור לי לשאת את הספר עם הכתר שמעליו, ויצאנו לרחוב בשירה וריקודים. באותו יום היה חום נורא ולחות איומה, ואף על פי כן התאספו סביבנו עד מהרה מאות "כתומים"

של ספר התורה הרה"ח ר' אפרים יוליוס שיי, אני שואב חיזוק רב לראות עד כמה התפלה עוזרת, וזאת גם כשמדובר בעניינים שאינם על פי טבע כלל. היתה לי הזדמנות להכנס בערב שבת לפני סגירת הגוש, אבל מסיבות אישיות לא יכולתי לנסוע לפני שבת, ושאלתי את הרבי מלך המשיח באגרות קודש האם לנסוע בכל זאת ביום ששי או לחכות ליום שלישי שאז אין סיכוי על-פי טבע להכנס. קיבלתי תשובה ברורה לא לנסוע ביום ששי. אחרי שבת ביקשתי מהקב"ה מקירות לבבי, שיעזור לי להגיע לגוש להכנסת ספר התורה ביום ג', ואף קיבלתי על כך ברכה נפלאה מהרבי באגרות קודש. והנה עזר הקב"ה באופן שלמעלה מהטבע לגמרי, והגענו לנווה דקלים באמצע הכנסת ספר התורה לבית הכנסת, בלי הליכה בשדות, בלי להתחנן במחסומים, אלא בדרך המלך מלכו של עולם, ודוקא על-ידי אלו שתפקידם לעצור ולחסום (ובכדי שלא להזיק לאף יהודי אינני יכול לפרט יותר לעת עתה).

כל הדרך עמדנו בקשר טלפוני רצוף עם בני משפחת קירשנזאפט, והיינו במתח רב כאשר נודענו שהכנסת ספר התורה עומדת להסתיים. ועלי לומר תודה רבה לידידי הרה"ח ר' דוד נחשון שיי, ש"משך" את הריקודים במשך שעות רבות, עד שאכן

המועקה בלב גזולה כל כך, שקשה להתחיל בשאלות והסברים, ולכן הבה ונפתח בענין של שמחה. זכיתם להכניס ספר תורה לבית הכנסת של "נווה דקלים". מה יש לכם לספר על כך?

אכן, בזכות יהודים יקרים שתרמו את ספר התורה, ואלו שמכרו אותיות וכו', זכינו להכניס ספר תורה מהודר לגוש קטיף, לבית הכנסת האשכנזי של "נווה דקלים", בחגיגה שאלפי היהודים היקרים שנכחו בה לא ישכחוה לעולם. שמעתי שר' שאול גולדשטיין מראשי גוש עציון, אמר בראיון לטלוויזיה, כי המאורע הכי מרטיט שהוא חווה בגוש קטיף, היה טקס הכנסת ספר התורה שלא ימוש מזכרונו לעד. אלפי יהודים המוקפים בצבא גירוש של רבבות לובשי שחורים, רקדו במשך שעות רבות עם ספר התורה, בשמחה פורצת גדר, מתוך אמונה טהורה ותפלה לבורא עולם שימתיק את הדינים ויהפוך את השעות הקרובות מיגון לשמחה. זו היתה שמחה של אור עצום שבקע מתוך החושך הנורא.

אני מבין שהגעתם רק באמצע השמחה. איך הצלחתם להכנס כאשר גוש קטיף היה חסום?

מהעובדה שהצלחתי בע"ה לפרוץ לנווה דקלים ביום שלישי בערב, ביחד עם התורם

הספר לגוש, ואם הצבא רוצה להוציא אותו, מה אוכל לעשות. היום נודע לי שהספר נלקח על-ידי הרב אלנקווה לירושלים לאחד המלונות המארחים את עקורי נווה דקלים, ובע"ה אני אקבל שם את הספר ואניחנו למשמרת בארון הקודש בבית הכנסת "שערי גאולה" בקרית גת, עד אשר נוכל להכניסו שוב ברוב פאר והדר למקומו האמיתי בגוש קטיף.

וכאן המקום להודות להרה"ח ר' אפרים יוליוס שי', התורם הראשי של ספר התורה, וכן להרה"ח ר' מאיר אייכלר שי' והרה"ח ר' אברהם הולצברג שי' על עזרתם. וכן תודה מיוחדת למשפחת רויטמן מלוד, על שתרמו את הכתר לספר התורה. ברצוני להודיע מעל במה זו, כי בקרוב נוציא לאור דיסק של הכנסת ספר התורה, כולל הקטע המרגש מאד שבו רוקדים עם החיילים והשוטרים ברחובה של עיר.

הרב וולפא, כולנו השתתפנו בתפלה המרטיטה בכותל המערבי, עם ישראל לרבבותיו קרע את כל הרקיעים בזעקות מעומק הלב במשך חדשים רבים. איך מסבירים את העובדה שאף על פי כן לא נושענו.

פשוט הקהל כולו התייפח בבכי קורע לב, הכתומים עם השוטרים ביחד. הלוואי שאזכה להיות בהתעוררות כזו בשעת נעילה ביום הכפורים.

אחר כך התחילו שוב לרקוד עם ספר התורה, כשהוא עובר בין המפקדים מיד ליד. ופתאום עבר במקום מפכ"ל המשטרה משה קראדי, והמפקד בן ישי לא היה מסוגל להסביר לו מה קורה כאן, איך יתכן שהחיילים רוקדים ברחובות עם ספר התורה במקום לבצע את תפקידם. בן ישי ביקש שנפזר את האירוע, והוא הבטיח שבשעה וחצי הקרובות החיילים לא יכנסו לבתים. הוא הבין לבד שצריך לתת להם פסק זמן להרגע. אני מצדי הייתי בטוח שחיילים אלו כבר לא יהיו מסוגלים להמשיך הלאה בביצוע הפשע המאורגן. אבל לצערנו הרב, כנראה שהם מרגישים שה"מדינה" היא מעל הכל. התורה היא תורת אמת, אבל הכל תחת השליטה של המדינה...

היכן נמצא ספר התורה עכשיו?

את ספר התורה לא הוצאתי מגוש קטיף. חז"ל אומרים: "משמיא מיהב יהבי מישקל לא שקלי" [= מהשמים רק נותנים, אבל לא לוקחים בחזרה!]. תפקידי היה להביא את

זקנים עם נערים, וכך התקדמנו למרכז הישוב. פתאום ראינו ממולנו קבוצה של מאות יס"מניקים לבושי שחורים, מוכנים וצועדים לביצוע המשימה. כאשר הגענו בסמוך אליהם, ביקשתי מהמפקד ששמו "בן ישי", שיאפשר להם לנשק את הספר. הוא ביקש שלא נתקרב יותר ואמר שישלח את החיילים אל הספר בקבוצות קטנות. כאשר סיימו החיילים לנשק את ספר התורה בחיל וברעדה, אמרתי לבן ישי, למה שכבודו לא יקח את הספר בידיו וירקוד עמו, ואכן הוא לקח את הספר ורקד מול החיילים שלו, כאשר כל הקהל לא מפסיק לשיר בשמחה ובהתלהבות. וכך עבר הספר מיד ליד בין המפקדים הבכירים, וצלמי הטלוויזיה מכל העולם עטים עלינו לצלם את המאורע.

ברגעים אלו הגיע בהשגחה העליונה הרב אלנקווה שי', רב הישוב. הוא לקח את המיקרופון ודיבר אל החיילים דברים היוצאים מן הלב. אחר כך התחיל לשיר "רחם" וכל הקהל שר איתו בהתרגשות עצומה. ראיתי עשרות חיילים ושוטרים בוכים כמו ילדים קטנים. כך עבר הרב אלנקווה מניגון געגועים אחד לשני, ולבסוף אמר שעכשיו נקבל עלינו עול מלכות שמים. וכאן הוא התחיל להכריז "שמע ישראל", "ה' הוא האלוקים", "ה' מלך...", וברגעים אלו

האוכלוסיה?

לפני שאנסה להשיב על כך, אבקש סליחה ומחילה מצבור גדול וקדוש שאני וכולנו אוהבים אותם אהבת נפש, ואשר התחברנו אליהם יותר ויותר במהלך החדשים האחרונים. אני משער שהדברים דלהלן עלולים להכאיב לכמה וכמה, אבל אם ח"ו לא יהיה לנו את העוז לומר את האמת, נחטא לשליחות האלוקית שלנו כחסידי ליובאוויטש חיילי בית דוד.

הטוב הנסתר שיצא מהמהלך הנורא הזה, הוא שהתקיים לנגד עינינו היעוד הנבואי, שבעקבתא דמשיחא "יתבררו ויתלבנו הדברים". כל העולם כולו ראה בעיניו, איך שאלו שנחשבו בעיני רבים כ"משיח בן יוסף", וכגאולה הטבעית שהיא "ראשית צמיחת גאולתנו", הרי הם וחברי ממשלתם, ובהסכמה וסיוע בשלבים שונים של חברי כנסת דתיים וחרדים, הכריזו מלחמה גלויה כנגד אלוקי ישראל, תורת ישראל, עם ישראל וארץ ישראל. והצבא שנחשב למושג הכי קדוש שאין למעלה ממנו, לא רק שאינו עוסק בהגנה על עם ישראל וארצו, אלא שרבות מהם הלבושים בבגדי גיסטאפו שחורים עם סמל ה"מדינה" על החזה, פעלו ימים ולילות במסירות נפש, בשליחות החמאס והג'יהאד האיסלמי, במכונת השמדה משומנת היטב, להריסת עשרות ישובים, הגליית אלפי תושבים, החרבת ושריפת בתי כנסיות ובתי מדרשות, והוצאת מתים והרוגים על קידוש ה' מקבריהם.

דברים נוראים אלו לא היו יכולים להעשות נגד יהודים בשום מדינה שבעולם, אלא רק במקום אחד ויחיד, מדינת ישראל של בן גוריון, רבין, שמעון פרס, בנין ושרון. מי הוא זה ואיזה הוא מבין אלו שהטיפו עד היום ל"לאומיות" ולאמונה במדינה כאתחלתא דגאולה, שלא יכבוש עתה פניו בקרקע ויכה על חטא, על הרעלת אלפי בני נוער ברעיונות כפירה שהרחיקו את ביאת גואל צדק האמיתי וגרמו לשפיכות דמים במשך כמה דורות.

עד היום טענו חוגים אלו שעל אף שראש הממשלה אינו מתנהג כראוי, וגם שר פלוני ואלמוני אינם צדיקים תמימים, אבל ה"מדינה" עצמה, כלומר המלכות הישראלית בארץ הקודש, היא "כסא מלכות ה'", ורק שהגאולה היא "קמעא קמעא" כי במשך הזמן יתחלפו בעלי התפקידים ואז יאיר זוהרה של ה"מדינה" במלוא הדרו. אבל עכשיו רואים אנו שהבעיה אינה עם אדם פלוני, אלא שהמדינה עצמה רקובה מיסודה,

האומר אחטא ואשוב בכדי להגיע למעלת התשובה אין מספיקין בידו, והוא יסאר קרח מכאן ומכאן, כי לכתחלה צריך לילך בדרך הסלולה על פי תורה, אבל לאחר המעשה צריך לחפש את הטוב שבכל מהלך אלוקי, ולדאוג לכך שאכן טוב זה ימוצה עד תומו

מעניינים אלו גופא של שבירת הלוחות ושל תפלת משה. האם יתכן שבעת שקיבל משה את הלוחות הראשונות, יעלה מישהו על דעתו שכדאי מאד שעם ישראל יחטא והן תשברנה, בכדי להגיע ל"כפלים לתושיה". או האם יתכן שבעת התפלות של משה רבינו יעלה הוא עצמו על דעתו שהקב"ה לא ישמע את תפלותיו, בכדי שייגיע למעלה גדולה יותר על-ידי החורבן והגלות. ח"ו לומר כן, ומי שיחשוב כך הוא אפיקורס. כי מלכתחלה צריך לשאוף ולבקש ולהתחנן לטוב הנראה והנגלה, אבל עכשיו שלא זכינו צריך למצוא את המעלה של הירידה שהיא לצורך עליה דוקא. וכמו בענין מעלת בעלי התשובה, שהאומר אחטא ואשוב בכדי להגיע למעלת התשובה אין מספיקין בידו, והוא יסאר קרח מכאן ומכאן, כי לכתחלה צריך לילך בדרך הסלולה על פי תורה, אבל לאחר המעשה צריך לחפש את הטוב שבכל מהלך אלוקי, ולדאוג לכך שאכן טוב זה ימוצה עד תומו.

ומהו הטוב שאפשר למצוא בחורבן נורא ואיום כזה של קהילות קדושות בישראל, תוך קירוב המחבלים למרכזי

הקושיא אודות התפלות שכביכול "הלכו לאיבוד" אינה חדשה. בפרשת השבוע של השבת האחרונה מסופר, שמשה רבינו התפלל תקטי"ו תפלות כמנין "ואתחנן" עד שהקב"ה גער בו "רב לך, אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה", והוא אכן לא זכה להכנס באותה עת לארץ ישראל. אבל מי שלומד חסידות יודע, שיש מצב של "אילו זכינו... ועכשיו שלא זכינו...", כאשר דוקא המצב של "לא זכינו" הוא נעלה מה"זכינו". וכפי שהיה עם שבירת הלוחות, שאילו זכינו לא היה חטא העגל והיו לנו את הלוחות הראשונות, ועכשיו שלא זכינו ומשה רבינו שבר את הלוחות שהיו מעשה אלוקים ומכתב אלוקים, הרי קבלנו לוחות אחרונות ודוקא לוחות אלו הן "כפלים לתושיה". ועל-דרך מאמר הז"ל, שאילו לא חטאו ישראל לא ניתן להם אלא חמשה חומשי תורה וספר יהושע בלבד, ועכשיו לאחר החטא יש את כל כ"ד ספרי הקודש, והמשנה והגמרא והפוסקים וכו'.

וכך גם בענין כניסת משה רבינו לארץ ישראל, שאילו זכינו היה מכניס את בני ישראל לארץ ישראל, והיתה זו גאולה שאין אחריה גלות, ועכשיו שלא זכינו נשאר משה רבינו במדבר "כי שם חלקת מחוקק ספון", ובע"ה בקרוב "יתא ראשי עם" בגאולה האמיתית והשלימה, שתהיה גאולה כזו שהיא כפלים לתושיה, במעלה נפלאה בלי גבול יותר ממה שהיתה יכולה להיות הגאולה שעל-ידי משה רבינו ללא החורבן והגלות. וזהו גם כמעלת בעלי התשובה על הצדיקים, וכמבואר בחסידות באריכות גדולה.

ואם-כן ח"ו לומר שתפלות משה רבינו לא עזרו, כי בודאי הקב"ה שמע תפלותיו והוא יכנס לארץ הקודש ויקיים המצוות התלויות בה, אבל רצה הקב"ה שכניסתו של משה לארץ תהיה במעלה ומדרגה גבוהה הרבה יותר מזו שמשו ביקש בתפלותיו.

וכך גם בענייננו, שכמובן היה צריך לבקש ולהתחנן לקב"ה שיפר עצת אויבינו, וישובי ישראל ישארו לעד ולנצח נצחים. אבל לא מחשבותי מחשבותיכם, ועכשיו שלא זכינו לקיום תפלותינו בטוב הנראה והנגלה, צריך למצוא את המעלה דוקא במצב נורא זה, כי "אין רע יורד מלמעלה".

סלח לי שאני עוצר אותך באמצע הניאור, אבל קודם הכריזו כל הרבנים שבודאי ה' שומע תפלת רבים ו"היו לא תהיה", ופתאום יש כבר הסברים "מן המוכן" לזה שהתפלה לא התקבלה באופן ממשי ומיידי.

את התשובה לשאלתך תוכל לראות

כמדומי שאכן רבים מהמתנחלים כבר הסיקו בעצמם את המסקנות ממה שקרה.

אכן מתרבים הקולות הדורשים להתנתק מהאמונה במדינה, וזהו תהליך חיובי שבעיניי לך ויתגבר. איזה יחס חיובי למדינה יכול להיות למפוני גוש קטיף והשומרון, ולרבבות תומכיהם, לאחר שראו את הקלגסים בשחור עם סמל המדינה על החזה ועל הכובע, עוקרים בידיהם את עם ישראל מנחלתו, הורסים את בתי הכנסת ומוסדות התורה, מכינים את התשתית למדינת החמאס ואל-קעידא, ומחללים את כבוד המתים?

לפני כמה שנים היה מרדף אחרי מחבלים בכירים בבית לחם. המחבלים נכנסו לכנסייה, ואז הופסק המרדף, כי היה ברור שלכנסייה אין החיילים יכולים להכנס אף על פי שיש שם מחבלים שדם יהודי על ידיהם. ולבסוף אכן יצאו המחבלים כמנצחים מהכנסייה וחיילי מדינת ישראל נסוגו בבושות. ואילו כאן פרצו אלפי חיילים לעשרות בתי הכנסת, לא בכדי לתפוס שם פושעים, אלא בכדי להרוס את בתי הכנסת עד היסוד.

הרבי מלך המשיח זעק, שבמלחמת ששת הימים נהרגו למעלה מ-700 חיילים בקרב על ירושלים העתיקה, רק משום שהממשלה לא אישרה לחיל האוויר להפציץ את המסגדים שבהם התחבאו חיילי הלגיון הירדני. אבל ראש הממשלה הפושע אריאל שרון וחבורת שריו פושעי ישראל, מחריבים ביודעין מקדשי מעט שבם שורה השכינה, וכל כלי התקשורת מריעים להם על אומץ לבם.

כאשר ישבנו בבית הכנסת הספרדי ביום חמישי וחיכינו לצבא הגירוש שיבוא לפנות אותנו, מסרו ביתניים רבנים שונים שיעורים ושיחות חיזוק. אחד הרבנים הפליג בשבחם של הנערים היקרים (השבחיים): "שוהים בלתי חוקיים!" ואמר להם: "אתם נוער נפלא, אין כמוכם, אתם תהיו מנהיגי המדינה בעתיד!" אני ישבתי באחד הספסלים האחוריים, וכשמעתי משפט זה זעקתי בקול: "איזה מדינה? המדינה כבר נגמרה! רק מלכות דוד". ואז השתררה דממה בקהל ואף אחד לא ידע איך להגיב. אחר-כך דיבר רב אחר, ובאמצע הדברים אמר: "ואני מחזק את מה שאמר קודם אחד הרבנים שיושבים כאן בקריאת ביניים, **אין יותר מדינה!** מה שאנו מבקשים זהו רק את מלכות בית דוד", וכולם פצחו במחאות כפים סוערות.

גם הרב חיים דרוקמן שיי נתן שיחת התעוררות למאות הבחורים לפני הפינוי מבית הכנסת, ואמר להם: "המנורה שחקק טיטוס ברומי, לאות נצחוננו על עם ישראל,

אם יפסיקו רבבות יהודים יקרים לחגוג את חג הכפירה הקומוניסטי "יום העצמאות", אם יחדלו מלכנות את המוסדות שהעבירו מליוני ילדי ישראל לשמד בשם "ראשית צמיחת גאולתנו", או אז תהפוך ההתנתקות למנוף של אמונה בגאולה האמיתית והשלימה שעל-ידי משיח צדקנו

שממלאים עתה את הישוב כחול אשר על שפת הים, הם בסך הכל מלאכים טובים שהדוד היקר אריק שרון שיחיה ויארץ ימים, שלח לנו בכדי לעזור באריות החפצים על מנת לעבור לדירה מצויינת רחוקה מהפצמריים.

ולאור כל זאת, אם יפסיקו רבבות יהודים יקרים לחגוג את חג הכפירה הקומוניסטי "יום העצמאות", אם יחדלו מלכנות את המוסדות שהעבירו מליוני ילדי ישראל לשמד בשם "ראשית צמיחת גאולתנו", או אז תהפוך ההתנתקות למנוף של אמונה בגאולה האמיתית והשלימה שעל-ידי משיח צדקנו.

זוהי הנקודה הטובה שיש לראות בחושך הנורא של מבצע ההתנתקות. מאות אלפי יהודים יקרים מתנתקים אחת ולתמיד מאמונתם העוורת בגאולה טבעית שעל-ידי מדינת ישראל, ומתעוררים לבקש את מלכות דוד, גאולה אמיתית על-ידי משיח אמת.

כי היא משטר דמוקרטי המחליט לא על פי תורה אלא על פי רוב קולות של ערבים ונוצרים ולהבדיל ערב רב של יהודים, כשמצטרפים אליהם קולות של יהודים שומרי תורה ומצוות המחליטים בעיני פקוח נפש לאחר קבלת שוחד של כסא סגן שר או קבלת שוחד לשיבות וכו'. וגם צבא ההגנה לישראל שאמור לשמור על היהודים, מקבל פקודות אכזריות מאנשי בליעל ומשרת בפועל את המחבלים נגד אחיו היהודים.

אפשר להבין מדברך שאנו חיים כאן במשטר דמוקרטי...

כמובן שאין זה כך כלל, והתכוונתי רק ליסודות שעליה אמורה המדינה להיות מושתתת גם במקרה הטוב אילו היתה מתנהגת כדמוקרטיה. אבל למעשה ה"אתחלתא דגאולה" הזו היא המדינה הקומוניסטית האחרונה שנשארה בעולם.

ההבדל בין מדינה דמוקרטית לדיקטטורה, היא בעיקר בכלי התקשורת שלה. במדינה דמוקרטית כלי התקשורת אינם משועבדים לממשלה, ואילו בדיקטטורה קומוניסטית ה"פראוודה" הוא המשרת של השלטון. בתקופה האחרונה נוכחו הכל לדעת שאנו חיים במדינה דיקטטורית. כל כלי התקשורת ללא יוצא מן הכלל התגייסו למלחמה נגד הקב"ה ומשיחו. כל שדון שפתח את פיו היה מאושר לבשר על התקדמות הפינוי. נטף להם ריר מהשפתים מרוב תענוג כשדיווחו על גרירת אנשים נשים וטף מבתם, על חיסול בתי הכנסת ועל הריסת הבתים.

הצביעות של כלי התקשורת ממש מקוממת. הם חזרו וטענו שאסור לערב את החיילים בויכוח הפוליטי, ולכן אין לומר להם לסרב פקודה. כלומר, להכריח אותם נגד מצפונם להפוך לצבא גירוש וחורבן, זה מותר, ובכך אין מערבים אותם בויכוח פוליטי, אבל לומר להם שלא יעשו כן, זה אסור. ועכשיו צצה טענה חדשה, למה עירבו המפונים את הילדים שלהם בהתנגדות לפינוי, מבלי לחשוש לנזק הנפשי שזה גורם לילדים. וגם כאן השקר חוגג. כי לגרש את הילד מביתו, זה בסדר גמור, וזה עובר את כללי "המועצה להגנת הילד", להראות לילד שמחריבים את בית ספרו ואת בית הכנסת שלו, זה מצוין. להשאיר את הילד והוריו בלי פרנסה ולהכריחם לעבור לסביבה חדשה ולהתחיל בחיים חדשים שלא הורגלו להם, זה טוב מאד. אבל מה שלא בסדר הוא שההורים היו צריכים להסביר לילד, שהחיילים והשוטרים והיסמניקים בשחור

מנורה זו עצמה הפכה להיות הסמל של התקומה במדינת ישראל. לא יכולתי להתאפק וצעקתי אליו: "זהו אינו סמל התקומה, אלא סמל הכניעה לטרור, סמל העקירה והגירוש. המנורה הזו מונחת על לבו של כל חייל ושוטר המחריב עתה את ארץ הקודש, הופך את חבל קטיף ל"יודנריין", וחוזר על המאורעות הנוראים של שריפת בתי כנסת בליל הבדולח".

עם סיום הנאומים נעמדו כולם לתפלת מנחה האחרונה של כל הצעירים והרבנים בבית הכנסת, ולאחר מנחה הוציאו את כל ספרי התורה מארון הקודש לאמירת "אבינו מלכנו". באותו רגע חשבת, למה שלא אגש לבית הכנסת האשכנזי בסמוך ואביא לכאן גם את ספר התורה החדש. אך פתאום אני רואה שמישהו פרס חופה מעל ספרי התורה, ומהי החופה? דגל ישראל ענק! ואז אמרתי לעצמי: ספר התורה שכתבנו לא יכנס תחת ה"מקיף" של מדינת הגירוש והחורבן.

שמעתי שלאחרונה התקיים כינוס של מאות מחנכים באולפנות ותיכונים דתיים, והנושא היה איך להמשיך ולהסביר את האמונה במדינה כחלק מתהליך הגאולה, לצעירים השואלים שאלות והתמהים איך זה מסתדר עם מעשי הממשלה הנוראים. אחד המשתתפים סיפר לי, שבמשך יום שלם עמדו רבנים נושאי דגל הציונות הדתית והתפתלו בכל מיני סברות כרס להסביר שאין כאן סתירה והכל שריר וקיים, ולא היה שם אף ילד קטן שיזעק שהתירוץ הוא פשוט כי הכל שקר גמור, אין שום קדושה במדינה ו"המלך הוא ערום"!

אני נזכר עכשיו ברגע הקשה ביותר שהיה לי בכל חדשי המאבק, כאשר במשך חדשים רבים האמנתי ש"היו לא תהיה", ואז ברגע אחד איבדתי את האמונה הזו. והוא כאשר סיימו את העצרת הגדולה בככר רבין בתל אביב, ולאחר ההתעוררות הגדולה שאחד הרבנים אמר שמע ישראל, ה' הוא האלוקים, אנא ה' הושיעה נא וכו', נעמד כל הקהל והחל לשיר "כל עוד בלבב פנימה... להיות עם חופשי בארצנו...". באותו רגע אמרתי לעצמי, אם לאחר כל מה שעברנו עדיין שרים כאן את ההמנון של אריק שרון וחבר מרעיו, במילים שחיבר מי שלא היה לו כל קשר ליהדות, בלי הזכרת שם שמים. אז כנראה שחסרה איזו טלטלה עזה יותר שתבהיר לנו איזה "עם חפשי" אנו בארצנו.

אבל בדברים אלו אנו פוגעים ברבנים גדולי תורה שבנו שיטה זו, ואשר צבור זה מאמין בהם!?

במשך יום שלם עמדו רבנים נושאי דגל הציונות הדתית והתפתלו בכל מיני סברות כרס להסביר שאין כאן סתירה והכל שריר וקיים, ולא היה שם אף ילד קטן שיזעק שהתירוץ הוא פשוט כי הכל שקר גמור, אין שום קדושה במדינה ו"המלך הוא ערום"!

הרב שמואל טל ראש ישיבת "תורת חיים" בודאי מאמין אף הוא בגדולתם של הרבנים מייסדי הציונות הדתית, ובכל זאת הוא וגם רבנים אחרים גדולים וטובים פרקו זה מכבר את עולו של יום העצמאות, וכמוכן שהם מטיפים לתלמידיהם נגד הנפת הדגלים ושאר סממני הציונות.

עוד רבים וטובים קלטו את המסר של הקב"ה לאחר החורבן הנורא שראו, והחליטו להפנים את הדברים. אחד מהם הוא הרב שמעון ריקלין שי מחשובי המחנכים של הציונות הדתית, אשר הכריז בשידור טלוויזיה של ערוץ 1: "נתתי גט כריתות למדינה. לא אחגוג יותר את "יום העצמאות". הצבא אינו קדוש. אראה בזה כשל חינוכי אם תלמידי יתגייסו ליחידות קרביות".

גורמים דתיים לאומיים אחרים החלו להפיץ מדבקות: "אין מצב שאתגייס לצבא הגירוש לישראל". והתופעה הולכת ומתפשטת בע"ה.

יש איפוא סיכוי שמעוז יצא מתוק?
זה נראה קצת אכזרי להתבטא כך, כאשר "מתו מוטל לפניו" רח"ל. אבל אנו רואים את

הנהגתו של רבי עקיבא (בסוף מסכת מכות), שכאשר ראה שועל יוצא מקודש הקדשים היה מצחק, כי דוקא לאחר המצב של "ציון שדה תחרש" ראה שהעליה תהיה גדולה באין ערוך, וכמבואר לעיל באריכות.

באחת היחידויות שהיו לגאון ר' אפרים הכהן יאללעס אצל כ"ק אדמו"ר מלך המשיח, שאל הרב יאללעס את הרבי, האם במקרה שהממשלה בארץ הקודש תמשיך במדיניות הכניעה והויתורים, יש סכנה שהמדינה תתבטל? והרבי ענה לו: המדינה לא תתבטל אבל היא תהיה "מדינה שפלה". וככל הדברים שאומר הרבי גם הגדרה זו מעוגנת בדברי חז"ל ורבנותנו הראשונים. וכמבואר ברש"י סנהדרין צח, רע"א עה"פ בדניאל שהובא שם בגמרא: "כי למועד מועדים וחצי וככלות נפץ יד עם קדש תכלינה כל אלה", ופירש"י: "כשתכלה תקומתם וחוזק ידיהם שהיתה נפוצה אילך ואילך גבורה ותועלת לפשוט אנה ואנה, ואחר שתכלה גבורתם שיהיו שפלים למאד, תכלינה אלו הצרות ויבוא משיח, כדאמרין כי אזלת יד".

הגענו כבר איפוא לתכלית השפלות בימים האחרונים, וכבר כלתה תקומתם וגבורתם של הציונים שנעשו למדינה שפלה למאד, ועתה הוא איפוא הזמן שיבוא משיח.

האם יש בדעתכם לעשות פעולות ממשיות של הסברה בנושא זה?

בע"ה נוציא חוברת עם דברי הסבר בענין "אתחלתא דגאולה", ובה כמובן שיחות ומכתבי הרבי בנושא זה. כמו"כ נפיק דגלים כתומים: "הפתרון היחיד – משיח בן דוד". זאת בכדי לתעל את הכאב והזעם והתסכול של ה"צבור הכתום", לאפיק של אמונה במשיח, לשכוח מהציונות המזויפת ולבקש רק את מלכות דוד.

בהמשך לזה יזמנו עכשיו גם הפצת דגל שחור עם כיתוב בכתום "לא נשכח ולא נסלח". כל אחד מאיתנו זוכר את החורבן שעשה שרון בימית. אנו זוכרים את מה שאמר הרבי מה"מ ביום ג' תמוז תשמ"ב (לאחר המחדל הנורא של בגין ושרון במלחמת שלום הגליל שגרמו ל"בכיה לדורות"), ששרון מייצג במעשיו רק את הערבים ואין לבחור עבורו ועבור תלמידיו. ובכל זאת סלחו לו מפוני ימית ועם ישראל, והמשיכו לתמוך בו ולבחור עבורו, וגם רבים מאתנו חסידי חב"ד הפרנו את הוראת הרבי, הזמנו אותו לאירועים שלנו, נתנו לו במה קבועה בשבועונים שלנו, ביקרנו אותו סמוך לימי חג ומועד, וקראנו לצבור שלנו לבחור בו

בגוש קטיף. הקהל שמנה למעלה מאלף צעירים געה בבכיה בקול רם, וככל שהמשיך הרב את הקראת השמות הלכה הבכיה וגברה. וכשהגיע לקדושות מרת חטואל וארבעת בנותיה לא היה אחד בקהל שלא מירר בבכי מעומק פנימיות הלב.

כשהתבוננתי בסדר המופלא ובמקצועיות שאפיינה את הגירוש, שאלתי את המפקדים: איפה הייתם כאשר נפלו כאן 6,000 פצצות וטילים? מה, הצבא נולד רק בימים אלו? אם אתם כל כך גיבורים, למה נטבחו גבי חטואל וארבעת בנותיה? למה נרצחו עשרות יהודים בפיגועי ירי בישובי קטיף? למה נהרגו בתקופת מלכותו של שרון יותר מאלף יהודים מפעולות טרור? למה נשארו רבבות ישראלים נכים לכל ימי חייהם? איפה הייתם אחי הגיבורים עד עתה? כל כך הרבה חיילים ושוטרים מקצועיים יש לכם, ובכל זאת רשימת ה"א-ל מלא רחמים" היא ארוכה כל כך?!

היה לי ויכוח עם הרב חנן פורת בנוה דקלים, והא טען נגדי: איך יכול אתה לומר שהצבא אינו קדוש, והרי אם היה הצבא מתבטל לא היינו יכולים (על-פי טבע) לחיות כאן אפילו שעה אחת. ועניתי לו, שעל משקל זה צריך לומר שלהבדיל גם הכושים במשטרת ברוקלין הם קדושים, כי בלעדיהם לא היו היהודים יכולים לחיות שם. ולכן כמובן שבכל ענינים אלו אין קדושה, אלא זהו דבר טכני בלבד, שאם הוא משרת את הקדושה הוא ממלא את תפקידו, ואם ח"ו הצבא והמשטרה מועלים בתפקידם, אין בהם שום קדושה ואדרבה.

הרב זיבר עד עתה על האפיק הרוחני של גאולה ומשיח, אבל מה ניתן לעשות בפועל במסגרת המלחמה על שלימות הארץ, בכדי למנוע את הישנות האסון של עקירת ישובים נוספים ביהודה ושומרון בעתיד.

במכתב שכתב הרבי לגבי גאולה כהן תחיי בשנת תשמ"א, ואשר העתקו מתפרסם בגיליון זה, קובע הרבי שהוא אינו יכול לשלוח את חסידיו להתיישב על פי הוראתו בהתנחלויות שהיא נקבה בשמן, מפני שברור לו שההתנחלויות הן רק בבחינת "הפגנה זמנית". וזה לשונו הקדוש: "פניויות וכיוצא בו אפשריות, כשיכולות להיות מיוסדות על תקוה חזקה, שההתיישבות תהיה בת-קיימא, ולא כתכלית פוליטית ולשם ריווח בהתעוררות דעת הצבור, גם באם אחרי זמן לא ארוך יסולקו המתישבים. שהרי אין עניני בפוליטיקה, כי אם בהלכה. ולפי השיטה של אלה שהיתה ויש להם השפעה

כשהתבוננתי בסדר המופלא ובמקצועיות שאפיינה את הגירוש, שאלתי את המפקדים: איפה הייתם כאשר נפלו כאן 6,000 פצצות וטילים? מה, הצבא נולד רק בימים אלו? אם אתם כל כך גיבורים, למה נטבחו גבי חטואל וארבעת בנותיה? למה נרצחו עשרות יהודים בפיגועי ירי בישובי קטיף?

המנשקים בלהט את ספר התורה, ובוכים מקירות לבם ביחד עם המפונים, ורבים מהם מכסים ראשם בכפה ואפילו עטורים בזקן, הרי זהו משום שהם נתחנכו מנעוריהם בחינוך הכפרני שאמנם יש בורא עולם, והוא נתן לנו תורת אמת וכו', אבל "המדינה היא מעל הכל". וזוהי בדיוק הנקודה שעלינו לשרש מכל החוגים, שהמדינה היא דבר טכני בלבד בלי שום הילה של קדושה, והדבר הטכני הזה נועד לשרת את התורה והמצוות, ואם הוא עושה כן הרי הוא דבר טכני טוב, ואם אינו עושה כן הרי הוא דבר טכני רע. ובכל אופן אין לו ולמוסדותיו ולנושאים במשרות הבכירות ולצבא ומפקדיו שום נקודה של קדושה או אתחלתא דגאולה וכדומה.

אחד הקטעים המרגשים ביותר בנווה דקלים, היה ברגעים שלפני פריצת החיילים למתחם בתי הכנסת, בשעה שהמרא דאתרא הרב יגאל קמינצקי שיי, עשה "א-ל מלא רחמים" לנרצחים ונטבחים על קידוש ה'

ובתלמידיו. ומה יעשה הבן ולא יחטא, הרי הוא רואה שתמיד ימשיכו לקרוא לו "אריק מלך ישראל". ולכן המבצע הזה של "לא נשכח ולא נסלח" הוא דבר הכרחי. חייבים לצרוב בתודעת הצבור, שראש הממשלה שרון, הפרזידנט קצב, וכל השירים וחברי הכנסת שתמכו בגירוש ובחורבן, הם מוקצה מחמת מיאוס, ולעולם לא יהיה ליהודי מאמין שום שיח ושיג עמהם.

ולא כמו שרחמנא ליצלן יש בימים אלו ממש עיתונאים כאלו הנקראים חסידי חב"ד, המפרסמים בתקשורת הכתובה והאלקטרונית שבחים על הרשע האכזרי, ומסבירים את דרכו בצורה חנפנית, עד כמה הוא שבור ממה שהוא נאלץ לעשות למען עם ישראל! ועיתונאים אלו ימשיכו להתפלל בבית הכנסת החבד"י שבשכונתם, ולקבל מפטיר בכבוד הכי גדול. ואין פוצה פה ומצפץ!

אנו משתדלים להקים בע"ה בית "יד ושם", שבו ירוכזו תמונות וסרטים מכל הישובים שנעקרו על-ידי הצוררים. יהיה שם אולם מיוחד "לכל איש יש שם", ובו שמות המשפחות שגורשו, תמונותיהם ותמונת ביתם שהורחב. כמו כן אולם "ליל הבדולח" שבו יהיו התמונות וההיסטוריה של בתי הכנסת, הישיבות, תלמודי התורה, בתי הספר וגני הילדים, שהוחרבו והושמדו על-ידי ממשלת ישראל והכנסת. ובעיקר אולם מיוחד "לדראון עולם", ובו שמותיהם של הרשעים האכזריים שגרמו לזה בקור רוח, הלא הם: ראש הממשלה, נשיא המדינה, השירים (כולל ביבי נתניהו, שהיה יכול לעצור את החורבן והסתפק בהצגות), וכן כמובן שמותיהם של נציגי המפלגות החרדיות בכנסת, שיזכרו לשמצה לעולם ועד, כאשר רק בזכות הצטרפותם לקואליציה נוצרה ממשלת חורבן זו, וגם בימי ההשמדה עצמם המשיכו להיות מחוברים לקואליצית השמד הזו כשהם מצדיקים את מעשיהם בק"ן טעמים.

אמנם הרב צודק בדבריו כלפי הממשלה ושריה, אבל איך אפשר להאשים את הצבא, שהוא רק מקבל פקודות ומבצע אותן?

אכן יש כאלו המסנגרים על החיילים והשוטרים, שרבים מהם ביצעו את הפשע מתוך "רגישות" ובכיות וכאב לב. אבל לפי עניות דעתי דוקא בזה רואים את ה"קליפה" של המדינה. כי אם רק חיילים חסרי לב ונעדרי רגש יהודי היו משרתים בצבא החורבן והגירוש, ניחא, אבל כאשר עושים זאת רבבות יהודים המאמינים בה,

ללמוד קבלת עול מהי

הבעש"ט אומר שמכל דבר יש ללמוד הוראה בעבודת ה'. בימים שזכיתי להיות בגוש קטיף למדתי הרבה ממראה עיני:

בחסידות מבוארת מעלת האתכפיה, ובעיקר "בולם פיו מלדבר", אתכפיה בדיבור, לא לדבר לשון הרע, רכילות, דברי כעס ח"ו וכו'. והנה ניתנה לנו הזדמנות לראות דוגמא חיה של אלפי חיילים ושוטרים השומעים חרפתם ואינם משיבים, ועושים עצמם כלא שומעים כלל את דברי התחנונים או את הגידופים או את הבכיות. היתה לי ממש התפעלות עצומה מ"עבודת המדות" הזו. ואף שזהו בצד של היפך הקדושה והתוצאה מזה היתה חורבן וגירוש, אבל "מאויבי תחכמני", יש מה ללמוד מהם בעבודת ה'.

כמו כן אפשר ללמוד מצבא הגירוש את הענין של קבלת עול. כל אחד מהחיילים והשוטרים (חוץ מבודדים ממש) עשה עבודתו הבזויה כמי שכפאו שד, בכאב לב ובשברון רוח, תוך בזיונות וספיגת מילים חריפות ובכיות של אנשים נשים וטף, וזאת חוץ מהתנאים הגשמיים של חום נורא ו-80 אחוזי לחות, עם הסרבלים על הגב. ובכל זאת הם ידעו שחייב לבצע פקודה, ובשעת ביצוע הפקודה המוח אינו מתפקד והלב לא קיים והחום לא מורגש, יש רק דבר אחד "קבלת עול" לביצוע השליחות של הוראת המפקד. ואף שכאן היתה התוצאה נוראה, והכל היה עצת היצר וניצול הנקודה היהודית וקבלת העול האלוקית לעיניים של לעומת זה וסטרא אחרא, אבל כאמור לעיל "מאויבי תחכמני", וכל אחד מאיתנו צריך לשאול את עצמו: האם גם אני עושה את השליחות של הקב"ה שנמסרה לי על-ידי הרבי מלך המשיח, מבלי להתפעל ממשבותי ומרגשותי, מבלי להתחשב בחום וקור, מבלי להתבייש מפני המלעיגים. האם גם אני חוזר בהרגשת השליחות עד להפשטת הגשמיות, כפי שעשו זאת החיילים משרתי ממשלת הזדון?!

הרמב"ם אומר בסוף הלכות מלכים (בקטע שנשמט ע"י הצנזור) שהנוצרי והישמעאלי הם הכנה ליישר דרך למשיח. וגם כאן יש לומר, שהמשמעת של הצבא היא הכנה למשיח, כי עכשיו החיילים מתרגלים לבצע פקודות של ממשלת זדון וכנסת המינים, "וכשיעמוד מלך המשיח באמת ויצליח וירום וינשא, מיד הם כולן חוזרין ויודעים ששקר נחלו אבותיהם ושנביאיהם ואבותיהם הטעום". ואז הם ינצלו את הכח של הקבלת עול שהורגלו בו, בכדי להיות חיילים נאמנים בצבאות ה' של מלך המשיח. עוד דבר שקשה לשכוח ויש ללמוד ממנו, הוא האחדות הנפלאה ששרתה בין בני הנוער, ובין כל נצורי גוש קטיף. היה אפשר לראות זאת בכל פינה, ובפרט כאשר היו רוקדים ביחד, כשידי איש על כתפי רעהו. ומדובר באנשים שהגיעו מכל חלקי הארץ, עם דעות ואידיאולוגיות שונות מן הקצה אל הקצה, אבל דבר אחד איחד את כולם, המטרה, להציל את עם ישראל וארץ ישראל. היו לי שם הרבה ויכוחים עם מנהיגי העדה הקדושה, בעיקר מסיבי הנושא של אתחלתא דגאולה וכו', אבל תמיד הסתיים הויכוח בדברי חיבה וחיבוק. ולמה? מפני שידענו שגדול המאחד על המפריד, והשליחות של כולנו חייבת לאחד אותנו מבלי להתחשב בחילוקי הדעות. ושוב, האם לא ניתן לאמץ הרגשה זו גם בין חיילי בית דוד? האם המטרה האדירה שלנו והשליחות שקבלנו לתקן עולם במלכות ש-ד-י ולהביא את עם ישראל לקבלת פני משיח צדקנו, אינה חשובה דיה, בכדי להמיס את חילוקי הדעות ולהתאחד בדרך לנצחון?!

אני חייב לציין גם את התפעלותי ממשפחת קירשנזאפט שי'. מי עוד מאיתנו היה מוכן שבביתו ישכנו דרך קבע עשרות אנשים. בכל שעות היום יושבים בכל פינה צעירים וזקנים, לומדים חת"ת ורמב"ם אומרים תהלים ומתפללים. בכל מטר מרובע ישנים על הרצפה ועל הספות ועל הדשא בחצר. בכל מקום אוכלים ושותים ובני הבית שי לא חדלים מלבקש ממך ליטול ידים לסעודה, לשתות כוס תה, להרוות צמאונך במים קרים. כל החדרים רוחשים פעילות, המרפסות תפוסות, הטלפונים והפלאפונים לא מפסיקים לצלצל. מי שנכנס לבית צריך להזהר שלא לדרוך על רגלים של בחור שנרדם מתחת לשלחן. הילדים הולכים בלי נעליים כי הם אבדו אותם בתוך הבלאגאן שיוצרים האורחים. אז תגידו עם יד על הלב, מי מאיתנו היה מוכן לגדל משפחה כה גדולה בלי עין הרע, במשך כמה שבועות בתנאים כאלו. וזאת גם לאחר הפיגוע ל"ע שעבר האבא ושעדיין לא החלים ממנו.

בעיניים כאלה במשך כל השלושים ושתים שנה, נוכחתי לדעת שהיא בכיוון אחד: ענין של ויתור ונסיגה וכו'. במה נחשב בעיניהם סילוק מתיישבים ממקום אחד ושנים ואפילו יותר. ובפרט אשר הלחץ מבחוץ הולך ומתגבר וכו'. ובפרט שכבר עשו זה בפועל (בימית), שניצלו ה"צה"ל" על זה, **וכל** המפלגות עברו ל"סדר היום"! וכאמור, לומר בגלוי שיתיישב, ולרמוז להמתיישבים שזהו בתור הפגנה זמנית – אין זה מהדרכים שמשמשש אני בהם".

מדבריו של הרבי ניכר, שאין הוא רואה סיכוי שההתנחלויות תשארנה על כן, כל זמן שאין שינוי עיקרי ויסודי בהנהגת המדינה. ואף על פי כן הרבי המשיך למחות ולהלחם נגד מסירת השטחים, כי חייבים למחות ולהשתדל להתגבר על כוונת הממשלה, ולעשות התלוי בנו על פי הטבע להפילה ולהחליפה בטובה הימנה. וכפי שראינו את השתדלותו של הרבי בענין זה בזמן ממשלת יצחק שמיר, כלומר כתשע שנים לאחר המכתב לגאולה כהן.

כבר התפרסם בתקשורת, שהמימשל בארה"ב הודיע לראש הממשלה מיד עם תחלת הגירוש, שזוהי רק ההתחלה, ועכשיו עליו לבצע את כל "מפת הדרכים". ולכן ברור שעכשיו מתחילה המערכה על יהודה ושומרון וירושלים, ויש לעשות כל התלוי בנו להביא את דברי הרבי אל צבור רחב ככל האפשר, בכדי לנצל את ההתעוררות שיש למאות אלפי יהודים ממראות הזוועה של הגירוש, לגרימת מהפך בדעת הקהל נגד נסיגות נוספות.

יש גם לקחת בחשבון, שכל השוטרים והחיילים שהשתתפו בגירוש, ממורמרים מאד וכועסים על הממשלה שהכריחה אותם לבצע את הפשע הנורא. אנו חייבים לחזק אותם בהרגשה זו על-ידי קירובם לתורה ומצוות, ובאופן שלא יעלה על הדעת שאיזו ממשלה שהיא תוכל לעשות זאת שוב בעתיד. אחת הפעולות המועילות היא הפצת הדיסק שהפקנו ביוזמתו של שי גפן. לאחרונה פרסמנו עליו גם באתר הפופולרי "ווי-נעט" (פרסום זה בלבד עלה לנו אלפי דולרים), ועשרות אלפי יהודים זכו לשמוע ולראות את הרבי וללמוד את דברי קדשו.

ובעיקר כאמור לעיל, שיש להתחיל במלחמת תנופה, להחדרת האמונה בגאולה האמיתית ע"י מלך המשיח האמיתי, כי עתה לאחר קבורת השקר הציוני, זהו הזמן המסוגל לצמיחת האמת האלוקית וקבלתה בלבבות השבורים של אחינו המגורשים מביתם ונחלתם.

הרב יגאל קירשנזפט, שליח הרבי מה"מ לחבל עזה בראיון מיוחד ל'בית משיח':

"השליחות שלנו לא הסתיימה!"

ביום חמישי בבוקר התפרצו לביתי עדר של חיילים. התעוררתי בבהלה מהשינה. כמעט השתמשתי בנשק. חשבתי שמדובר במחבלים... את המחזה שגיליתי, לא אשכח. אני רואה את החיילים רוכנים על ר' זלמן נוטיק וגוררים אותו החוצה לאוטובוס. כך גם עם השליח מכפר תבור הרב שלום בער פריימן • ראיון מיוחד עם הרב יגאל קירשנזפט, מנהל בית חב"ד בנווה דקלים על הימים הקשים, השעות האחרונות בבית, ועל ההמשך

אני התושב הראשון של נווה דקלים. הקראוון הראשון שלי היה ליד חאן יונס כאשר היו רק דיונות. מול העיניים שלך צמח ישוב נפלא, מועצה, בנקים, פארקים, גנים, עצים. יישוב נפלא. כעת אתה חושב שמחר כל זה נהפך לאיי חרבות ומכניס את המחבלים לתוך המקום הזה.

בתוך כל השבוע האחרון היו שתי נקודות אור שחבי"ד הביאה לתושבים: חנוכת המקווה היה אחד משני האירועים המרטיטים. לא עשינו חשבונות של טבע לגבי מה שיקרה. השקענו רבבות דולרים בהשלמת המבנה. עד לרגע האחרון לא התייאשנו. ואת כל זה סיימנו מתוך שעות של שמחה

ראיין: שי גפן

כל הדיבורים על הגירוש – מחד, וכל המאבק שניהלנו במשך עשרים חודש – מאידך, הגיעו לכדי ביצוע בשבוע האחרון. אנו רואים בעיניים את כל הדברים עליהם אפילו לא חלמנו. הרצועה הייתה סגורה לחלוטין בתקופה האחרונה, אין יוצא ואין בא. אבל יהודים בעלי מסירות נפש ידעו איך להיכנס וכיצד. מכל מיני כיוונים ותחבולות הצליחו לחדור ולהגיע לבתינו ולבתים נוספים. עדיין אי אפשר לספר איך וכיצד זה קרה, אבל המונים הגיעו וכולם התארחו בגוש קטיף.

פריימן. אמרתי להם שייצאו מהבית, אך הם אמרו שבאו לתפוס את השבי"חים.

המפקד היה עצבני ואיים שייקחו אותי גם מהבית. אמרתי לו שקראדי היה פה אתמול ונתן לנו אישור להישאר בנווה דקלים עד סוף הגירוש. פתאום הגיע קצין נוסף, ואמרתי לו שכאן זה בית שמתגוררים שלשה נפגעי טרור. ובכל זאת הם התנהגו בצורה ברוטאלית. קרעו את התמונה של הרבי שעל הדלת ושברו את הדלת. דרשתי בתוקף להחזיר מיד את שני הרבנים שהם חטפו מהבית.

כל הילדים התעוררו. התחיל בלאגן. בכיות וצרחות. הציבור שהיה בבית התחיל לדבר עם החיילים. ואז לפתע, הם פשוט עזבו את הבית. לאט לאט התקפלו ועזבו את החצר. לאחר מכן הגיע סגן אלוף וביקש להרגיע את העניינים. אמרתי לו שקודם כל יחזיר את שני הרבנים שהם חטפו. החיילות שהיו שם החלו לבכות. בסופו של דבר נאלצו להחזיר את הרבנים מהאוטובוס – דבר חסר תקדים שהיה במהלך הגירוש.

החיילים נבהלו מול העוצמה. הרוח נצחה את הכוח.

בהמשך היום הגיע אלינו הביתה אלון משנה ששמר על הבית שאף אחד לא ייכנס, אבל בהמשך היום ארזנו את הדברים ויצאנו לאוטובוס. רצינו אמנם להישאר עד הסוף, אבל במצב שנוצר לא יכולנו להישאר שם יותר. המצב היה בלתי נסבל עם כל הילדים. פשוט אי אפשר היה יותר להמשיך מול מכונת הגירוש.

ביום שישי שלאחר הגירוש המתועב, ניקו את כל בתי הכנסת. בישיבת ימית הכינו אוכל. כל אחד חשב שהוא לבד, ובלעדיו איש יהודי לא נותר בגוש, אבל התברר שהיו מאות. ממש כמו לאחר השואה, כאשר הגיע השחרור, אנשים יצאו מהחורים.

קיבלתי דיווחים שהייתה שמחה גדולה ביישוב. אפילו השבוע השמעתי את הכריזה שאני נוהג להשמיע מידי ערב שבת לבשר על כניסת השבת, יחד עם מוזיקה. הפעלתי את הכריזה דרך הטלפון מירושלים.

ביום חמישי בלילה באנו למלון קיסר בירושלים. אמרתי לילדים שלי עד שבת אתם יכולים להמשיך לבכות. מכניסת השבת אין יותר בכיות. הדבר היחיד שהילדים מכירים, זה נווה דקלים. כאן הם נולדו וכאן זה ביתם.

צ ריך להבין המצב שקרה כאן הוא לא אבל של אנשים פרטיים. אנחנו מייצגים את עם ישראל. הבעיה היא בעיה כללית של עם ישראל ולא רק של

הרב קירשנזפט בפגישה עם מפכ"ל המשטרה

איש לא יוכל לקחת מאתנו את הרוח. לא ניתן לעצור את הקדושה ולכלוא את האמונה. לא מחסומים, לא קונצרטינות ולא פצמרי"ם יעצרו את סופת האמונה הכתומה שכעת יוצאת מכאן לכבוש את הארץ כולה ולהביא סוף סוף את משיח צדקנו.

ביום רביעי הוא היה באזור והתקשר אלי הרלי"ש שלו כי הוא רוצה להיכנס אלי, אבל מפחד שיפנצירו לו את גלגלי הרכב. אמרתי לו שאני יצא לשער ויכניס אותי.

נסענו אלי הביתה לנווה דקלים. שעה ארוכה ישבנו איתו יחד עם ידידי ר' לייבל מוצ'יקין ור' דוד נחשון. הרב מוצ'יקין הסביר לו את הפשע הנורא וסיפר לו סיפורים מרוסיה. אמרתי לו שיש קונה עולמו בשעה אחת. אתה יכול להיות הגיבור של ההיסטוריה. הרב דוד נחשון אמר לו איך אתה הולך לעשות דבר כזה לחבר הכי קרוב אליך. כאשר ר' דוד נחשון דיבר איתו מתוך נהמת הלב, אמר לו המפכ"ל: אין לך מושג מה עובר אצלי בלב בשעה זאת...

השיחה שהייתה סגורה התקיימה בערך שעה. אבל המפכ"ל התחמק מתשובה אמיתית.

ביום חמישי בבוקר התפרצו לביתי עדר של חיילים. התעוררתי בבהלה מהשינה. כמעט השתמשתי בנשק. חשבתי שמדובר במחבלים... את המחזה שגיליתי, לא אשכח. אני רואה את החיילים רוכנים על ר' זלמן נוטיק וגוררים אותו החוצה לאוטובוס. כך גם השליח מכפר תבור הרב שלום בער

וריקודים בלתי פוסקים. כל תושבי הישוב הגיעו והם קיבלו כוחות בצורה בלתי רגילה. האווירה בבית בשבועות האחרונים הייתה דבר מיוחד מאד. כולם באו לעודד ולחזק. אלו דברים שלא יישכחו לעולם. היו אתנו רבים בשבועות הללו, ואני רוצה לציין כאן את הרב וולפא, הרב נחשון, הרב מוצ'יקין, הרב נוטיק ועוד עשרות רבות.

גם הטנק של חב"ד עשה כאן עבודה נפלאה בקרב על היישובים. ראינו עד כמה הם מפחדים מהכוח של חב"ד. הם דיברו עד כמה חב"ד קיצוניים וכמה שרק הם יודעים לעשות פעולות רציניות. וזה הזמן אכן להודות לימטה העולמי להצלת העם והארץ, בראשות הרב **יקותיאל ראפ והרב וולפא**, שעשו הכול לעודד את תושבי הגוש, אם בתמונות של הרבי שחילקנו לכל תושבי הגוש, אם בתקליטורים החדשים על ארץ ישראל השלימה, ועוד פעולות רבות ומגוונות שנתנו הרבה מאד כוח להתמודדות.

אחד הרגעים הדרמטיים בשבוע שעבר המר והנמהר היה, כאשר הגיע מפכ"ל המשטרה רב ניצב משה קראדי לביתי. הוא רצה לבוא לבקר אותי לאחר פציעתי שכן אנחנו ידידים טובים מזה עשרות בשנים.

ביום חמישי בבוקר התפרצו לביתי עדר של חיילים

ביום חמישי בלילה באנו למלון קיסר בירושלים. אמרתי לילדים שלי עד שבת אתם יכולים להמשיך לבכות. מכניסת השבת אין יותר בכיות. הדבר היחיד שהילדים מכירים, זה נווה דקלים. כאן הם נולדו וכאן זה ביתם.

את התגלות מלך המשיח, וכל הצרות והייסורים האחרונים שאנו עוברים הם אינם אלא חבלי משיח, כי ברגע קטן עזבתך וברחמים גדולים אקבצך.

איש לא יוכל לקחת מאתנו את הרוח. לא ניתן לעצור את הקדושה ולכלוא את האמונה. לא מחסומים, לא קונטרסיונות ולא פצמריים יעצרו את סופת האמונה הכתומה שבעת יוצאת מכאן לכבוש את הארץ כולה ולהביא סוף סוף את משיח צדקנו. נזכור לעולם את חברינו שנמצאים תחת כנפי השכינה, ונתפלל תדיר על אחינו הפצועים בנפש וגוף, שהשקו מדמם את חולות הגוש.

אנו באים בימים – המגורשים מגוש קטיף שלמים בעשייה רוחנית וממשית: עשינו הכל כדי לבטל את רוע הגזירה! התפללנו, נתנו צדקה, הפרחנו את השממה, יצאנו להפיץ ולקרב את אחיינו ברחבי הארץ, הקרבנו קורבנות רבים על קידוש שמך. אנו שואלים וזועקים: **עד מתי???** אין לנו אלא לבקש ממך אבינו היקר: אגא, **הבא מייד את הגאולה השלימה!**

ואף על פי שיתמהמה, עם כל זה אחכה לו בכל יום שיבוא!

תפילה ושום מעשה טוב אינם שבים ריקם. ההסתכלות שלנו היא אלוקית. כל מה שעשינו, היה כלפי שמיים. אנחנו יודעים שהכול זה רצון ה', ומקבלים את הדין, אבל אני שואל כיצד אפשר לסלוח על חילול ה' הגדול והנורא והעמדת כל הארץ בסכנה?

קשה עדיין להסיק את המסקנות. אנחנו עדיין בתוך הישבעה, אך ללא ספק רבים מאד יצטרכו להסיק מסקנות ולעשות חשבון נפש.

אני חייב לציין כיצד יהודים יקרים עוטפים אותנו באהבה. יהודים מהר נוף אימצו אותנו ומביאים לנו לכאן ספרי קודש וכל מה שחסר. אני רוצה להודות מכאן באופן אישי לכל חסידי חב"ד שעזרו לנו ועמדו לימינו בשעות קשות. אלו שעמדו מהצד ושתקו, עדיין יכולים לחזור בתשובה. לא ייתכן שחסיד של הרבי ישב בשקט בשעה שארץ ישראל בוערת ויהודים מגורשים מביתהם. הכוח של חב"ד הוא גדול מאד, ולא לחינם הפחד שלהם זה רק מחב"ד.

חבל עזה זה החלק ששייך לשבט יהודה, שממנו יוצא המלך המשיח. אנחנו מאמינים באמונה שלימה כי נשוב לשם יחד עם כל רכושנו וטפנו ונזכה לראות תיכף ומיד ממש

תושבי הגוש. כואב מאד חילול ה' הגדול שנעשה. הכאב הגדול ביותר, זה הסכנת נפשות ופיקוח נפש נורא שהמצב הזה גרם. כבר עכשיו עסוקים במיגון צפון הנגב.

שואלים אותי האם הרגשתי כמו בשואה? ואני אומר לכולם שאין מה להשוות. זה הרבה יותר גרוע מהשואה! בעוד ששם גויים מרצחים עשו את הפשעים שלהם, הרי שכאן יהודים מבצעים זאת. יהודים שברחו מפולין יכולים גם כיום לקבל את בתיים בחזרה.

איך יש לך כוחות? שואלים הרבה. ואני גם שואל את עצמי את השאלה. התשובה היא גם בשעה הנוראה הזאת צריך להיות מוח שליט על הלב.

עצוב לשמוע שאנחנו הבית חב"ד הראשון שגורש על ידי יהודים. אבל דבר אחד ברור לי: השליחות לא הסתיימה. כבר בתשמ"ח, במכתב הראשון שכתב לנו הרבי, הוא ציין שתפקידנו לשמוח ולשמח. היום אני מבין את המשמעות העמוקה של המכתב – לשמח את התושבים שבינתיים פזורים בכל רחבי הארץ ולהביא להם שמחה.

למרות שהייתי פצוע בחודש האחרון, חיזקנו ושמחנו את התושבים. חילקנו אלפי מחזיקי מפתחות עם האמרה של הרבי המהרי"ש יתחשוב טוב יהיה טוב!

השליחות שלנו הוא גם כיום להמשיך לשמח את החברים ואת כולם. יש יהודים בני 50 שמתחילים כעת את חייהם מחדש. חלק מרכושם ניוזק בביזה. גם כעת אני מסתובב ומעודד. מסתובב בין בתי המלון לעודד את כולם.

אני חייב לומר לכל מי שעומד מהצד ומדבר שהיו יכולים להיאבק ככה ולעשות אחרת. מי שמדבר כך, לא ראה בחייו זנב של מרגמה. התושבים כאן הם לא מלאכים. הם עברו 17 שנות אינתיפאדה, זריקות אבנים, יריות, צמיגים בוערים בדרך, ובחמש שנים האחרונות מרגמות בלי סוף, ואף על פי כן, אנשים לא עזבו. להוציא ילד בבוקר לבית הספר, זה היה משימה כמעט בלתי אפשרית. אף על פי כן, אנשים לא נכנעו למנהלת סלע ולדיקטטור שרון. היו אינספור האזנות לטלפונים ובאינטרנט אצלי היה סוס טרויאני. יהודי גוש קטיף עמדו בגבורה ובמסירות נפש עילאית והדברים עוד ייחרטו בדברי ימי ההיסטוריה.

ראינו את עשרות אלפי החיילים, משאיות ושיירות אין ספור, אבל האמונה נמשכה עד לשנייה האחרונה. גם כעת אנחנו עדיין מאמינים ומחכים לחזור לבתינו. כל עוד הגוש בידנו, עדיין יש תקווה. שום

להיות עם שליח הרבי עד הרגע האחרון

הרב דוד נחשון, בשיחה עם מתיישב

הרב דוד נחשון

מנכ"ל נידודת חב"ד בארץ הקודש

קשה להגדיר את השבוע המורכב הזה שעברנו בגוש קטיף. מצד אחד שיא האמונה, ומאידך גיסא – המשבר הגדול ביותר. מחד – מסירות נפש שלא רואים כדוגמתה, ומאידך – שמחה שלא רואים כדוגמתה. כל העוצמות הללו התערבבו יחד בשבוע הסוער. מי שהיה שם לא יוכל לחזור להיות מה שהיה קודם לכן.

הגענו לגוש קטיף ביום חמישי בלילה, ערב שבת חזון, והתארחנו בביתו של השליח ר' יגאל קירשנזפט. זו אחת הזכויות שלי, שזכיתי להכיר מקרוב אדם אציל נפש שכזה, יהודי בעל תכונות נדירות ביותר של מסירות והקרבה עצמית למען עזרה לזולת. הוא וזוגתו, אנשים מדהימים שקשה למצוא כמותם. כל הדברים הללו מאותו שבוע סוער ייחרטו אצלי לעד.

במשך כל התקופה שלפני כן, טנק המבצעים כבר עשה מבצעים עם החיילים והתושבים באיזור. בימים האחרונים הגברנו את הפעילות, ולצד המבצעים, התרענו בפני החיילים שלא יבצעו את הפשע הנורא הזה.

קשה היה להתמודד עם הכאב הנורא, אבל חסיד בכל מקום שהוא נמצא צריך לדעת שהוא שליח של הרבי ועליו למלא את שליחותו.

כאשר כוחות הצבא החלו לפרוץ לתוך היישוב ביום שני בלילה, היו צרחות בכל היישוב. העירו אותי מוקדם בבוקר. כל כלי התקשורת העולמיים כבר היו שם. הגעתי למקום והלכתי היישר אל הקודקודים. דיברתי עם המח"ט, ושאלתי אותו איך אתה יכול לבצע פשע בינלאומי? הפכתם לעבדים? איבדתם כל שיקול דעת? דיברתי איתם על ליל הבדולח בטרם הם עומדים לפוצץ בתי כנסת. זעקתי בכאב שהדבר היחיד המקודש

לעם הזה על כל שבטיו, הוא הצבא, וכעת פושע משתמש בכם לצרכיו האישיים בדרכים הכי ערמומיות והכי מניפולטיביות, ועוד קוראים לזה דמוקרטיה?!

רבים מכלי התקשורת בעולם ראינו אותי, ואמרתי בצורה ברורה כפי שהרבי מלך המשיח רוצה שנדבר, שארץ ישראל שייכת לנו לפי הבייבל, וכעת אלו שמבצעים את הגירוש, דינם כפושעי מלחמה שעוברים על כל חוקי זכויות הקניין.

ערכתי שיחות נפש רבות עם קצינים וחיילים, אבל בדרך כלל, כבר באמצע הדברים, דאגו הקצינים הבכירים להעביר את החיילים למקום אחר. הם פשוט לא יכלו להישאר אדישים. דיברתי הרבה עם מפקדים בכירים. את חלקם הוכחתי בצורה הקשה ביותר אבל עם הרבה חום ואהבה. אחד המפקדים, לאחר

לעם הזה על כל שבטיו, הוא הצבא, וכעת פושע משתמש בכם לצרכיו האישיים בדרכים הכי ערמומיות והכי מניפולטיביות, ועוד קוראים לזה דמוקרטיה?!

רבים מכלי התקשורת בעולם ראינו אותי, ואמרתי בצורה ברורה כפי שהרבי מלך המשיח רוצה שנדבר, שארץ ישראל שייכת לנו לפי הבייבל, וכעת אלו שמבצעים את הגירוש, דינם כפושעי מלחמה שעוברים על כל חוקי זכויות הקניין.

ערכתי שיחות נפש רבות עם קצינים וחיילים, אבל בדרך כלל, כבר באמצע הדברים, דאגו הקצינים הבכירים להעביר את החיילים למקום אחר. הם פשוט לא יכלו להישאר אדישים. דיברתי הרבה עם מפקדים בכירים. את חלקם הוכחתי בצורה הקשה ביותר אבל עם הרבה חום ואהבה. אחד המפקדים, לאחר

המחזה שרודף אותי היה עם השכן של יגאל, משפחת טשנדי, בנו מסיירת עורב, ובנותיו יחד עם קבוצה של נצורים, כולם שרים 'רחם נא ה' אלוקינו, רחם...' החיילים רצו לפנות אותם בכוח, ואנחנו התחלנו לשיר לחיילים את ה'אני מאמין' של משרפות אושוויץ. החיילים שרו ובכו אף הם. גם מי שלא שר בפיו, ראו שהוא שר בלבו. הדמעות חנקו אותם

ונמצאת איתם בשעות הקשות ביותר, גם כן הטנקים הובילו את המאבק, ונתנו רוח של לחימה לתושבים. הקטע המרגש מבחינת ניידות חב"ד, היה כאשר יצאנו ביום חמישי בשיירה עם הטנק לקול שירת יחי אדוננו, בעוד התושבים מריעים לטנק "כל הכבוד לחב"ד", וגם החיילים מצידם מריעים לנו לשלום ומעודדים. כעת העבודה שלנו, היא להביא לעם את הרבי מלך המשיח. בשבוע הזה, עם כל הקושי שהיה לי, הרגשתי שהרבי מכוון אותי להגיע, ובעיקר שהייתה לנו הזכות לעמוד מקרוב ליד השליח של הרבי בשעת צרה וכאב, בבחינת 'עמו אנכי בצרה'; יחסידים איין משפחה'.

כאן בנצרת עילית את הרב שמואל טל עם תלמידיו. רק שבת קודם לכן ישבנו יחד בישיבה שלו ודיברנו. בשבת זו הוא לא יכול היה לדבר. שברון לב נורא. מי יכול לעכל את זה?! יהודי מיוחד כמו הרב שמואל טל, מגורש יחד עם תלמידיו. למי שלא היה שם, קשה להסביר מה שהלך שם באותם ימים אפלים. פחדו ממש ללכת ברחובות. את מי שהם תפסו, העלו על האוטובוסים וגרשו אותם. זה הזכיר משטרים אפלים ביותר. אני חייב לציין את עבודת הקודש שעשו הטנקים במשך חודש וחצי יחד עם התמימים היקרים המסולאים מפז. מלבד הימצעעים שהם עשו בלי סוף, הם הביאו חיות ושמחה ללא הגבלה לתושבי הגוש. נתנו רוח קרב, רוח של ביטחון ועוצמה בימים הכי קשים. כפי שחב"ד תמיד לא מפקירה יהודים

ובלתי נתפסת בעליל.

אחד השיאים היה בהכנסת ספר התורה שהתקיימה ביום שלישי בערב. רקדנו בלי סוף וימשכנו את הריקודים כמה שיותר כדי שהרב וולפא והתורם יצליחו להיכנס ברגע האחרון. לקחתי את הפיקוד על ההרקדה, והשמחה לא פסקה אף לא לשנייה. מאות רבות רקדו ורקדו ללא הרף, וכל זה ללא מוזיקה. התחושה הייתה ש'היחידה שבנפשי היא זו שרקדה.

חזרנו מהכנסת ספר התורה בשעת לילה מאוחרת כשבדרך פגשנו את החיילים שבאו לגרש. מה שהיה שם באותן שעות, היה בגדר 'תשובה עילאה'. כולם בכו. החיילים בכו וגם התושבים.

המחזה שרודף אותי הוא עם השכן של יגאל, משפחת טשנדי, בנו מסיירת עורב, וילדיו יחד עם קבוצה של נצורים, כולם שרים 'רחם נא ה' אלוקינו, רחם...' החיילים רצו לפנות אותם בכוח, ואנחנו התחלנו לשיר לחיילים את ה'אני מאמין' של משרפות אושוויץ. החיילים שרו ובכו אף הם. גם מי שלא שר בפיו, ראו שהוא שר בלבו. הדמעות חנקו אותם.

ואז כאשר הם פורצים פנימה, השכן הדליק את הבית... להבה אדירה יצאה מהבית. ואני אומר לחיילים בואו תגידו יחד 'אשמנו בגדנו גולנו...' לא יכולתם לעמוד בניסיון הקשה. יצא לי לבכות הרבה. אלו היו ימים מטורפים. שבוע של הפכים. בליל שבת האחרון, 'שבת נחמו', פגשתי

עד הרגע האחרון!

הרב דני כהן עם הרב יגאל קירשנזפט

הרב דני כהן

שליח הרבי מה"מ בעיר האבות חברון

הגעתי לגוש קטיף בערב שבת חזון, ונשארתי בגוש קטיף עד הגירוש של משפחת השליח ר' יגאל קירשנזפט.

המראות שראיתי במשך ימי הגירוש, היו מזעזעות. הדמיון בין שואה למה שקרה שם, לא היה רחוק, ואני מודע לכעס של אנשים שונים על ההשוואה.

הציפייה הגדולה הייתה שאנחנו נהיה בפנים והמדינה תבער בחוץ – דבר שלא קרה, לצערנו. הדבר השני שאכזב: רבים ציפו שיהיה סירוב פקודה המוני, אך גם זה לא קרה.

ביומיים האחרונים מאז החל הגירוש בכוח, הסתובבתי עם מגפון ופשוט נתתי לחיילים והשוטרים שיחות מוסר. פעם בכעס ופעם באהבה, ולעיתים גם בצעקות, הכול לפי הסיטואציות שקרו באותו זמן. אמרתי להם במפורש את מה שהם: חיילי צבא הגנה לשרון. לצערנו הפכו אותם לרובוטים.

למרות הכול, את כולם קיבלתי בסלחנות מסוימת, מלבד חייל אחד: היה זה קצין דתי בדרגת סרן, מכוחות הרשע של הגירוש. נוכחותו לא התקבלה אצלי בשום הבנה. יהודי שהולך עם כיפה שאמורה לסמל יראת שמיים, מגיע לפנות יהודים. פניתי אליו בעדינות ושאלתי כיצד ואיך הוא מעז לעשות מעשה נפשע שכזה? הוא לא ענה ורק עשה תנועת שחצנות בידו. לקחתי אפוא תמונה של אבי משפחת גובי הי"ד, שנרצח לא מזמן, וכעת עמדו לפנות את הילדים שלו. דחפתי לקצין את התמונה בפנים ואמרתי לו: יתסתכל טוב טוב כדי שתוכל לזהות אותו בשעה שהוא יהיה הקטגור שלך בשמים. מה תסביר אז למעלה? איזה תירוץ יהיה לך? הקצין היה מזועזע.

מי שהיה שם הבין שהמדינה הכינה את הצבא בצורה הכי מרושעת כנגד המתיישבים. הכינו אותם לכל התרחישים ולכל האפשרויות. הפכו את המתיישבים

לתתי-אנוש, כפי שעשו במשטרים אפלים אחרים.

את הימים הללו קשה לתאר. היו לי מקרים רבים עם שוטרים שצעקתי עליהם ונשברו. הם חיבקו אותי ואני אותם. ביום האחרון לפני שגורשנו, פגשתי בקצין שצעקתי עליו באופן מיוחד כמה ימים קודם לכן. הרגשתי צורך לדבר איתו. אמרתי לו שלפני כמה ימים צעקתי עליו, ולמרות שאני לא מצטער על הדברים, אבל חלילה לא התכוונתי לפגוע בו אישית. השוטר הזיל דמעה וחיבק אותי.

הייתה תופעה מפליאה: חיילים קיללו את שרון על כל מה שכפה עליהם. הם אמרו שקיוו שהכול יתבטל ברגע האחרון, או שיקרה משהו לשרון או שיתפרצו לתוך חאן יונס. בסמוך לבית משפחת קירשנזפט, גרה משפחה שהבן הגדול שלהם משרת בגולני. הוא ערק מהיחידה שלו והגיע כדי להגן על הבית. המג"ד התקשר אליו ואמר לו 'בשבילי

אתה לא עריק אלא גיבור ישראל. אתה לא צריך לחזור!'

המשפחה החזיקה מעמד עד הסוף, ורק כשראו שהכול נגמר ואין ברירה, התפנו. הבן מגולני התקשר למפ. שלו וביקש שחיילי גולני, אלה שלא השתתפו בגירוש, יעזרו לו לארוז את החפצים. הוא לא רצה שידי חיילי הגירוש יגעו בדברי המשפחה. ואכן, החברה מהפלוגה שלו השיגו משאיות של הגדוד, רסי"רים הגיעו, ובמשך יומיים ארוזו להם את כל הדברים.

ניגשתי לחברה הללו והנחתי איתם תפילין. הם דיברו על קציני הגירוש בצורה חריפה מאד, וסיפרו כי היו בשיחה עם המג"ד שלהם, וכאשר אמר להם שהם אמורים להיות בהתנתקות, כולם קמו ממקומם כאיש אחד ויצאו מהחדר. זה הסיבה שכל חיילי גולני לא השתתפו בגירוש. אחד הדברים שגרמו לי זעזוע וצמרמורת היה כאשר השליח הרב יגאל ארוז את השלט בית חב"ד בארגו. הרגשתי כיצד נלחמים כאן

צילום: ש"ז

ראיתי את ר' לייבל מוצ'קין, בשעה שנכנסו לפתע אלפי חיילים לאזור שלנו. ברגע של הלם הוא קלט לפתע מה קורה כאן. הוא פרץ בבכי ומתוך בכי צעק על החיילים. לראות את הסיטואציה הזאת של יהודי בן 81 שהיה ברוסיה ונלחם בקומוניסטים ויכל להם, היה מזעזע ומפחיד.

נעלם לי הכעס. חשבתי הרבה על המצב המוזר הזה. עלה במחשבתי הווארט החסידי המפורסם 'שבילי נברא העולם'. ההעלם וההסתר שקורה, זה בשבילנו, כדי שנפיק לקחים לגבי עצמנו, אילו החיילים האלו היו יותר מחוברים לאידישקייט ולרבי, כנראה שהיינו חוסכים את כל המצב הגלותי הזה. אני שגדלתי בבית של הציונות הדתית, התקשיתי בתחילת דרכי להפנים את דבריו של הרבי אודות תקופה זו, שהיא "חושך כפול ומכופל". היום, נדמה לי, גם הנוער כולו מבין שהפתרון היחיד זה רק משיח בן דוד. צריך להוביל קו לקרב את הנוער הנפלא הזה לדרך של חב"ד.

הכל כדי שזה לא יקרה.

אם פעם מישהו היה אומר לי שחברון נמצאת בסכנה, הייתי מסתכל עליו כעל הוזה. היום אני יודע שזה עלול חלילה היל"ת לקרות.

יהודי צריך לעשות השתדלות, ואנחנו השתדלנו עד כמה שידינו מגעת כדי לעצור את הגזירה. רואים כיצד כל השיטה של הממלכתיות ו'אתחלתא דגאולה' גורמת לאסונות, וגם לפשרות בעצם המאבק.

אבל גם בתוך המצב הבלתי נתפס הזה בנוה דקלים, ידעתי שאני שליח של הרבי, ובתוך כל המאבק הזה לקחתי זוג תפילין כדי להניח עם החיילים. ביום האחרון כבר

ברבי מלך המשיח, כשם שטיטוס הרשע נכנס לקדש הקדשים ונעץ סכין בפרוכת ויצא דם והיה בטוח שהוא ניצח את הקב"ה. זאת הייתה הרגשתי. עוד רגע קשה מאד: לראות את החסיד הישיש ר' לייבל מוצ'קין, שעה שנכנסו לפתע אלפי חיילים לאזור שלנו. ברגע של הלם הוא קלט לפתע מה קורה כאן. הוא פרץ בבכי ומתוך בכי צעק על החיילים. לראות את הסיטואציה הזאת של יהודי בן 81 שהיה ברוסיה ונלחם בקומוניסטים ויכל להם, היה מזעזע ומפחיד.

המחזות שנראו בתוך כל הבלגן שקרה שם, היו כמו לקוחים מעולם אחר. לראות את ידידי ר' דוד נחשון עומד וצווח על החיילים בכאב נורא; הרב וולפא עומד ובוכה כמו ילד קטן.

המצב שראיתי בגוש קטיף חידד אצלי עמוק את התחושה עד כמה אנחנו בגלות. הדברים של הרבי כי אנו נמצאים בחושך כפול ומכופל, קיבלו משמעות עמוקה מאד. הרבי לא השלה אותנו אף לא לרגע; הוא הרי ניבא כי עוד יצטרכו לכבוש את הכל מחדש... מפליא כי למרות שהרבי ידע מראש מה יקרה בוודאות רבה, אך מצד שני הוא מחה ועשה

גר בארץ הקודש ומעוניין לפרסם מודעה ב"בית משיח"?
צלצל ישירות: 052-3940070

מנדי בוסטומסקי,

מחלקת המודעות של "בית משיח" בארץ הקודש

"אפילו לב של אבן לא יכול להמשיך בשגרת חייו"

הרב אלי פולטורק מוסר שיעור בישיבה בגוש קטיף

הרב אלי פולטורק

מנהל ישיבת 'תומכי תמימים'
נווה דקלים גוש קטיף

הגעתי לגוש קטיף כבר בראש חודש תמוז. עברתי שם חודש וחצי שקשה לתאר. במקום הזה, מושגים ערטילאיים הפכו למוחשיים. בימים הללו של התנסות רוחנית אמונית, האמונה בביאת המשיח קיבלה משמעות שונה, מוחשית עד כדי שאפשר היה למששה בידיים. זה מזכיר לי את הימים בשנת תשנ"ב, בחצר הרבי מה"מ, כאשר האמונה בביאת המשיח הייתה כל כך מוחשית.

היו שם מראות קשים שאקח עמי לכל החיים. ראיתי חיילים תופסים ילד וגוררים אותו לאוטובוס. ההורים חיפשו אחריו ורצו לדבר איתו, אבל לא יכלו. גררו אנשים מבתיים ללא תיק. רק עם הבגדים לגופם. אכזריות נוראה.

עוד קודם ליום הגירוש והחורבן, החלטנו אני ותלמידי, כי בשעת האמת עלינו להתבצר ולא לצאת כצאן אחרי העדר.

ביום רביעי בבוקר קיבלתי טלפון מר' דני כהן שחיילים מגיעים לביתי. זה היה מוקדם בבוקר ובדיוק הייתי במקווה. הגעתי הביתה וראיתי מלא חיילים עומדים ליד הפתח ואשתי צועקת עליהם. נכנסנו לתוך הבית ונעלנו אחרינו את הדלתות. לא חשבנו שהחיילים יגיעו כה מוקדם בבוקר. אמרתי לחיילים שהם לא יכולים להיכנס היות ואני צריך להתפלל ואחרי התפילה נדבר.

לאחר שעתיים הם חזרו ואני עדיין התפללתי. החלטתי לכתוב לרבי מלך המשיח על כל המצב וקיבלתי תשובה מבהילה ביותר בחלק ה' עמוד פח (באידיש): הרבי כותב לי שזה שנמצא בחברת יהודים שלעת עתה הם חופשיים, בטח אתה עושה כדי לקרב אותם

כל הזמן עמדתי עמם בקשר טלפוני. לפתע החיילים הבינו שאני קשור עם הבחורים שהתבצרו והם החליטו שלא להמתין עוד ופרצו את דלת ביתי. ברחתי לחדר הפנימי ונעלתי את הדלת. הם ביקשו שאפתח אך אני אמרתי שאינני מוכן לפתוח את הדלת אלא אם כן יסכימו להניח תפילין. הם התחייבו להניח תפילין ואני פתחתי את הדלת. הם אכן הניחו תפילין ולאחר מכן ביקשו שאצא החוצה. "הרי עשינו עסקה", אמרו לי. אמרתי להם שהבטחתי רק שאפתח את הדלת, אבל לא שאתפנה מהבית ואסור לי על פי תורה לעזוב את הבית. הם העלו אותנו לאוטובוס בכוח, ומשם יצאנו לעבר מרכז שפירא.

כולנו באוטובוס ישבנו שבורי לב, ואני קמתי והקראתי את המכתב של הרבי. כולם התרגשו מאד. החיילים שהיו עמנו

לתורה ומצוות, בתחילה מעט ואחר כך הרבה יותר, ובעיקר בנוגע למצוות תפילין. ואז הרבי עובר ומדבר על חיילים וכותב שלכל חייל יהודי יש אמצעי הגנה שאחד מהם זה הנחת תפילין, וכשאינן אפשרות להניח בבוקר, הם יכולים לעשות זאת במשך היום כולו.

ואז הגיע משפט מדהים ביותר ורעדתי כולי שקראתי את זה: "את החשבונות של ה' יתברך אי אפשר לדעת, ויתכן שזהו אחד הדברים עבורם מחזיקים מישהו במקום זה, וכאשר הוא יבצע את זה, יתכן שאז יחזור לביתו, בהסכמת השלטון".

המכתב הזה נתן לי חיזוק עצום באותם רגעים קשים ונוראים בהם היינו.

במקביל, הבחורים החב"דיים בישיבה החלו בהתבצרות במקלט כפי שסוכם. במשך

צילום: שני"ז

המסקנות שלי ברורות מאוד מכל מה שהתרחש כאן. הרבי הזהיר כי מי שכבר החריב ישובים, יעשה את זה שוב. הרבי אמר את זה ממש בנבואה גלויה בשיחת פורים תשמ"ה, בהתכוונו על אותו אדם שעשה את זה בימית וכעת חזר על אותו דבר.

ידענו שישנה כאן גזירה נוראה. לא השלנו את עצמנו. אבל מצד שני חיינו עם ביטחון שהקב"ה לא יעזוב את נחלתו. רואים בתי כנסת יפים ומלאים במתפללים ולחשוב שבעוד שבוע זה יהיה חרב, זה הרי לא יעלה על הדעת.

כעת מבינים כי חייבים משיח ואי אפשר לבטוח בבשר ודם ולא בשום ממשלה. הפתרון היחיד הוא משיח בן דוד. שכן מי העלה בדעתו שאחרי שישים שנה מהשואה, ממשלה יהודית תעשה חורבן שכזה?

ואסיים בדברים שהרבי מלך המשיח אומר, שחורבן בית המקדש היא פעולה נמשכת שאינה נפסקת לרגע עד לבניין בית המקדש השלישי. בשבוע שעבר והשבוע ראינו חורבן של קהילות קדושות. החרבת יותר משלושים בתי כנסיות. ומשום כך, חייבים להפוך את העולם! אפילו לב של אבן לא יכול להמשיך בשגרת חייו.

וביטחון. כל רגע יכול היה ליפול עליהם קאסם קטלני, אבל הם המשיכו בשגרת חייהם עד הסוף. חיים עם מסירות נפש ממש. כל אחד מאתנו יכול ללמוד מהם מהי אמונה וביטחון ויתחשוב טוב יהיה טובי.

מצד שני, כאב לי מאד כיצד מוליכים את הצדיקים הללו שולל עם האמונה בציונות והדגל. הרבי מה"מ כתב לרב זוין בזמנו, כי האמונה ב'אתחלתא דגאולה' גורמת לקורבנות. מעולם לא הבנתי למה הרבי מתבטא בכזה חריפות, והרי להרבה אנשים יש הרבה אמונות טפלות ומה החטא בזה כל כך חמור?! אך כאשר הייתי שם, הבנתי זאת היטב. האמונה במדינה מנעה מהם את הכוח האמיתי לעצור את ההתנתקות, וזה מה שיכול לגבות הרבה קורבנות בדם ובנפש, וכבר גבה קורבנות רבים.

ומשפט נוסף על משפחת קירשנזפט: 'מסירות נפשי זה לא מילה לגבי מה שהם עשו כאן. במשך כל הזמן האחרון הם עמדו בגאון ובתוקף, למרות הפציעה של יגאל (וגם של בנו לפני כמה חודשים). הם לא התפעלו משום דבר. ר' יגאל עזר לכולם בלי יוצא מהכלל. ר' יגאל וזוגתו ציפורה עבדו 24 שעות ביממה. ביתם היה 'בית התבשיל', 'בית מלון' וגם מוקד סיוע נפשי. אנשים מהגוש באו כל היום כדי לדבר איתם. ביתם היה גם המוקד למבצעים כל הזמן.

באוטובוס שמעו על המכתב של הרבי, והחליטו גם הם להניח תפילין...

הרחמנות הגדולה ביותר הייתה על החיילים. אמרתי לחיילים שעם כל הכאב אפשר להמשיך בחיים ולבנות בית חדש, אבל נשמה חדשה אי אפשר לברוא, ומה שהם עושים, יעיק על מצפונם לכל החיים. יחד עם הנחת התפילין, אמרתי עם החיילים "הריני מקבל על עצמי שלא לגרש יהודים". חלק מהחיילים פשוט נשברו לגמרי ואמרו כי הם לא יכולים יותר. הם עצמם ישבו ובכו כל הדרך.

כאשר האוטובוס הוריד את הפליטים במרכז שפירא, ראיתי כיצד כולם מעריכים מאד את חב"ד. אמרו לי "כל הכבוד לחב"דיניקים. צריך ללמוד מכם איך לעמוד חזקים ואיתנים". או אז הגעתי למסקנה שחב"ד חייבת להוביל את המערכה ולתת לנוער שלהם הרבה חיזוק ועידוד. צריך לתת לנוער להם את הגאולה האמיתית ולא המזויפת. במשך שהותנו בגוש, זכינו להביא את המסר של הרבי באופן המתקבל, והעובדה היא שכולם אהבו מאד את חב"ד ויעידו על כך העזרה והעידוד שקיבלנו.

גוש קטיף עצמו הוא מקום מדהים. אנשים כאלה לא ראיתי בחיים שלי. יהודים בעלי מידות טובות, בעלי שמחה, אמונה

יומיים אחרונים בגוש קטיף

בשעות הסוערות של הפינוי וביומיים שלאחריהן, הסתובב צלם 'בית משיח' בעיי החרבות, בין בתים אודי עשן, מנותצים, וראה את החורבן הגדול. במצלמתו הוא תיעד את השעות והימים הקשים של החורבן הנורא, וחווה רגעים מרגשים שלא ישכח לעולם • מסע היסטורי, כאוב ומרטיט במקום בו פיכו חיים יהודיים תוססים...

עליה, כה מוכרת, מקבלת כעת משמעות נוספת...

הגעתי לכפר דרום. כוחות אדירים נמצאים במקום. איפה הם היו בארבע השנים האחרונות? אני שואל את עצמי. אני רואה מרחוק את בית הכנסת בכפר דרום. מנופי ענק מקיפים את המבנה. נדמה לי כאילו אש זרה מרצדת מעל הבניין. האבק והחול שיוצאים משרשראות הטנקים

שפכו על חיילים. מאוחר יותר מתברר שזאת עלילת דם, אבל בינתיים נשפכה חומצה על עם ישראל כולו.

חמישה מחסומים עמדו בדרכי עד שהגעתי לכיסופים. עצרתי בצד ונצמדתי לרכב בטחון. כשהוא נכנס גם אני הייתי בפנים, שועט לעבר כפר דרום. 'אף יהודי לא ישאר בגלות' צועק השלט מעל גבי אחד העמודים, והתמונה של הרבי המתנוססת

כתב וצילם: ישראל ברדוגו

לאן בבקשה?

"לאשכול", עניתי קצרות.

אשכול זה שמאלה.

"בסדר, אין בעיה", מלמלתי ופניתי ימינה והמחסום מאחוריי.

ברדיו מדברים על התבצרות של נערים על גג בית הכנסת בכפר דרום עם חומצה

2000 זוגות נעליים נוקשות. שקט, דממה, ושוב צעדים. אפילו ציפורים אין, רק נעליים כבדות הולמות...

בקצה גג בית הכנסת שהפך למבצר, עומד אדם מבוגר ומתפלל. יכולתי להבחין בו מתנענע מבעד לגדרות התיל. זקנו המדובלל והטלית שמתבדרת ברוח הוסיפו למראה הסוריאליסטי והבלתי נתפס... הוא בוכה ומתפלל, עומד לפני קונו ואוחז בציציותיו. הוא הראשון שנלקח אל המכולה...

●
אני יורד למטה ורואה את דן הראל,

לפתע. "אבא", מייבב הקטן... אני מגיע לבית הכנסת. מאות חיילים מיוזעים מתגודדים בתוכו. אני מגיע בשעה האחרונה, אחרי שלכולם כבר נמאס לדבר. שקט מתוח שורר בחלל בית הכנסת. המבטים מושפלים. מבחוץ מניפים את המכולות ובהן שוטרים רבים. אני עולה על גג אחד הבתים כדי להיטיב את הצפייה.

ממלאים אותי, יחד עם עשן הצמיגים הסמיך. כל אלה גורמים לי להראות בין רגע חלק בלתי נפרד מהנוף. אני מוציא את המצלמות ודוהר קדימה.

בדרך אני רואה תושבים נישאים על כפיים. לא, אלו לא המעריצים שסוחבים אל על, אלא השוטרים והחיילים. ילד קטן, כמתם, נשרך אחרי אביו שמובל לאוטובוס. אבא לא מצליח להוציא מילה. הוא מתעלף

שוטרים במדים שחורים משחור. משטרים אפלים

הורים מפונים לעיניהם הכלות של ילדיהם

רבים מהילדים האלה, מגני טל, עצמונה וגדיד, נשארו בערום וחסר כל.

את הרכב השארתי בכניסה. צעדתי רגלית. הגוש לוטה בחשכה מוחלטת. השעה מאוחרת. אני מגשש דרכי באפלה בדרך אל בית הכנסת המרכזי. "הדרמה לקראת סיום", מודיע שדר רדיו עיף שעומד בסמוך לגיף צבאי.

אני מגיע למקום. התגודדות ענק. עשרות אוטובוסים עוזבים את המקום. כולם נוסעים כעת אל מחוץ לגוש עם תושבי הוותיקים.

באחד מבתי הכנסת יושבות בנות ישראל צפופות. חלקן יושבות פה שלושה ימים ברציפות. הזעקות נשמעות היטב. הדמעות חונקות וארון הקודש פתוח...

"רק חיילות", מודיע המפקד בכניסה, והן נכנסו ומוציאות אותן אחת אחת. חלקן יושבות, חלק מתבצרות, חלקן שרות, חלקן בוכיות. החולצות כתומות ומקומטות, יש אפילו עם מדבקה ועליה הכיתוב "שביר". הדמעות שולטות בכול. אמבולנסים מפנים חלק מהן. מידי פעם הדלת נפתחת פעם נוספת ובעדה מוצאת נערה האוחזת בחת"ת, ממלמלת תפילה חרישית, נישאת על יד חמש חיילות...

כל הכבוד לצה"ל. גירשתם יהודייה מבית הכנסת.

"תעלו אותה למשרד", נשמעת הקריאה מפי הקצין. ככה הוא קורא לאוטובוס המסורג – משרד...

כל הבנות בחוץ. אני נכנס לתוך בית הכנסת. ראשי הישוב ורבניו מתכנסים לעשות קריעה כדן. "אני מאמין", הם שרים. "רחם", הם בוכים.

קומץ מתיישבים ועשרות חיילים

בדרך אני רואה תושבים נישאים על כפיים. לא, אלו לא המעריצים שסוחבים אל על, אלא השוטרים והחיילים. ילד קטן, כתמתם, נשרך אחרי אביו שמובל לאוטובוס. אבא לא מצליח להוציא מילה. הוא מתעלף לפתע. "אבא", מייבב הקטן...

מהמחוסם בכניסה מדווחים לי שהמדורה דולקת מאמש. משהו מתחבר לי ישר לאי-שם בהיסטוריה היהודית. האש שדלקה בחורבן שזה עתה התאבלנו עליו, יומיים בערה האש בירושלים של מטה... מישוה מתנדב לתת לי סיור בחינם.

"רגע לאיזה עיתון אתה מצלם?" הוא שואל. "יראו אותי?"

את הגוש אני מכיר לא מהיום. את בירת הגוש, נווה דקלים, אני מכיר הודות למשפחת קירשנזפט. זה התחיל בטלפון קצר כאשר ר' יגאל ביקש ממני לבוא ולעזור בפעילות השוטפת. מאז עברו הרבה שנים, הרבה שנים של פעילות. אני כבר מכיר את הפעילות כאן; כל חלוקת סופגניות הפכה למבצע לוגיסטי עם חפ"ק מאורגן היטב. 'בעזה הכל עובד באלפים', היו אומרים.

כתלמיד ישיבה דאגתי לקראת כל פעילות לשיבוץ תמידי בגוש. החיוך של יגאל... קבלת הפנים של המשפחה יחד עם אופי הפעילות המרתק ומסירות הנפש המשפחתית, הפכה את המקום לאטרקציה של ממש. לכן התייצבתי בכל עת.

באחת צפו בי המחשבות על אותם ילדים שעוד שנים רבות אחר-כך שלחו לי מכתבים הביתה. "למדריך ישראל", היה רשום שם.

אלוף פיקוד הדרום שמפקד על המבצע. הוא מסתתר מאחורי פחון. לא רע, אני מציין לעצמי. המפכ"ל קראדי עומד בסמוך, מנסה להשיג עוד כמה דקות רייטינג בשידור ישיר, עד שביצה נופלת בסמוך וקוטעת את השידור...

אני ממשיך בתוך הישוב ורואה ילדים בוכים בזרועות אביהם, מיטלטלן וחפצים נקשרים אל גגות המכוניות ושירה עצובה, חרישית מה, בוקעת מגרונותיהם של האנשים.

"האמונה היא המוטיב המרכזי כאן" – אני שומע מג"ד מתדרך קצינים. "אל תענו להם. אין מה לענות על אמונה..." החיילים מהנהנים בראשם.

אין מה לענות כנגד אמונה... אני יוצא מתוסכל. החושים מתכהים. גם לבכות כבר אין כוח.

נווה דקלים.

אוי לנווה ואוי לדקלים. עיי חרבות... העשן הסמיך שעולה מהמדורה בשערי הישוב, מכסה את הכול. מדורה שנועדה לעכב את הכוחות המגרשים עד לדקות בהן הגיע השופל הענק.

אנחנו פה, מחכים למשפחת קירשנזפט עד שהם יחזרו...

אורזים ובוכים

קשה שלא לבכות. אני עובר ליד אחד הבתים ושומע שירה חרישית... אני מציץ פנימה. מישהו יושב ליד ערימת ספרים. אני מזהה שם 'איגרות קודש'. הוא מבקש שלא אצלם. יום שישי היום. אני שב לכפר דרום כדי לראות מה נשאר מהערב האחרון, הקשה. "אתה העשירי", אני שומע קול ביישוב הרפאים. עשרה יהודים אחרונים נותרו בכפר דרום. אני מדלג את גרם המדרגות בכניסה לבית הכנסת. בחוף מזרונים, פחים ושאר ירקות, זכר למה שהתחולל אמש... מתפללים... כל קדיש הופך לניגון של יום כיפור... לידי עומד תושב שמתנענע בדבקות. עיניו הטרוטות מעידות על לילה קשה חסר מנוחה. מידי פעם יבבה חנוקה נפלטת מפיו. בסיום התפילה אני עולה לגג שהיה אתמול מעוז המבצרים... אני מתפעם מהמעמד ומהמקום שרק אתמול היו נשואות אליו עיניהם של מיליוני צופים מכל העולם בשידור ישיר. אני דורך על שלט פח גדול. אני רוכן וקורא "שנית כפר דרום לא תיפול". יפה נלחמו בגבורה, אני מהרהר. אני מסתובב לאחור ומגלה להפתעתי ילד קטן ממושקף. "נעים מאוד, עמית", הוא מציג את עצמו. "תוך שעתיים הורידו מכאן את כולם", הוא אומר בעצב ומרכין ראש. "איפה אתה היית?" אני תמה בקול. "אני עשיתי תצפיות על גג הבית שלי לראות מתי הם באים..." חיבקתי אותו.

אני נכנס לרכב. ברדיו מדברים על מאבק בגדיד. שער הישוב עולה באש וצעירים חמושים בביצים מסתובבים ברחוב.

מקרן רחוב. זה המצב, סיכמתי. "בית חב"ד משפחת קירשנזפט" כתוב בשלט שעל דלת הבית. השעה אחר חצות. הדלת פתוחה לרווחה... האור דולק. אני נוקש ומחכה בנימוס בחוץ. אני מסתכל פנימה אך לא מעז להיכנס. הבית שכל כך מוכר לי, הבית שסיפק ארוחות חמות ומקום שינה לאלפי יהודים, ואני לא מגזים, הפך לשממה. המקום הקדוש הזה עומד מופקר. אני נשאר לעמוד בכניסה, כמו מפחד לחלל את הקודש. מרחוק אני על השולחן מוצרי אפיה, הקמח והגזר יחד עם שניצלים לא מטוגנים. אני יודע שמשהו רע קרה פה. ברור לי שמישהו היה פה באמצע להכין אוכל; את מישהו לקחו פה בכוח באמצע הכנת האוכל... אני עומד בפתח, מסתכל בבית שכל כך מוכר לי, כשלפתע מגיעה משפחה עם ילדיה. "מי אתה?" הם שואלים אותי בחשדנות. הדמעות מקשות עלי להשיב. "אנו מבקשים ממך לעזוב את המקום, זה בית פרטי". "זה בהחלט בית פרטי", אני מצטט אותם בלהט, "אבל מה אתם עושים פה?" "קיבלנו רשות. אנחנו פה מחכים למשפחת קירשנזפט עד שהם יחזרו... הם נסעו לחופשה בירושלים... הם עוד ישבו..." הכאב לופת אותי עוד יותר. האמונה העצמתית הזאת נוגעת בי... "מה שלום הרב יגאל?" אני שואל. "הכול בסדר. מחכים למשיח..."

בוקר. יום שישי. מראות החורבן קיבלו צורה וצבעים.

מתקבצים לתפילה האחרונה בנווה דקלים. השירה פורצת והזרועות משתלבות. הזיעה ניגרת מכולם, אבל למי איכפת בשעה שארון הקודש פתוח בפעם האחרונה, ומעזרת הנשים עולה קול בכי מיוסר. הרבנים קורעים קריעה והחיילים בוכים, חלקם מליטים פניהם בידם, חלקם נותנים לדמעות לזלוג...

אני מביט מסביב. אין אחד שענינו נותרו יבשות. גם הכהות שאפפה רבים במשך היום – נשברה. המראות הקשים שראו הנוכחים במשך היום, התפרצו כאן, בבת אחת. הדמעות חזקות ממני. קשה לי לצלם אותם בוכים ועוד כל כך מקרוב, אבל אני יודע שאת מה שקורה פה צריך להעביר הלאה. לעולם כולו. לדורות הבאים... אני מכוון את העדשה והיא מרצדת לי ביד... הפוקוס לא מיטיב איתי אבל אני מרים שוב ומצלם. מצלם ובוכה.

"שמע ישראל", מהדהד קולו של החזן, והבכייה גוברת. הזעקות נשמעות. כעת כל החיילים נכנסים פנימה. הדרמה מתחילה. קצינים ורבנים, חיילים ונערים, כולם, כולם בוכים.

"כי לא יטוש ה' עמו ונחלתו לא יעזוב", מלמל אחד הרבנים שוב ושוב, ושוב בכי... ספר תהילים מוצא את דרכו אלי ואני קורא. המילים מקבלות משמעות שונה. הטקסט הכל-כך מוכר מקבל פתאום פרשנות אקטואלית. אחרי שעה התברר שנשארתי לבד...

השמן ששפכו בבוקר על גרם מדרגות בכניסה לבית הכנסת, הופך לעיסה דביקה שגורמת ליציאה שלי מהמבנה להפוך למבצע צבאי מורכב...

אני מסתובב בישוב. ריק מאדם. התאורה ברחוב לא עובדת. כלב צולע מיילל

בית הכנסת בכפר דרום. מניין אחרון

יום שישי היום. אני שב לכפר דרום כדי לראות מה נשאר מהערב האחרון, הקשה. "אתה העשירי", אני שומע קול ביישוב הרפאים. עשרה יהודים אחרונים נותרו בכפר דרום. אני מדלג את גרם המדרגות בכניסה לבית כנסת. בחוץ מזרונים, פחים ושאר ירקות, זכר למה שהתחולל אמש... מתפללים... כל קדיש הופך לניגון של יום כיפור...

בהחלט חס. קצינים באים ומבקשים "ברגישות ובנחישות": "בבקשה, רד!". אבל הוא בשלו. "תגיד, אומרים יעלה ויבוא?" אני מנסה את כוחי. הוא מביט בי ומחייך. "שמע עוד נחזור לפה...", הוא אומר לי וכעבור כמה דקות הוא נמצא למטה. הקצין בא אליי ושואל מה לחשתי לזו נזכרתי בסיפור על הפרה ששומרת שבת... בדרך החוצה אני שומע דיאלוג מרתק. "בא תצא החוצה. נעשה את זה יפה..." "מה יפה? להוציא אותי מהבית זה יפה?"

קצינת משטרה מתחננת בפני קרבנה שתצא החוצה מבלי לעורר לה כאבי לב... צמרמורת.

לפני שבת אני יוצא לתל אביב. בדרך אני חולף על פני אותו עמוד: "אף יהודי לא ישאר בגלות", ותמונתו של הרבי מציצה אלי. שיבוא כבר!

נפש... לא יכולתי להבליע את הצחוק הפתאומי שתקף אותי.

"קלטת את זה?" צועק לי אחד הכתומים מתוך השיחים, דואג שאנציח את עוצמתו של זה... ואני רואה אותו ממשיך לזרוק ביצים אחד כנגד שירת הים, השני כנגד דוגיית, זה על נווה דקלים. כמות הביצים שזרק הייתה כמניין ישובי ישראל בגוש קטיף. את הגדוד הוא שלח קילומטר אחורה.

אני מגיע לבית הכנסת. כצפוי, בפנים מתגודדת קבוצת צעירים, לומדת את דרכי המאבק. אני מנסה לשכנע אותם שיכניסו אותי בפנים. "לא סומכים על התקשורת", הם אומרים לי.

"אבל אני מכיר את זמביש ואני חבר של ליברמן ואפילו עשיתי פעם סטודיו לבן של אבנר שמעוני..."

אבל הם משאירים אותי מעברה השני של הדלת הנעולה.

הלכתי לכיוון הבתים. ההתבצרות בגנות החלה. הצעקות המוכרות נשמעו שוב. מישהו בוחר להתפלל על הגג עם תפילין וטלית וכעת הוא בעיצומה של תפילה לווהט.

ומשליטים את חיתתם על מיטב חיילי ישראל שרק באו לנפוש קצת במדשאות הישוב...

אני שומע שוב את העלילה על החומצה. אחד המאושפזים עולה לראיון.

"איך החומצה? כואבת?" שואל המראיין.

"לא. פשוט חששו שיש איזה חומר..."

"אבל זה צרב לך, לא?"

"לא. הרופאים אומרים שזה כלום..."

"אבל כולנו ראינו איך אתם מתפתלים תחת החומר שניתך על ראשכם... ונעבור לגיד..."

אני מסכים עם השדר שצריך לעבור לגדיד. הכביש חסום, אין מעבר, מודיע לי שוטר עיף. יש כוננות בציר.

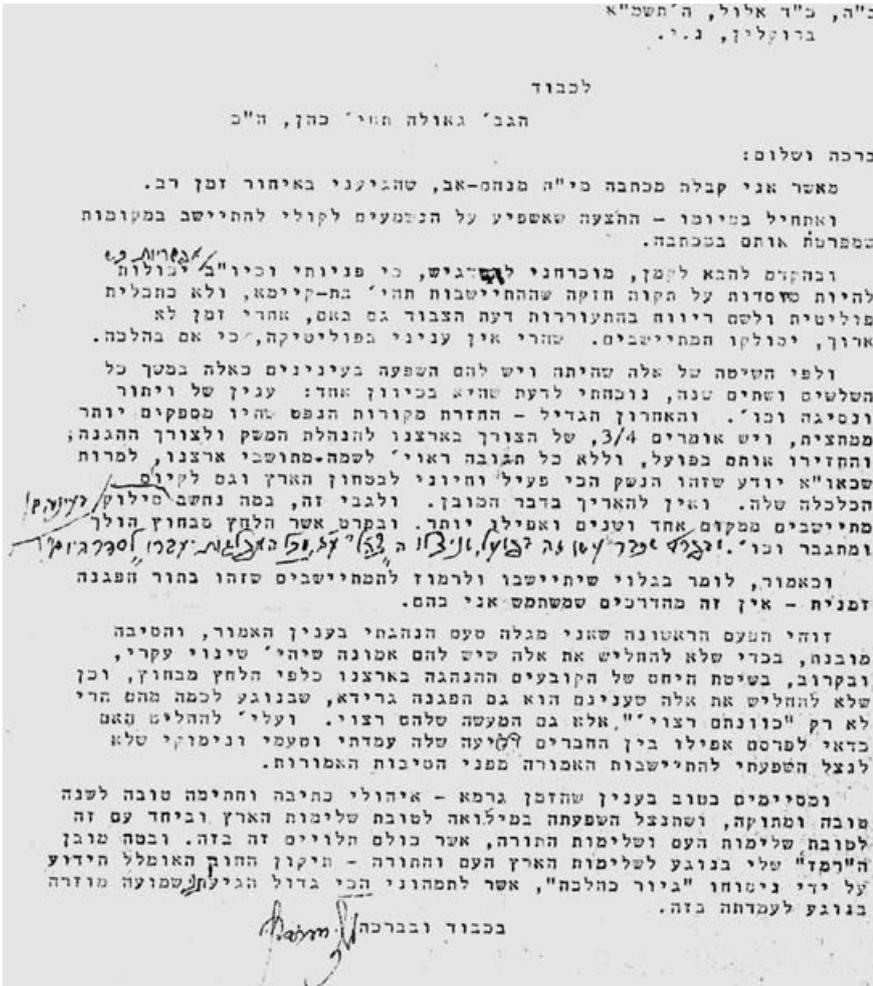
פרסה קצרה ויצאתי לדרך עוקפת ציר. אני נוסע במואסי, מחנה פליטים גדול. ההכרות עם השטח בעבר תורמת. רק אתמול מצאו כאן חגורת נפץ בעלת משקל, אני נזכר. תפילת הדרך.

גדיד.

עשן שחרחר מיתמר ממרחקים. אני יוצא לדרך עוקפת עשן. אני שומע מרחוק צעדים אבל זה נשמע כמו צעדה. 2000 זוגות נעליים נוקשות. שקט, דממה, ושוב צעדים. אפילו ציפורים אין, רק נעליים כבדות הולמות...

לפתע אני רואה אותם במעלה הרחוב. טור אינסופי של חיילים לבושי שחורים צועדים באון. הדימוי הרגיש מקבל פתאום צביון מעשי... משום מקום ניתח לפתע מטר ביצים על ראשם של החיילים. אלה מתפזרים במהירות בעוד הקריאות של המפקד לסדר היו לשווא. חיילים נשכבו מתחת לשיחים, מגנים על עצמם בחרוף

הפסדנו בקרב. ננצח במלחמה!

מאת: הרב נפתלי אסטולין
משלוחי כ"ק אד"ש מה"מ בלוס-אנג'לס

הרב חודקוב היה נוהג לומר לשלוחים טרם צאתם לשליחות, שתפקידו של שליח הרבי הוא לנהל את כל ענייני היהדות בעירו, אך לזכור תמיד את תפקידו. עליו לדאוג לשחיטה כשירה, אך אין תפקידו להיות השוחט; עליו לדאוג למקווה טהרה, אך אין תפקידו להיות הבלן; עליו לדאוג לחינוך יהודי, אך אין תפקידו להיות המלמד.

נכון, לפעמים יש צורך לאייש גם תפקידים כאלה, אך תמיד צריך לזכור את התפקיד: שליח הרבי להכין את העיר לקבלת פני משיח.

הקרב על גוש קטיף, הוא מרכיב אחד במערכה גדולה שהוטל עלינו לנהל בימים אלה. המערכה האמיתית היא הכנת העולם לקבלת פני משיח, והיא כוללת קרבות שטח בכמה וכמה מחוזות. אחד מהם היה גוש קטיף.

בגוש קטיף התנהל אחד הקרבות הגדולים על הבאת דעתו של הרבי מלך המשיח בסוגיית שלימות הארץ. אם נסתכל על מבחן התוצאה בלבד, נאמר שנכשלו בקרב. אם נסתכל ברבדים העמוקים יותר של המאבק, נמצא שבמובנים רבים ניצחנו אפילו בקרב.

אבל מה שבטוח הוא, שהמלחמה לא הסתיימה. ואת המלחמה אנחנו ננצח!

חסידי חב"ד, שגילו תעצומות נפש במאבק הנוכחי, שהתפקיד האמיתי שלנו הוא לנצח את המלחמה הגדולה, את המערכה הגדולה, להביא להתגלותו השלימה של הרבי מלך המשיח.

את מגורשי הגוש, החדורים בעוצמות של אמונה, שהצליחו להצית את הניצוץ בלבם של מליוני יהודים, ולהביא להתעוררות שלא הייתה כמותה – צריך לאחד וללכד סביב המסר של הרבי מלך המשיח, שהנה זה משיח בא, ועלינו להכין את העולם לקראתו.

ומכיוון שמתקרבים אנו לסיום מחזור הלימוד ברמב"ם, ראוי שיארגנו עבור

מבחוץ הולך ומתגבר וכו', ובפרט שכבר עשו זה בפועל, וניצלו ה'ציה"ל על זה, וכל המפלגות עברו י'לסדר היום"'

וכרבי עקיבא בשעתו, וכביאורו הידוע של הרבי, גם אנו נאמר: אם נבואת הגלות והגירוש התקיימה בהיזור זהידור, כאשר עשרות יישובים מגורשים, ולמרבית הפלא ללא לחץ חיצוני רציני – על אחת כמה וכמה שתיכף ומיד נזכה להתממשות בשורת הגאולה, ואף היא בהיזור זהידור, ועד שביום ההוא ייאמר "אודך ה' כי אנת ביי". יחי אדונו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

המגורשים מסיבות מיוחדות לסיום הרמב"ם, ובכוח שני הפרקים האחרונים בחיבורו הגדול, יכבשו את ארץ הקודש ויצליחו במערכה האמיתית.

נבואת הגירוש ונבואת הגאולה

לאחרונה התפרסם מכתבו של הרבי לגבי גאולה כהן (ראה צילום), בו קובע הרבי שהנהגה הישראלית מסוגלת לפינוי יישובים באמצעות צה"ל, וי"במה נחשב בעיניהם סילוק מתיישבים ממקום אחד ושנים, ואפילו יותר. ובפרט אשר הלחץ

בחורים צריכים לקבל בישיבה שלושה ויטמינים – A,B,C:

אהבה. ביטחון. שמחת חיים

היום בו ילד מגיע מהתלמוד-תורה לישיבה קטנה, הוא אחד הימים הקשים בחיים. מעבר חד מחיי ילדות לחיי בחרות תובעניים. זה המקום בו הורים רבים עושים טעויות שגורמות בכיה לדורות • כיצד הורה יוודא שרשם את בנו לישיבה המתאימה לו? האם ההורה יודע הכי טוב מה מתאים לבנו? האם שיעורי עזר הם תמיד הפתרון היעיל? וממה צריך להזהר יותר מכל? • עם פתיחת שנת הלימודים, ערך 'בית משיח' רב שיח חינוכי מרתק עם ארבעה משפיעים ומחנכים מובהקים, ושמע מהם קריאה נרגשת להורים

משתתפים:

הרב חיים אשכנזי

משפיע בישיבת 'תומכי תמימים' אור יהודה

הרב מנחם מענדל וועכטער

משפיע ומו"צ בנחלת הר חב"ד

הרב יוסף יצחק לבקיבקר

מנהל תלמוד תורה חב"ד, צפת

הרב זלמן נוטיק

משפיע בישיבת 'תורת אמת', ירושלים

שמכירים את ילדיהם לאחר שעקבו אחריו במשך השנים, בדקו את התקדמותו, השתתפו באסיפות הורים ושמעו בהן שהילדים מתמצאים בחומר הנלמד (לאו דווקא 'מצטיינים'), להם ברור שהמקום בשביל ילדיהם הוא המסלול הרגיל של הישיבה קטנה – וגם במקרה הזה, נדרשת זהירות רבה בכל תקופת קליטתם במסגרת החדשה.

אך אותם הורים שיודעים כי במשך השנים גילו הילדים סימנים על רצון "להשתחרר", חוסר רצון ללמוד וכדו', וגם המורים מדווחים שהם אינם שולטים בחומר הנלמד (אם מצד הכשרונות או מצד סיבות אחרות), עובדה זו צריכה להדליק בראש ההורים נורה אדומה, ובהחלט הם צריכים לחשוב פעמיים בטרם הם רושמים את בנם לישיבה, לוודא שאכן המסגרת אליה הוא נשלח היא המסגרת המתאימה.

• בעוד כעשרה ימים יתחיל בע"ה 'זמן' חדש בישיבות, ואף שנת לימודים חדשה. מאות בחורים ממשפחות אנ"ש יכנסו לראשונה בחייהם ללמוד בישיבה. איך יכולים הורים להבטיח לעצמם שאכן רשמו את בנם לישיבה המתאימה?

הרב חיים אשכנזי: להבטיח אי אפשר, אלא יש לקוות להי שאנו כהורים עשינו את המוטל עלינו. איך בכל זאת בודקים? אפשר להתיעץ עם המחנך או עם המנהל הרוחני שמכירים את התלמיד ומכירים גם את עולם הישיבות, והם יודעים מה מתאים לתלמיד. אם בטרם קניית חליפה או כובע, בודקים את המספר של הילד, כל שכן וקל וחומר, שלפני ההרשמה לישיבה יש לדעת את 'המספרי' שלו ועל פי זה לחפש מסגרת מתאימה בעבורו.

הרב יוסף יצחק לבקיבקר: הורים

ילדינו, כיון שחסרון אצל הילד מתפרש אצלנו כחסרון וכשלון שלנו עצמנו. ההורים גם לא נפגשים עם הילדים ב-6 שעות לימוד ואינם צופים באקלים הכיתתי והשתלבות הילד בו. יתירה מכך, גם הורה שלומד עם בנו ומדווה שהלימוד היה מוצלח, אין זה מדד אמיתי להתנהגותו של הילד בכיתה עם חברים, במסגרת צפופה של לימודים ותנאים נוספים שאינם קיימים בבית.

הרב אשכנזי: לפני שנים רבות היו אצלי הורים שבאו להתייעץ בקשר לבנם שלמד בלוד. הבעתי את דעתי שעליו להמשיך באחת הישיבות של חב"ד, בה למדו ברמה נמוכה יותר משאר הישיבות. משום מה ההורים לא קיבלו את המלצת ההנהלה וכתבו על כך לכ"ק אד"ש מה"מ. זמן מה לאחר מכן, הם חזרו ובאו אלינו עם התשובה שקיבלו מהרבי, בה נכתב שההורים משוחזרים ועל כן אינם יכולים להחליט, ועל כן, שיפנו להנהלה ויציגו את דעתם, וכפי שהנהלה תחליט – כך יעשו.

בדרך כלל, כל הורה פותח את דבריו במילים: "ינכון, אני יודע שישנם הורים שרואים בילדיהם את הטוב בלבד אבל אני אינני כזה, הבן שלי הוא באמת ילד טוב במלוא מובן המילה". אמנם ייתכן שמדובר בילד טוב אך המטרה היא מה עושים בכדי שיגדל להיות בחור טוב.

הורים לא יכולים להחליט על דעת עצמם. ייתכן שהם גם חוששים לפרצה בהמשך של החינוך בשאר הצאצאים, או חוששים שיזיק לשידוכי המבוגרים או אפילו לו עצמו, או אפילו מפחד שייחשבו כסוג ב', ועוד.

מובן שצריך לבקש מהשם יתברך, ומהרבי מלך המשיח, שיוליך את ההנהלה ואת ההורים בדרך הנכונה כי שגיאות מי יבין.

הרב וועכטער: ישנן כמה סיבות עיקריות מדוע ההורים לבדם לא יכולים להחליט על המסגרת הישיבתית המתאימה לבנם: ההורים כהורים, רואים רק את הצדדים הטובים, כי אדם קרוב אצל עצמו ולא רואה את החסרונות של עצמו. אנו מכירים את עצמנו, ואף פעם לא נוה לנו שמעלים את הבעיות על השולחן; אנו מעדיפים להתחמק מהם ולא להודות. בנוסף לכך, גם ככה יש להורים היום דברים רבים שטורדים את מנוחת נפשם, והם לא מחפשים 'צרות' נוספות. עד שהבעיות לא יזעקו עד לב השמיים, הם יהיו עסוקים

הרב מנחם מענדל וועכטער

למכתב של הרבי (אג"ק ח"ט ע' רפז): "מה שכתב אודות... ש"י ומקום לימוד לזמן הבא עלינו לטובה הרי בעניינים כמו אלו צריך להתייעץ עם מוריו ומחנכיו הנפגשים אתו מדי יום ביומו ולהתחשב עם הוראותיהם כיון שהם הרואים את הנער בעת לימודו ובעת היותו עם חבריו, ורואים בלי נטיה, מה שאין כן הורים אשר חשודים הם מפני אהבת ההורים לילדיהם להביט על העניינים ולראותם לא כמו שהם באמת, וכיון שרצון הורים וחפצם הוא טובת הנער לאמיתתה ולאורך ימים ולא טובה זמנית הנה מובן שכדאי חסרון בעניני הנער לפי שעה ובלבד שילך בדרך הישר ממנו לאורך ימים ושנים...".

לנו כהורים, אומר הרבי, יש בעיה לראות בצורה אובייקטיבית את הקשיים שיש לילדינו. זה טבעי (וכך צריך להיות) שאנו נסתכל על ילדינו בצורה הטובה ביותר, אך דבר זה יכול למנוע מאתנו לראות דברים נוספים, וכמובן שאין לנו את הרשות להתעלם או לכסות את הבעיות הדורשות פתרון. למחנך או למורה, מאידך, אין שום נטייה והם אינם משוחזרים.

שאלו פעם את אחד מצדיקי פולין, מדוע קרובי משפחה פסולים לעדות המחייבת את בעל הדין; לזכות – מובן כי פסולים הם, בהיותם משוחזרים, אך לחובה – מדוע נפסלו להעיד? השיב הצדיק: כתוב לגבי עדות "ועמדו שני האנשים"; אדם שהוא קרוב משפחה ורואה חובה בקרובו – אינו בן אדם!!

כהורים קשה לנו לראות את חסרונות

אין כוונתי רק בדיקה ומחשבה בינם לבין עצמם, אלא בדיקה לעומק עם המחנכים והמורים של הילד, ואם צריך, גם עם אנשי מקצוע.

● יש לך הערכה כמה אחוזים מן הילדים נדרשים לבדיקה דקדוקנית יותר?

לדעתי כ-30% (!) מהורי התלמידים צריכים לבדוק את הנושא ביסודיות עם המחנכים וכן עם אנשי מקצוע.

הרב וועכטער: כל עליית כחה היא עבור הילד "מעבר", אך המעבר לשיבה קטנה הוא מאוד מאוד משמעותי, וכל הורה צריך לעשות חשבון נפש מה בדיוק מתאים לילד שלו. ההורה צריך לראות ולהתבונן מה היה עם הילד עד היום בתלמוד תורה. האם הילד זרם עם המסגרת? הוא היה שמח ומרוצה? האם הוא הסתדר עם החברים? מי הם החברים שלו? האם הוא אוהב את התלמוד תורה? ועוד. על פי הנתונים הללו, שייך להגדיר לאן הילד יעבור ללמוד.

אם משהו בכל השאלות הללו לא בסדר, נכראה שמהו חסר אצל הילד, מסיבות אלו ואחרות. פשוט צריך לחפש את הסיבה לזה; ייתכן והוא פגוע כיוון שלא קיבל מספיק יחס בתלמוד תורה, וייתכנו גם סיבות נוספות. לכן, נראה שצריך לחפש מקום ששם ישימו יותר לב אל הילד, יתייחסו אליו, ירגישו את הצרכים המיוחדים שלו. הוא נדרש למקום עם "השגחה פרטית".

הרב זלמן נוטיק: לכל לראש, צריך להסתכל על דברי חז"ל שאדם ילמד במקום שלבו חפץ. לילד, גם אם הוא לא בר הבנה מספקת בכל הנוגע למקום המתאים לו ביותר, יש לו את התחושה הפנימית למה הוא זקוק. יש ילד שמרגיש כי הוא זקוק לתחושה חמה יותר מן הלימוד עצמו, וחשוב שההורים ירגישו זאת, לעומת ילדים אחדים שהסדר והמשמעת נוגע להם יותר.

מובן שאי אפשר לסמוך רק על הילד – בחור בן שלוש עשרה – וכמובן שההחלטה היא בידי ההורים, אך כדאי שהם יקבלו את ההחלטה ביחד עם הילד, בניסיון לתת לו את התחושה שלא מכתבים לו, אלא זה מתוך התחשבות מלאה בו ובצרכיו, באופן הטוב לו ביותר.

● מדוע יש להתייעץ עם הצוות החינוכי או אנשי המקצוע, בשעה שההורים אמורים לדעת יותר טוב מכל אחד אחר מה באמת מתאים לילדם?

הרב לבקיבקר: ראשית, כדאי לציין

כאמור בגוף הראיון, רב-שיח זה נערך עם פתיחת ישיבת "חנוך לנער" במתכונת מיוחדת. בהזדמנות זו נשאלו הרבנים המחנכים שיחיו, שאלה ישירה לגבי מהותה ואופייה של הישיבה.

לרגל פתיחת המתכונת החדשה של ישיבת "חנוך לנער", רבים שואלים את עצמם, מה צורך יש במסגרת כזו? אין מספיק ישיבות קטנות בארץ הקודש?

הרב מענדל וועכטער: השאלה הייתה צריכה להישאל בדיוק מהכיוון ההפוך: איך זה שעדיין לא פתחו עוד כמה ישיבות כמו חנוך לנער? הלוואי שהיו נפתחות ישיבות נוספות כאלו ברמה זו או אחרת. לנוכח מצב החירום ששורר כעת, דרוש בדחיפות לפתוח לפחות עוד כמה ישיבות כמו חנוך לנער – זהו צו השעה.

שם הישיבה מורה על מהותה – "חנוך לנער על פי דרכו". אם המצב היה שכל ישיבה הייתה מתנהלת באופן של "על פי דרכו", אז אולי לא היה צורך בישיבת "חנוך לנער".

אינני יודע האם ידוע לאנשים באמת עד כמה צריך ונחוץ מסגרת כזו. מדובר בצורך שעה במידה הגדולה ביותר. היום, רבים מהתלמידים פשוט לא מתאימים להיכנס לישיבות קטנות כפי שהן בנויות, ומדובר בבעיה בצורה חריפה הרבה יותר ממה שזה נראה על פני השטח. את העובדה הזו צריך לדעת: לא כולם מתאימים להיכנס לישיבה קטנה רגילה.

הרב חיים אשכנזי: כבר לפני יותר מחמישים שנה כתב אד"ש, שמטרת הישיבות כיום היא לחזק את היראת שמים של התלמידים, ואשר על כן כל תלמיד חייב להיות במסגרת ישיבה; אחרת הוא יהיה ח"ו בישיבת רחובות או בישיבת הברזלים או בישיבת הנעורים בלילה וכו'.

המסגרות הישיבתיות הן מסגרות קבועות הכוללות סדר לימודים אחיד ורמת לימודים קבועה: שש שעות לימוד גמרא לעיון, שעתיים לימוד לגירסא ובנוסף לכך שעתיים של לימוד חסידות. בחלק מהזמן על הבחור להכין לבד את החומר או לשמוע שיעורים הנמשכים כשעה וחצי ואחר כך לחזור על החומר בכוחות עצמו. זוהי מסגרת קבועה ומוגדרת מראש.

לוקחים תלמיד שהגיע מהתלמוד תורה, שם היו לו משחקים במקום לימוד הגמרא, כושר הריכוז שלו מוגבל לזמן קצר, ומה הפלא שלנוכח הרמה הגבוהה והשעות הארוכות בהן הוא צריך להביט בגמרא, הוא נתקל בקשיים רבים.

הרב נוטיק: עד היום התחלקו המסגרות הלימודיות לשתיים: האחת, מסגרת שבה למדו תלמידים בעלי כשרונות ויכולת התמודדות עם חומר לימודים רב; בישיבות כאלו, גם רמת יראת השמים גבוהה והדרישות בהתאם. מסגרת שנייה מיועדת לתלמידים בעלי כשרונות נמוכים יותר.

בישיבת חנוך לנער ישנו ניסיון ראשון מסוגו לנסות ולהפריד בין הדברים: מחד רמת הלימודים מותאמת לרמת התלמיד. במקביל, ישנן שעות מסוימות בהם התלמיד יוכל לעסוק בעניינים כמלאכה וכו' ויחד עם זאת עם הקפדה על יראת שמים ברמה גבוהה.

מקצוע יכול לראות ולהבחין ודרכם לזהות בעיות הקיימות. כמו שרופא מאבחן בעיה על פי הסימנים הידועים לו, כיון שהוא המומחה. אדם רגיל לא יבחין אפילו בסימנים אלו.

הרב נוטיק: תשועה ברוב יועץ. כשיש יותר דעות מיותר אנשים שמכירים את הילד, אזי אפשר יותר להתקרב אל ההחלטה הנכונה ביותר לטובת הילד.

● **יש הורים שמעדיפים להכניס את הילד לישיבה רגילה מתוך הנחה שבאם במשך הזמן יתברר שהמסגרת אכן לא מתאימה לו, אזי יעבירוהו למסגרת הנדרשת. האם יש היגיון בכך?**

הרב לבקינקר: ילד שיתחיל את לימודיו בישיבה קטנה ולאחר זמן יתברר שהמקום לא מתאים לו, הקושי לעבור לישיבה אחרת יהיה קשה שבעתיים, הן בעצם הקושי לעבור ולהסתגל לחברה חדשה, וזאת בנוסף לתחושת הכישלון שהילד יצבור. נקודות אלו יכולות להביאו למשבר.

ילד שמסיים תלמוד תורה זה לא ילד שעולה כיתה; אם בעליית כיתה יש לילד ציפיות ותקוות שהשנה הבאה תראה אחרת, והנה יש התחלה חדשה, הרי שבמעבר לישיבה הציפיות והתקוות הם פי כמה, שהרי זו מסגרת שונה לחלוטין ובמידה מסוימת גם חיים חדשים.

צריך להיזהר מאוד מהאפשרות שהילד לא יאמין בעצמו ובפרט כשמדובר בגיל מורכב, שבו הכישלון תופס ממדים גדולים מהאמת.

הרב אשכנזי: בל נשכח שככל שהילד גדל, אם ישנן בעיות, גם הן גדלות אתו וכן הפער בינו לחבריו. גם אם מדובר בילד שהיה תלמיד שקט כל השנים, אין זה מבטיח שהוא יהיה בחור שקט. ברור שמדובר כאן במתכון בטוח בדרך אל הרחוב ביום מן הימים, כמאמר רז"ל שהבטלה מביאה לידי שעמום שפירושו שיגעון. אסור לחשוב שאם הילד ימשיך ללמוד במסגרת הרגילה, הכל יסתדר. חבל שהם אינם קולטים שמדובר בפצצה מתקתקת.

אם נוסף לכך את התסכול הרב שיהיה לילד מהעובדה שחבריו לומדים ואילו הוא נשאר מאחור, בפרט שכעת גם יספוג הערות מהמשגיחים והרמזים. הצוות מצדו טוען, מדוע תלמיד זה נמצא בישיבה והרי לישיבה אין מה להציע בשבילו? לצערנו, זו הסיבה שהרחוב מלא מתלמידים שנפלטו מהמסגרת, כיון שלא מצאו את מקומם בישיבה.

אישיות בנושא, וממילא דעתם לא משוחדת. בנוסף לכך, יש להם יותר זמן לעניין, הם פנויים לשם כך כי זו התעסוקה שלהם, ולכן הסתכלותם היא נכונה ואמיתית יותר.

עוד מעלה באנשי מקצוע, שהם מבינים ומנוסים יותר. יש סימנים שאותם רק איש

בבעיות האחרות שדורשות התמודדות דחופה יותר. ממילא הפתרון הכי פשוט אליו אנו נוטים, הוא הדחקה, עד שכבר נהיה מאוחר.

כשמדובר באנשי מקצוע, הרי אלו אנשים אובייקטיביים שאין להם נגיעות

מהלימודים יש עוד כל כך הרבה סיבות וגורמים: כמו אווירה שלא מתאימה, חוסר בתשומת לב וכדומה; אלה רק קצה הנושאים הדורשים טיפול. ואם הילד אינו מתאים לשיבה, הרי ששום מורה או שיעורי עזר לא יעזרו, כי הרי מדובר בעזר ולא בתחליף.

● מדברים על הקמת מסגרות מיוחדות בתוך הישיבות הקיימות כיום. מדוע לא?

הרב אשכנזי: הבעיה היא כפולה: מבחינת התלמיד – זה לא יפתור את התחושה שהוא שונה מכולם, כי הרי מדובר כאן על סדר יום שונה לגמרי, ולא רק שוני ברמת הלימוד. מבחינת הישיבות: גם כך הישיבות מתמודדות עם חוסר חמור בתקציב וממילא גם במחסור בכוח אדם, כך שפשוט מבחינה טכנית אין זה שייך. עדיף שהתלמיד יהיה במסגרת לחוד, בה יידרש להיות בחור חסידי במלוא מובן המילה, וכל ההבדל יסתכם בסדר היום.

הרב לבקיבקר: השאלה היא תיאורטית בלבד. אולם לדעתי, אם הישיבות היו עושות כך, לא היה דבר טוב מזה; בדיוק כמו שבבתי ספר ותלמודי תורה קיימים מסגרות נוספות, כך היה צריך להיות גם בישיבות.

אולם בפועל, המצב רחוק מאוד מלהיות כך. הישיבות במתכונתן כיום לא מסוגלות לפתוח מסגרת נפרדת למספר קטן של תלמידים. אולם החובה היא על ראשי הישיבות לשלב מסגרות כאלו בתוכן. הגיע הזמן להפסיק לטאטא את הדברים מתחת לשטיח; להפסיק לפחד מהשם הטוב של הישיבה, כי המצב דורש זאת בצורה דחופה ביותר. לא מדובר בבחורים בעייתיים מבחינת יראת שמים; להפך, ייתכן שבחורים כאלה במסגרת המתאימה להם, מעלתם ויראת השמים שלהם תבלוט על פני שאר הבחורים.

הרב נוטיק: הלוואי ולישיבות הרגילות הייתה היכולת לקחת ילדים בעלי צרכים כאלה ולהשקיע בהם באופן מיוחד בתוך המסגרת הקיימת. אפשר לדמות זאת לחנות חליפות בה קיים מספר מידות מצומצם, ואדם במידות גדולות או קטנות מהקיים יוצא ללא חליפה. רצוי אפוא שבחנויות כאלה יישב תופר שיתאים חליפה לכל אחד באופן אישי. כך היא גם דעתו של הרבי מלך המשיח, שמסגרות מיוחדות לא יהיו בנפרד, אלא בשילוב תלמידים בתוך הקיים.

● האם ילד הזקוק למסגרת שונה משיבה רגילה לא עלול להיפגע מהעובדה

הרב יוסף יצחק לבקיבקר

על ידי פרסים וכדומה?

הרב נוטיק: ראשית, לא כל הורה מסוגל לעמוד בכך. דבר זה דורש מאמצים רבים ומעקב לאורך זמן. יתירה מכך, גם אברך תומך עדיין אינו הפתרון המתאים לכך, כיון שכאן נדרשת מערכת כללית עוטפת, בעלת הבנה ורגישות מיוחדת לבחורים כאלה לאורך היממה כולה.

יש גם חסרון בצורת שילוב שכזו: הילד עלול להרגיש חריג בחברה, כי הרי כל חבריו מסתדרים היטב בישיבה ללא כל עזרה, ואילו הוא 'המוצלח' שזקוק לליווי ותמיכה.

הרב לבקיבקר: אם הילד עבר אבחון וההמלצות לגביו קובעות באופן חד-משמעי שהישיבה לא בשבילו – מה המקום לנסות בכלל אפשרות כזו?!

אך צריך לזכור שלא הכל ישחור-לבן, ואכן ישנם תלמידים שנמצאים על קו התפר מבחינת התאמתם לשיבה רגילה. תלמידים אלו, אם הוריהם ישקיעו את המאמץ הגדול – ואני מדגיש **מאמץ גדול**, כי מדובר בהשקעה מבלי להרפות לרגע ולדרבן ללא הרף על מנת לדאוג שלמהלך זה יהיה המשך – אזי יש מקום לחשוב על כך. אך תלמידים שלגביהם ההמלצה ברורה כנ"ל, אין מה לחשוב בכיוון.

הרב וועכטער: זו גם שאלה שמטרידה הורים רבים. צריך לזכור דבר מאוד בסיסי ועיקרי: אם הילד לא מתאים לשיבה רגילה, אזי גם שיעורי עזר לא יתאימו לו. כי שיעורי עזר, כשם כן הם, פתרון מאוד טכני לאחד שמתאים באופן כללי לשיבה אלא שחסרים לו פרטים קטנים בתחום הלימודי, הספק לימודים, תמיכה בהבנת העניין וכיו. בשבילו שיעורי עזר אכן יכולים לעזור. אבל הוץ

ומהתסכול הרב שחלחל בהם, יצאו לרחוב. היה נדמה להם ששם לפחות, הם שווים ורצויים (בפרט כיום, שהרחוב נמצא בהישג יד והאווירה היא כמה כל אחד "שווה", ילד שנראה לו שאינו שווה כאן, יחפש מקום אחר להיות שווה).

במילים אחרות: להכניס תלמיד למסגרת שלא מתאימה לו (לפי ההמלצות), פירושו לקנות מגבעת גדולה יותר מהדרוש לילד המכסה את עיניו. כשאחד כזה ייצא לרחוב עם מגבעת שכזו, הוא ייתקל במכשולים שונים, יפול ויינזק. זה בדיוק מה שקורה כשמכניסים ילד למסגרת לא מתאימה, ועל ההורים לדעת את האחריות הרבה המוטלת עליהם, אף על פי שבמקרים כאלו הם נוטים להאשים את הנהלת הישיבה שהילד נפלט ממנה.

הרב נוטיק: היה מי שאמר, כי השטות הגדולה היא לנסות, להיכשל, ולחזור על הניסוי פעמיים... המציאות הוכיחה שתלמידים שהגיעו לישיבות רגילות בעוד שהם היו זקוקים ליחס מיוחד ואישי (שאת זה ישיבה רגילה לא יכולה להעניק), נגרם להם נזק שהיה קשה לתיקון.

גם אם נאמר שהבחור סיים את הישיבה ללא בעיות מיוחדות, לכאורה, אבל הוא ישב שלוש שנים בישיבה ולא הבין את חומר הלימודים ולא קיבל ביטוי בתחומים אחרים, לא פלא שהוא מרגיש כי אינו שייך לבחורים הלומדים והחסידיים והמוצלחים, אלא לחברה הפחות חשובה והפחות מוצלחת. דבר זה גורם לו גם לאחר נישואיו, את ההרגשה שהוא אדם לא מוצלח, ואין להאריך בדבר המצער.

הרב וועכטער: אם ננתח את השאלה, הרי שמאחורי הרעיון מסתתר החשש מהבושה שאולי תהיה לילד אם ילמד במסגרת שונה מחבריו, ולכן אולי לנסות בכל זאת שייכנס לשיבה רגילה. צריך לדעת ולזכור שמדובר בילד שהישיבה **לא מתאימה לו**, ובמוקדם או במאוחר יצטרך להוציא אותו מהישיבה. אז, ודוקא אז, תהיה לו בושה.

בכל שלב שהילד עובר, צריך לעשות חשבון נפש על העבר כלפי העתיד. לפני שממשיכים מתלמוד תורה לשיבה, צריך לעשות אבחון ולבדוק לאן הוא מתאים, וח"ו מלנסות להזיק לילד. ניסיונות כאלו הם הסיבות שמביאות את הנזקים והבושות.

● לפעמים ההורים מציעים להכניס את הילד לשיבה רגילה ובמקביל לתמוך בו בשיעורי עזר על ידי אברך, או לעודדו

● **יש הורים החוששים שאם הילד ילמד בישיבה עם אופי שונה, זה עלול לפגוע בחינוך שאר הבנים, אולי גם מהם יידרש פחות?**

הרב אשכנזי: (מינייה וביה) ואם האח הגדול ירד לגמרי מן הדרך, זה לא ישפיע על שאר האחים?... הרי לא מדובר כאן בהתלבטות בין לימוד בישיבה שתחנך אותו להיות ראש ישיבה לבין ישיבה שבה יגדל ליבעל-הבית. כאן מדובר בנפשו של הבן, האם הוא יתווסף לנו או חיו לצרינו.

הרב לבקיבקר: כאשר ההורים הגיעו למסקנה – עם תימוכין של אנשי חינוך מקצועיים – שדרושה מסגרת שונה לילד, אין מקום לחששות מעין אלו. אם יש חשש רחוק שילד אחר ייפול, לכן מותר לנו לאפשר לראשון ליפול בצורה וודאית.

הרב וועכטער: שאלה זו וקודמותיה שהורים רבים שואלים, הם פרי מחשבה של ניסיון להסתיר במודע או בתת מודע, לטאטא את הבעיות מתחת השולחן. כל אחד אומר זאת במילים אחרות, בהצגת הבעיה כך או אחרת. זו שורש הבעיה!!

יש לזכור דבר חשוב ומהותי ביותר בחינוך הילדים לגבי המשך דרכם בחיים: ילד צריך לדעת שלא כל דבר בחיים הולך פשוט, לא כל דבר בחיים זורם מאליו. יש בעולם בעיות, ואפילו בעיות רציניות, וכך היא דרכו של עולם. אין שלימות ואין חיים 'חלקים'. כאן יש הזדמנות להראות לילד דוגמה וחינוך אמיתי לחיים. אם מעלים את הבעיות על השולחן ומחפשים להם פתרונות, הילד קולט ומתחנך באופן הטוב ביותר בזכות הדוגמה האישית שקיבל מהוריו: שכשיש בעיות – פותרים אותן, לא מטאטאים אותם ולא מתחמקים מהם.

אסור להתחמק מהבעיה, כי אז הנזק יגדל, ואין מה לטיח כאן. הבעיות נשארות קיימות ולא נפתרות מאליהן. אם לא יפתרו את הבעיות, אלה יגדלו וימשיכו, ואבוי לבעיות שמדחיקים אותם ולא פותרים אותם, הן יכולות להגיע רחוק מאוד.

● **ומה יהיה על שמה של המשפחה, כבוד המשפחה?**

הרב נוטיק: כבוד משפחה... נראה לי שמושג זה נלקח מבני דודנו הערבים... ההורים צריכים להבין כי מה שחשוב באמת הוא טובת הילד ולא הכבוד האישי שלהם. הנזק הכי גדול בחינוך נוצר כאשר אבא מחנך את הילד לפי הכבוד שלו; שהילד יתפלל כדי שיגידו שהבנים של... מתפללים, וכך להפך. אם רוצים בנים מוצלחים, חייבים להתייחס לצרכי הילד ולא לכבוד בקהילה.

הרב חיים אשכנזי

את העובדה שהוא אינו מסוגל לשבת יום שלם וללמוד כנדרש בישיבה רגילה. לפיכך, בשיחה מתאימה הנושא יוכל להיפתר.

שלישית, כאשר הילד יידע שהמטרה הברורה היא שהוא ישתלב במסגרת כזו שתעודד אותו ללמוד ולהשיג הישגים, תחזק אותו ביראת שמים, וכך לאחר מכן יוכל להשתלב היטב בישיבות הגדולות, זה יעודד אותו. זו הרי המטרה: לקדם את הילד על מנת שיוכל להמשיך גם בישיבה גדולה.

הרב נוטיק: זו נקודה חשובה מאוד שעל ההורים לשים לב אליה. כאשר מכוונים את הילד לישיבה בה לא נדרשים כישורים בלימוד, חשוב שהילד יבין כי אין זה בגלל שהוא סוג ב' הוא מגיע לישיבה מסוג ב'. אדרבה, ההורים בודעים את תכונות נפשו של הילד וכישוריו המוצלחים בשאר התחומים, חפצים שהילד יפיק את המקסימום בדברים בהם הוא כן מוצלח, ולא לנסות להצליח בתחומים בהם ינחל אכזבות.

כך גם לגבי שאר האחים: ההורים צריכים לשדר שכמו שיש שר אוצר ושר חוץ ושר בטחון, הרי ששר החוץ הוא לא שר אוצר לא בגלל שהוא פחות חכם משר האוצר, אלא שכאן תחום מוכשרותו, כנייל גם לגבי הילדים. כל אחד מהילדים הוא חכם ומוצלח בתחום שלו וממילא אין מה להדביק סטיגמות.

הרב אשכנזי: בבית יש צורך לתת מקום לכל אחד, גם למי שהוא לא הכי למדן ולא הכי שקדן או מתמיד ומהדר וכו'. אם יש כזה ילד, על הוריו לתת לו את ההרגשה שיש לו מקום בבית כמו כל ילד אחד.

שדורשים ממנו פחות? ייתכן שבעצם הלימוד במסגרת כזו הוא עלול הוא לקבל תחושת הכישלון והרגשת סוג ב' בקרב החברים או אפילו בני המשפחה?

הרב וועכטער: אדרבה, אדם מתחיל להרגיש סוג ב' כאשר הוא שונה מאחרים הנמצאים אתו באותה מסגרת. ילד שנכנס למסגרת שהוא לא מתאים לה, זה מה שישבור אותו. בישיבה רגילה הוא יצטרך להתמודד כל הזמן עם רגש נחיתות, שם נמצאים תלמידים שתמיד הם יותר ממנו; בכל רגע הוא מרגיש איך שהוא לא מציאות ואיך שהוא כלום לגביהם, ואת החומר הוא לא יודע – זה מה שעלול לשבור אותו פי כמה. הבטחון העצמי שלו יישר, וההרגשה שהוא שווה משהו, תשבר. ברגע שתלמיד לא יכול לעמוד בקצב של הישיבה, הוא יחפש לעצמו מקום אחר שם ירגיש יותר טוב – הרחוב. זהו מרשם בטוח ילהחליק החוצה.

אך כשייכנס למסגרת שמתאימה לו, הרי אדרבה, כאן הוא יוכל לגלות את הפוטנציאל שלו לפי ערכו ובהתאמה מלאה, ואין זה משנה מה הרמה הלימודית באותו מקום. כיון שמדובר במסגרת שבנויה לפי כוחותיו, יהיה לו סיפוק. דווקא כאן הוא יגדל ויתרומם וירגיש טוב ויבנה את עצמו להיות חסיד וירא שמים, ואז גם יש סיכוי שיוכל להיכנס בהמשך גם לישיבה רגילה.

נכון שהחלטה הראשונית להכניס את הילד לישיבה כזו היא קשה, אבל מהחלטה זו יצמח בהמשך רק טוב. מאידך, החלטה להכניס את הילד לישיבה רגילה היא קלה ביותר, אבל אחר כך צצות הבעיות.

הרב לבקיבקר: בפירוש לא. אם הוסברה לילד מטרת הישיבה, והילד יודע ומכיר את עצמו, ויודע שההבדל היחיד בין ישיבה זו לישיבות אחרות הוא רק בעומס הלימודים, אך בענייני יראת שמים הישיבה לא נופלת ברמתה מיישיבות אחרות, ואדרבה, עולה עליהן – לא רק שזה לא יפגע בו, אלא הוא יסתובב בתחושה של "גאוות יחידה".

בקשר לחברים והאחים: ראשית, ברור שבכדי לעבור ללמוד במסגרת שונה, צריכה החלטה שבאה לאחר ייעוץ או אבחון מקצועי מאנשי חינוך המבינים בישיבות. אם לפי דבריהם, האפשרויות להתאמה בישיבה קטנה הן קלושות, הרי שהכישלון צפוי דווקא בישיבה קטנה רגילה. את זה צריך לדעת ולקחת היטב בשיקול הכללי.

אכן, ישנו קושי מסוים להסביר זאת לילד, מעצם העובדה שלא קיימות בארץ מסגרות מהן הוא יוכל ללמוד שאין זה כה נורא; אך מאידך הילד בעצמו יודע בבירור

המסר הזה מחלחל לתלמיד: להיות מוצלח זה רק בלימודים! בעקבות כך, הילד עושה חשבון פשוט שאם בלימודים אין לו סיכוי, הרי הוא איננו מוכשר. מאידך גיסא – את תחושת המוצלחות הוא יקבל אצל ילדים שליליים כאשר יעשה מעשים שליליים. זה הגורם מספר אחת לנשירה.

מסופר שבאחת הישיבות היה ראש הישיבה נותן מחמאות לתלמידים מסויימים גם בתחומים מוזרים כמו ביגוד וכדומה. הנהגה זו גרמה להתמרמרות אצל הצוות שלא הזדהה עם הנהגה מוזרה זו. לתמיחתם השיב ראש הישיבה כי הוא מעדיף שהבחור ישמע זאת ממנו ולא מאנשים ברחוב. מעניין שדווקא אלו גדלו לתלמידי חכמים גדולים ומופלגים.

אם המורה ייתן מחמאות וחיזוקים לילדים, בתחום זה ואחר; ייתן לו את האפשרות להיות 'שווה', לאו דוקא בתחום הכשרונות אלא בתחום האישי שלו, המצב יהיה טוב עשרת מונים. זה בדיוק הביאור של "חנוך לנער על פי דרכו".

● **רב-שיח זה נערך לכבוד פתיחת שנת הלימודים בישיבת "חנוך לנער" המותאמת בדיוק לנערים יראי שמים ובעלי כשרונות, ולא דווקא לימודיים. מה נדרש מהנהלת הישיבה עם פתיחת שנת הלימודים?**

הרב נוטיק: צריך לתת לבחורים שלושה ויטמינים:

ויטמין A = אהבה ואמונה ביכולות הטמונות בתלמיד.

ויטמין B = ביטחון ממנו יוכלו להפיק את מלוא העוצמה הגלומה בילד.

ויטמין C = שמחת חיים.

הרב אשכנזי: נדרשת אהבה לתלמיד והענקת חיבה מעל ומעבר; להוכיח לתלמיד שהוא שווה הרבה; לתת לחם לפי הטף מחד, אך לא לוותר בשום אופן על קצה קצהו בענייני יראת שמים וחסידות.

הרב וועכטער: שיהיה אכן "חנוך לנער על פי דרכו". זה מה שחסר כיום וזה מה שדרוש: על פי דרכו ועוד פעם על פי דרכו.

מובן מאליו שהתשובות במסגרת העיתון הן קצרות ונקודתיות מפאת הגבלת המקום, וחלקם אין מקומם במסגרת העיתון. בכל נקודה עליה דיברנו, יש מה להאריך בפרטים רבים נוספים. אך לאחר כל העצות הללו נזכור שצריך להתפלל, וכמו שהגמרא במס' נדה (דף ע"ב) אומרת "מה יעשה אדם ויחכם... ירבה בישיבה... יבקש רחמים ממי שהחכמה שלו".

הרב זלמן נוטיק

מסגרת מיוחדת שתתן את האפשרות להסתגל להתמדה ולגלות את הכשרונות המיוחדים של הילד ולהביאם לידי פועל, אין ספק שכעבור זמן מסוים יוכל לעבור לישיבה רגילה.

הרב לבקיבקר: צריך להדגיש שדווקא על ידי מסגרת כזו רבים הסיכויים **פי כמה וכמה** שהילד יגדל ל'תמים' שיוכל למצוא את עצמו בישיבות הגדולות, שם גם המסגרת פחות 'קבועה' ונוקשה מהישיבות קטנות.

● **מה הסיבה להקבלה שנוצרה משום-מה, כי מי שחלש בכשרונות חלש גם ביראת שמים?**

הרב נוטיק: בעבר זה לא היה כך. בספר הזכרונות מסופר על בחורים שלא היו בעלי כשרונות כלל ובכל זאת גדלו עם יראת שמים אפילו במידה גבוהה מלמדנים. אם כן, מדוע אכן המצב היום לא כך?

התשובה לכך היא בפשטות נעוצה בסיטואציה שיש בכתה בתלמוד תורה, שם נמצאת קבוצת תלמידים שחלקם בעלי כשרונות וחלקם לא. המורה מרגיש שתפקידו להעביר את חומר הלימודים בצורה הטובה ביותר, ולכן קבוצת התלמידים הכשרונית מקבלת יחס שונה מהמורה; אותם מעלים על נס, מרוממים ומשבחים.

אך ישנם בכתה תלמידים שהכשרונות הלימודיים הם לא הצד החזק אצלם, אבל הם חזקים באהבת ישראל, ביחס נפלא ומיוחד לכל חבר, בחוש בניגונים, ביראת שמים וכו'. בדרך כלל, הקבוצה השניה לא מעניינת במיוחד את המורה, כיון שהוא מופקד להעביר חומר, וממילא רק אלו המוכשרים לכך זוכים להרגשת מוצלחות.

הרב אשכנזי: שמעתי פעם מראש ישיבה (שאיננה חב"דית) שהוא גם פסיכולוג מצליח, אודות כמה בחורים שהוריהם נמנים על סלתה ושמנה של היהדות החרדית התורנית ומשום כך נשלחו ללמוד במסגרת שמתאימה לתפארת המשפחה, אך לאחר זמן הילדים נפלטו מהמסגרת. אותם בחורים, חלקם בעמדם תחת החופה, אמרו לו שלעולם לא יסלחו להוריהם על הלחץ שאליו הכניסו אותם.

על הגאווה המטופשת הזו משלמים בנפשות רבות שמגיעות לרוב, ואז ההורים תמהים ומלאי תלונות על ה' ועל משיחו: מדוע הילדים נראים כך שעה שהם (באמת!) מתנהגים בביתם בהנהגה חסידותית ביותר? אחת הסיבות העיקריות לכך היא הלחץ שמפעילים על הילדים. היום כבר לא מלחצים את הילדים לאכול, וגם לא ללמוד.

דורנו לא בנוי ללחצים. כמו שאמר כ"ק אד"ש מלך המשיח שדורנו הוא דור דעקבתא דמשיחא, בגד קטן אפשר עוד איכשהו לסבול, אך נעל לוחצת אי אפשר בשום אופן, על הדור הזה המשול לעקב אי אפשר ללחוץ.

הרב לבקיבקר: אכן, כבר נתקלתי בהורים שחששו מהשם של המשפחה וכו'. אך דבר אחד צריך לזכור: חינוך זה מצווה מדאורייתא, על אב לחנך את בנו. שם המשפחה זה גם לא מדרבנן... נוסף לכך, אפשר כבר לתאר את "השם הטוב" שייצא למשפחה ממנה ייצא ילד ששווה ברחוב...

הורים! אל תחטאו בילד! תנו לו את המגיע לו ואת הטוב ביותר עבורו! מצער שצריך לומר זאת, אך מזעזע לראות ילדים שנמקים במסגרות לא מתאימות מצד כבוד משפחה וכדומה.

● **מהם הסיכויים של בחור הלומד במסגרת מיוחדת להשתלב בהמשך במסגרות רגילות?**

הרב וועכטער: הזכרתי כבר, שדווקא על ידי מסגרת מתאימה יש לילד סיכוי להמשיך הלאה בישיבות, אבל באופן כללי אין לכך תשובה חד משמעית. אך דבר אחד ברור וחד-משמעי: ככל שהבחור יגיע מוקדם יותר לישיבה כזאת, הסיכויים שלו גדלים הרבה יותר להשתלב בהמשך בישיבה רגילה!

הרב נוטיק: כשיש יחס חם ומתאים, אזי הבחור יוכל לעלות מעלה מעלה ולהגיע להישגים שגם הוא לא חשב שיוכל להשיגם ובהמשך להיכנס לישיבה גדולה.

יכול להיות שמדובר אפילו בבחורים עם רמת כשרונות גבוהה, כשמסיבות כאלה ואחרות אין להם כושר התמדה. כאשר יש

חב"ד בשואה

60 שנה לסיום המלחמה

על חסידי דוקשיץ המקושרים, דווה לבנו

למרבה הפלא, המרצחים ימ"ש נתנו לרב אריה לייב שיינין את הזמן שביקש, והוא החל לומר וידוי במנגינה ערבה ובדביקות מיוחדת כאשר מאות היהודים במקום מצטרפים אליו. אחר כך החל לנגן את ניגון הקפות של שמחת תורה, אמר 'שמע ישראל' יחד עם כל הנוכחים, וכך יצאה נשמתו בקדושה ובטהרה - - - שבבי זיכרונות הרוקמים את ציורה של העיירה חב"דית דוקשיץ שבראשה עמד רב העיירה הרב אריה לייב שיינין הי"ד • עוד עיירה חסידית שעל גבול ליטא וביילרוסיה שהוכחדה בשואה

הרב יוחנן גורדון ע"ה

בעיירה, כולם יהיו מעדת החסידים. אחד מאלה שנתקבלו לשחיטה כתוצאה מפסק דינו של אדמו"ר היצמח צדק, היה ר' שמעון זעליג.

ר' שמעון זעליג זה היה מחשובי חסידי אדמו"ר האמצעי ואדמו"ר היצמח צדק, עובד ה' ומתפלל באריכות רבה מידי יום. מספרים עליו, כי ביום שחש נעימות מיוחדת בתפילה לא חזר עוד הביתה, אלא היה מקיש בחלון הבית ומודיע לרעייתו כי הוא נוסע לליובאוויטש, לרבי. היא כבר ידעה שבעלה נוסע לרבי ב"אשמת" התפילה...

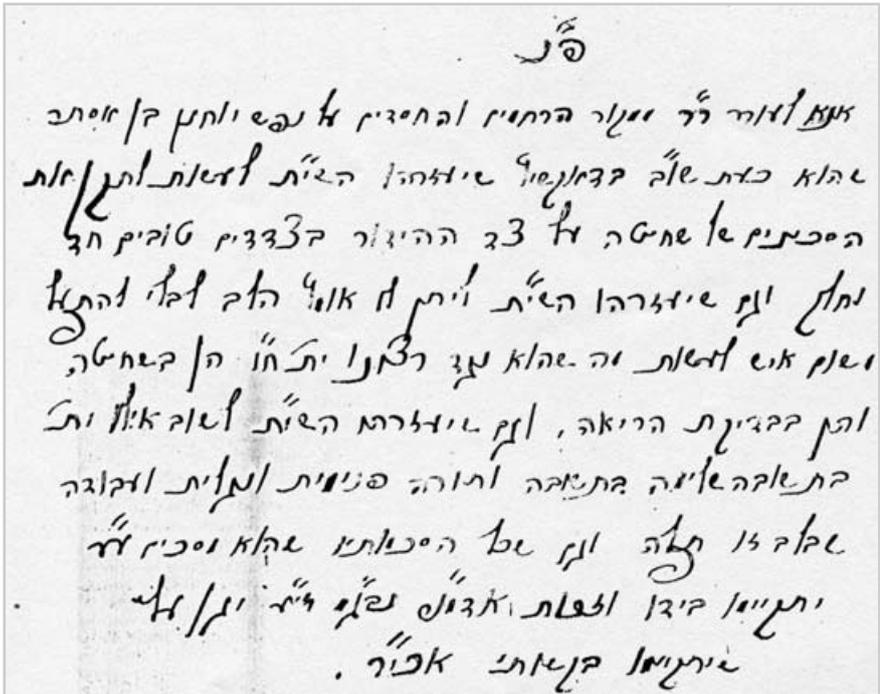
לאחר שנים רבות, העביר את משרת השו"ב לחתנו הרב יצחק גורדון, ולאחריו שימש בנו ר' ישראל, אביו של ר' יוחנן גורדון. השוחטים למשפחת גורדון הדוקשיצאית, ראו את אומנות הזביחה כמשרת קודש. כאשר ר' יצחק גורדון שכב על ערש דווי בסוף ימיו, חזר בעל פה ללא

עיירה של חסידים

דוקשיץ – עיירה קטנה בפלך מינסק-ביילורוסיה. רוב תושביה שומרי המצוות נמנו על עדת חסידי חב"ד. כבר בימי אדמו"ר הזקן התגורר במקום החסיד רבי זליג מדוקשיץ, מגדולי חסידיו ומקושריו של רבינו הזקן. חסיד זה היה מפורסם כאיש רוחני מאוד, ובדוקשיץ סיפרו עליו גדולות ונפלאות.

גם דורות הבאים התגוררו בדוקשיץ כמה מחשובי החסידים, מהם הרה"ח ר' יקותיאל מדוקשיץ מחסידי אדמו"ר היצמח צדק, המוזכר פעמים רבות בשיחותיו הק' של אדמו"ר הרי"צ.

עוד מחשובי החסידים שנולדו בדוקשיץ: הרה"ח ר' יוסף (יוזיק) גורביץ ע"ה, הרה"ח ר' בערל משה שמוטקין ע"ה, מראשי קהילת ליובאוויטש בוורשה, וכן הרב משה אקסלרוד ע"ה, רב בזלובין ורמת גן.

"יוחנן בן אסתר – שו"ב בדוקשיץ" – טיוטת פ"ג שכתב ר' יוחנן גורדון

ר' יוחנן מדוקשיץ

החסיד המזוהה ביותר עם דוקשיץ בדורנו, הוא ללא ספק החסיד הרב יוחנן גורדון, מהדמויות הידועות והבולטות ב-770, מגבאי 770 ומנהל גמ"ח שומרי שבת שעומד תחת נשיאות הרבי מה"י.

ר' יוחנן לא שמר טובה לעצמו, והוא נהג לספר לרוב סיפורי חסידים אוטנטיים, ובזכות מודעותו זו, היה מרבה לספר זיכרונות גם מהעיירה בה התגוררה משפחתו במשך דורות רבים – עיירה חסידית פורחת שנכחדה בשואה על ידי הנאצים ימח שמם.

זיכרונותיו מתחילים מסבו, החסיד ר' שמעון זעליג השוחט, שהתגורר בדוקשיץ. בזיכרונות אלו נפרשת תמונה של עיירה חסידית ליובאוויטשית עשירה ותוססת:

לפני כמה דורות, אירע שהתפנתה משרת רב העיירה, ובו בזמן היו צריכים לקבל שוחטים חדשים. החסידים והמתנגדים החלו בדין ודברים על איוש המשרות החשובות, וכל צד רצה לאייש מה שיותר משרות. מאחר שלא הצליחו להתפשר ולהגיע לעמק השווה, סיכמו ביניהם שיביאו את טענותיהם לפני אדמו"ר היצמח צדק ויקבלו את החלטתו ללא עוררין.

לאחר ששמע את טענות שני הצדדים, קבע אדמו"ר היצמח צדק כי משרת הרב דמתא תימסר למתנגדים, ואילו השוחטים

השיב לו הסבא: "יכון שאינני חושב להחזיק שוב את סכין השחיטה ולשחוט, אבל כל ימי הייתי שוחט, וכעת, כאשר אני חש שימיי ספורים, אני חושב שאם אבוא לבית דין של מעלה, הרי בודאי ישאלו אותי: אתה שהיית שוחט כל חיךך, האם אתה זוכר מה נאמר בקשר להלכה זו או אחרת? האם זכור לך דברי השולחן ערוך ומפרשיו אודות שאלה פלונית? התדע מה הדין במקרה

הרף את כל הלכות השחיטה כפי שנדפסו בספרי ההלכה. שמע זאת נכדו ר' יוחנן, ושאלו: "סבא, הרי הנך זקן וחלוש, ואינך חושב לחזור עוד למלאכת הזביחה. מדוע אם כן, אתה משנן בעל-פה גם היום את כל ההלכות לפרטיהן?"

הכנסת; ארבעה מתוכם היו שייכים לחסידי ליובאוויטש ורק החמישי היה שייך לקהילת הימתנגדים. בסמוך שכנו המקווה, החיידרים ובתי המלאכה הזעירים של תושבי העיירה.

מר צבי ציוכמן (בר-מסדה) שהתגורר בדוקשיץ, כותב בזיכרונותיו אודות החיים היהודיים בעיירה:

"נזכר אני בחיים הרחנניים המפכים בבית המדרש, ובארבעת בתי הכנסת של חסידי חב"ד – ליובאוויטש. 4-5 מניינים התפללו שם בימי חול, החל מהשעות בהן יכירו בין תכלת ללבן."

בהמשך הוא מספר אודות הנגע הציוני שפשה בצעירי העיירה, ועל ההתנגדות הליובאוויטשית לצינות:

"החסידים התייחסו לצינות בשלילה, כמו כל החרדים בתקופה ההיא. כשבאה הידיעה על הצהרת בלפור, לא רצו כלל לשמוח והכריזו על זה כיצרת בלפורי. כשחבר הלאומים אישר את המנדט על ארץ ישראל ויחידים עלו על הבימה של בית הכנסת בשמחה ברצותם לקרוא בתהילים משירי המעלות – היתה התנגדות חזקה. אם הי' לא יבנה בית, שוא עמלו בונוי בו – צעקו אליהם. זהו שיר המעלות המתאים לכם."

דמותו של 'מלמד' חסידי

בתקופה בה רוחות ההשכלה הפילו רבים וטובים, עמדו המלמדים החסידיים של דוקשיץ בתוקף על שיטות הלימוד המקובלות מדורי דורות, ולא נטו לאמץ את השיטות המודרניות.

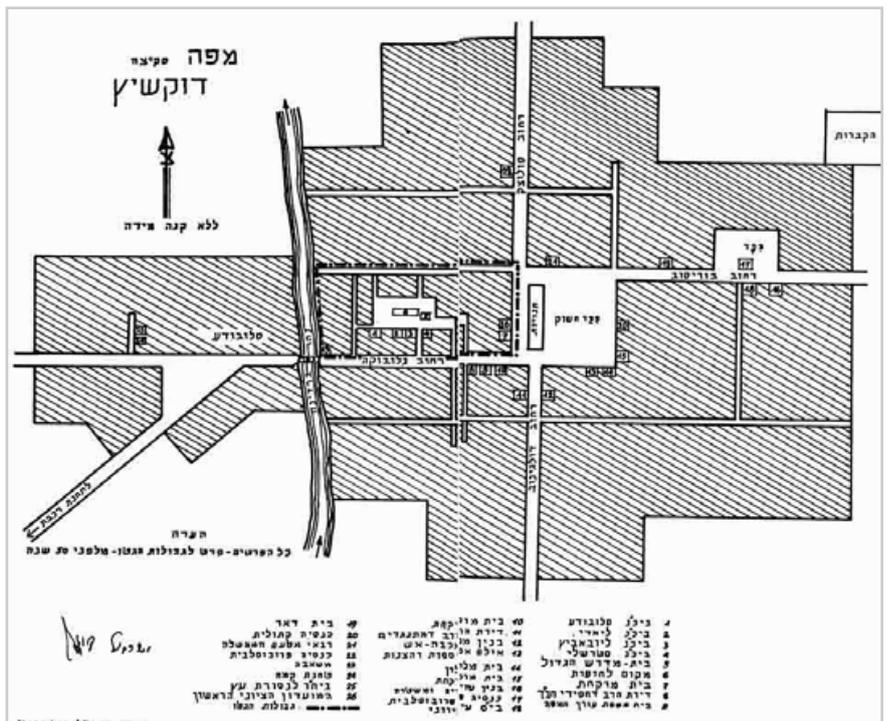
ר' אפרים היה מלמד דרדקי, מחסידי חב"ד בדוקשיץ. הוא הקפיד ללמד את האותיות והניקוד בשיטה הנהוגה: קמץ א – ג. ר' אפרים כיהן בתפקיד המלמד במשך שנים רבות. בין תלמידיו נמנה גם ר' יוחנן גורדון ובנו ר' שלום דובער. האחרון סיפר כי אחד המורים המשכילים שהגיעו לדוקשיץ, סנט תדיר בר' אפרים על שהוא ממשיך ללמד בשיטה הישנה:

"אני מצליח ללמד ילד קריאה שוטפת במשך חודש אחד – דבר שמלמד מסוגך משיג בשלושה חודשים ויותר."

השיב לו ר' אפרים:

"נכון שאתה יכול להראות אות ומופת, אך יחד עם זאת אתה נביא שקר."

את הויכוח ביניהם סיכם ר' שלום בער:

מפה של העיירה. במפה מסומנים בתי כנסת חב"ד וכן בית הרב שיינין

אמנם היא הייתה שייכת לביילורוסיה, אך שכנה על הגבול שבין ליטא וביילורוסיה, ומשום כך, בתקופות מלחמה עברה פעמים רבות בין מדינה זו לאחרת. לאחר שנים רבות שהייתה בשליטת ממלכת פולין-ליטא, עברה לשליטתה של רוסיה הצארית. אולם בימי מלחמת העולם הראשונה, חזרה העיירה למקורה: ליטא תחת ממשלת פולין. הגבול הרוסי עבר במרחק של שבעה ק"מ בלבד מהעיירה, מה שהפך את האזור למעוזם של מברחי גבול.

על תחבורה סדירה וכבישים, איש לא שמע בעיירה. רק עשר שנים לפני המלחמה, חוברת העיירה לזרם החשמל.

היו בה טחנת קמח, מנסרה ומבשלה לבירה. רוב היהודים התפרנסו ממסחר זעיר ומיום השוק שהתקיים פעם בשבוע ביום שלישי. ביום זה היו איכרי הסביבה מביאים את תוצרתם למכירה ותמורתה היו קונים בחנויות היהודים מזון ובגדים למשפחותיהם.

לפני המלחמה התגוררו בעיירה כארבעת אלפים וחמש מאות נפש, מתוכם כשלושת-אלפים יהודים והשאר גויים ממוצא ביילורוסי, פולנים מעטים ומשפחות בודדות ממוצא טטרי.

זכות הרוב היהודי המכריע, הקהילות היהודיות בעיירה פרחו ושגשגו. בכיכר בתי המלאכה שבסמוך לנהר ברזינה, שכנו בתי

מסוים? ואיך נפסק למעשה בקשר לשאלה זו וזו?

"או אז אצטרך לענות ולא לגמגם בלשוני. משום כך אני משנן היטב את כל פרטי הלכות שחיטה, לפני שאני יוצא לדרך..."

יחס זהה לאומנות השחיטה היה גם לר' יוחנן, אם כי בצורה אחרת. מסופר עליו כי גם לאחר שלמד הלכות שחיטה וידע אותן על בוריין ואף קיבל 'קבלה', סירב לשמש כשוחר בפועל. תושבי דוקשיץ התלוננו עליו אפוא בפני אדמו"ר הריי"צ על שהוא מסרב להמשיך את שושלת השוחטים המשפחתית. כאשר הרבי שאל אותו מדוע הוא ממאן לשחוט, השיב: "אני חושש. הרי דברים רבים תלויים בהרגשתו של השוחט – אם בעניין הסכין ופגימתו, אם בשחיטה עצמה ובכל הנלווה לכך – ואני חושש לקחת על עצמי אחריות כה גדולה."

השיב לו הרבי בחיך: "את מי רצית שאבקש להיות שוחט – את מי שלא חושש מכך?..."

ארבעה בתי כנסת ליובאוויטש

דוקשיץ הייתה עיירה רבת תהפוכות.

”שול הויף” – החצר בה שכנו ארבעת בתי כנסת ליובאוויטש בדוקשיץ

המושל והתרשם מאוד מתואר זיו פניו. בו במקום קם והכריז כי כך אכן נראה רב יהודי אמיתי... תוארו כפני מלאך אלוקים והוא המתאים ביותר לכהן כרב בעיירה דוקשיץ... הסופר החסידי הרה”ח ר’ ניסן גורדון (נ. בן יוחנן) בנו של ר’ יוחנן גורדון, ואחיו הרה”ח ר’ שלום בער, גדלו בילדותם בדוקשיץ, כשדמותו של הרב שיינין חקוקה בנשמתם. עוד שנים רבות לאחר מכן סיפרו עליו השניים בגעגועים רבים, וכך סיפר ר’ ניסן גורדון:

”לאחר שהאווירה בעיירה השתנתה לטובתו והוא כיהן כרב הרשמי – היה נוהג להשמיע מעל הבימה דרשות שבת הגדול ושבת תשובה. ניגון הדרשה שלו היה כשל חזרת מאמר חסידות וגם התוכן היה מתורת החסידות, אלא שאת הדרשה היה אומר בעיניים פקוחות, ואילו בשעת אמירת החסידות היה יושב בעיניים עצומות ובפנים משולהבות.

”אמירת החסידות שלו מידי שבת לאחר תפילת מנחה, בשטיבל החב”די היתה כזו, שכעת בהסתכלות לאחור לעבר חווייה זו, מתמלא הלב חרון לאין שיעור על שלא הערכנו אז כראוי כל דקה נוספת במחיצתו של האיש האציל הזה. רק החל בהשמעת הפסוק שעליו מבוסס ה”מאמר”, ומיד הפך להר געש שלבנות אש נפלטות ממנו ללא הרף, אחת אחר השניה. לא כל היהודים שהצטופפו בחשכת בין הערביים של השטיבל, הבינו את אשר ר’ לייב אומר, אך כולם חשו כי הוא יודע את אשר לפניו וכי הנה הוא הולך וכלה באהבת אין סוף.

”הרב שיינין היה נשאר כל בוקר אחר התפילה, יושב בפנינתו ליד ארון הקודש,

לייסד את ישיבת יתומכי תמימים, הכול כדאי כדי לחנך תלמיד כמו הרב לייב שיינין. על חסיד חשוב זה, הטיל אדמו”ר הריי”צ את משרת הרבנות בעיירה החסידית, דוקשיץ. היה זה בשעת התוועדות שמחת תורה תרפ”ב, כאשר הרבי הריי”צ פקד על הרב שיינין לנסוע לדוקשיץ – שהייתה אז שייכת לפולין. הרבי השתמש בשפה הפולנית: ”זאי פאנוי” (דע מי השליט!).

החסידות הייתה תוכן חייו. הוא היה עובד ה’, ספוג בתורה, בתפילה ובחסידות. מעולם לא שאף להיות מנהיג ומורה דרך לקהילה, ואת האצטלא הרבנית לבש רק מתוך קבלת עול, לאחר שהרבי פקד עליו לנסוע לדוקשיץ ולכהן בה כרב, וכן עשה. משרה זו לא הייתה קלה. בעיירה פרצה מחלוקת והתעוררו רדיפות עד כי לעתים חש שבאו מים עד נפש, אך כיון שהרבי פקד – לא עלתה בלבו המחשבה לנטוש את משמרתו. היה עליו לעבור מכשולים רבים עד שהקהילה כולה – שהייתה מורכבת מחסידים, מתנגדים ויהודים שאינם שומרי מצוות – קיבלה אותו כרב רישמי.

הרב שיינין היה מפורסם בקרב החסידים בהתעלותו מענייני עולם הזה, עד כדי אי התמצאות מוחלטת בענייני העולם. כמה מתושבי העיירה שהתנגדו למינויו כרב, ניגשו בשלב מסוים אל מושל המחוז הגוי, וגוללו בפניו את סיפורי ”בטלנותו” של ר’ לייב, תוך שהם מציינים כי אדם כזה אינו ראוי לכהן כרב בעיירה כה מכובדת, ועל כן יש צורך לבחור ברב שיהיה לבוש בהתאם למעמד העיר והקהילה.

דבריהם נכנסו באוזני המושל, והוא שלח לקרוא לרב שיינין. משהגיע הרב, הביט בו

”מובן שיראת השמים שר’ אפרים המלמד החדיר בלב תלמידיו, נשארה בהם כל חייהם. כך אבא ז”ל, כך אני וכך רבים אחרים.”

אחד המלמדים החסידיים לגמרא בדור שלפני המלחמה, היה ר’ יאשע בער דער מלמד. זה לימד גמרא והיה בעל הסברה נפלא. בשעות הערב היה מגיע לאחד מבתי כנסת של ליובאוויטש ומלמד את הקהל חומש עם פירושים רבים. ר’ יאשע-בער עוד זכה להסתופף בצל אדמו”ר המהר”ש.

”גדלה הפצרת דיירי עיר דוקשיץ”

לבקשת חסידי העיירה, בשנת תרס”ב נפתחה בדוקשיץ מחלקה של ישיבת יתומכי תמימים. על פתיחת הישיבה מסופר ב”תולדות התמימים”:

”ביום השבעה-עשר לירח סיון [תרס”ב], באו רבים מהחברים המיסדים ש”י לבקר את כ”ק אדמו”ר שליט”א בנאות הדשא, והתיישבו בכמה עניינים הנוגעים אל האגודה.. גדלה הפצרת דיירי עיר דוקשיץ לפתוח שם מחלקת תלמידים. הוחלט לקבוע שם מערכה לא גדולה, ומורה להם יהיה האברך התלמיד [תלמיד הישיבה בליובאוויטש] יהושע לייך.”

לא נמצא בכתובים מתי נסגרה הישיבה, אולם אדמו”ר הרש”ב במכתבו אל אדמו”ר הריי”צ, בערב תשעה באב תרס”ו כותב: ”גם מדוקשיץ קיבלתי תמול מכתב וכותב שלומדים תודה לה’ בטוב.”

מאגרת זו אנו למדים שהישיבה החזיקה מעמד לא פחות מארבע שנים.

דמותו של רב העיירה

בתקופת טרום השואה, כיהן הרב אריה לייב שיינין הי”ד כרב העיירה. זה נודע לפוסק חשוב ובעל משקל. החסיד ר’ פוליע כהן מספר בספרו ”ליובאוויטש וחייליה”, כי הרב שיינין היה מהתלמידים בליובאוויטש שהיו נחשבים ליעובדים. חסידים סיפרו כי אדמו”ר הרש”ב התבטא עליו ש”לייב הוא ביונוני על פי תניא.”

יבלחטי”א הרב יהודה חיטריק ש”י, זוכר כי התמימים שלמדו בליובאוויטש היו אומרים בשם אדמו”ר הרש”ב, שכל השתדלותו ויגיעתו ומסירות הנפש שלו

תעלומת גורלו של חיים יקותיאל שיינין

על גורלו של בנו הבכור, חיים יקותיאל, אופפת תעלומה רבתי. בספר הזיכרון ליהודי דוקשיץ, הוא נכלל בשמות הנספים, אולם ר' ניסן גורדון, ידיד נעוריו, כותב עליו:

"נפוצו שמועות, כי הוא ניצל כפליט אי שם ברוסיה. אם נכונות השמועות – מתחשק להעביר לו ברכת שלום, מילד דוקשיצי לשעבר שלא שכח את אביו, ושלידו הוא, אריה לייב, סיפר הרבה על ר' לייב, שאת שמו הוא נושא, שהיה מקשה אחת של חסידות והתקשרות אמת לנשמה דאצילות בדורו".

לשלם הוצאות נסיעה זו, כאשר במהלך השנה היו מחזירים את החוב טיפין טיפין". לאחר שמחת תורה תרפ"ט, כאשר שבו החסידים לדוקשיץ, הגיעו אליהם מכתבי הזמנה מהרבי הריי"צ לחתונתה של בתו הרבנית חיה מושקא עם הרבי מלך המשיח שתתקיים בחודש כסלו בוורשה.

"זכורני כיצד אבי התייעץ עם אמי בנידון, וההחלטה היתה קשה. הרי החוב שנוצר מהנסיעה לתשרי עדיין לא שולם, ואיך אפשר לקחת הלוואה נוספת להוצאות הנסיעה הארוכה לוורשה? המסקנה היתה שאבי לא ייסע. כעבור זמן קצר אבי חלה, והוא התייסר הרבה.

"לאחר שמצבו הוטב מעט, הגיע יום אחד ר' לייב לבקרו. שאל אותו אבי אם גם הוא קיבל הזמנה לחתונה, ור' לייב ענה בחיוב. שאל אותו אבי אם הוא מתכוון לנסוע לחתונה, מאחר שהוא נתון בחובות רבים. ר' לייב ענה בהחלטיות רבה: 'אקח הלוואה נוספת ואסע'. שאל אותו אבי: 'איך אפשר להסתבך בחובות כה רבים? ענה לו ר' לייב: 'אינני מעוניין לשכנע אותך, אבל כידוע בכל חתונה רגילה מגיעים ההורים והסבים מעולם האמת, ובחתונה שכזו בוודאי יהיו נוכחים כל רבותינו נשיאינו עד אדמו"ר הזקן, והרבי הרש"ב בוודאי יהיה שם, ומי יכול להחמיץ הזדמנות כזו? אבל שוב, אינני מתכוון לשכנע אותך לנסוע (מעניין שבזמן החתונה כ"ק אדמו"ר הריי"צ אכן הזכיר את העניין שלחתונה מגיעים כל רבותינו נשיאינו).

"לאחר שר' לייב נסע לחתונה, שקע אבי במרה שחורה. הוא היה מדוכדך וממורמר מאוד מהעובדה שלא נסע. כשאמי הבחינה בכך שמצבו הבריאותי חוזר ומידרדר בעקבות ההתמרמרות, החליטה לאפשר לו לנסוע. היא הלכה ללוות כסף ורכשה עבורו כרטיס נסיעה ברכבת. היא הצליחה לרכוש כרטיס לרכבת שתגיע לוורשה ממש בערב החתונה".

קהילת ליובאוויטש בדוקשיץ לא

ושקוע שעות רבות בעבודת התפילה. לעיתים רחוקות ביותר היתה נשמעת מילה או תנועה מן הפינה ההיא. תכופות הייתה הדממה בבית הכנסת נקרעת על ידי חריקת שיניים שבאה מתחת לטלית..."

מדוקשיץ לחתונת הרבי

התקשרותו של ר' אריה לייב שיינין לרבותינו נשיאינו, הייתה מופלאה ביותר. בויכוח שהיה לר' לייב עם רב חסידי אחר, התעקש לקבוע כי לרבי יש 'נשמה דאצילות' דווקא.

ר' שלום בער גורדון סיפר על התקשרותו המיוחדת של הרב, שהשפיעה עמוקות גם על שאר בני הקהילה:

"כשהגיעו לדוקשיץ הידיעות אודות מאסרו של אדמו"ר הריי"צ, בקיץ תרפ"ז, הורה הרב שיינין הי"ד לארגן תעניות ציבור ואמירת כל ספר התהלים מידי יום. וכשהגיעה הידיעה על שחרורו של הרבי הריי"צ, היתה השמחה בעיר עצומה.

"שנה לאחר מכן, י"ב תמוז תרפ"ח חל ביום שבת קודש, ולכבוד היום התקיימה התוועדות חסידית גדולה בבית הכנסת, דבר נדיר למדי, שכן בדרך כלל התקיימו ההתוועדות בדוקשיץ בבתיהם הפרטיים של החסידים. במהלך ההתוועדות עלו אבי ר' יוחנן והרב שיינין על השולחן ורקדו בכל עוז.

"אחת ההזדמנויות המיוחדות שבהן התגלתה ברבים התקשרותו של החסיד ר' לייב שיינין הי"ד אל הרבי הריי"צ, היתה לקראת חתונתו של הרבי נשיא דורנו. בכלל, מאז שהרבי הריי"צ עזב את רוסיה בתשרי תרפ"ח, החלו ר' לייב, אבי חסידים נוספים מדוקשיץ, לנסוע אל הרבי הריי"צ לראש השנה. הנסיעה מדוקשיץ לריגה, ולאחר מכן לוורשה, עלתה סכום הגון והחסידים הנוסעים היו צריכים ללוות כספים כדי

הסתפקה בנציגים חשובים אלה, והיא שיגרה מסכת איחולים לבבנים אל אדמו"ר הריי"צ. הם אף זכו למכתב תשובה מאדמו"ר הריי"צ:

אל ידידנו אנ"ש בעי"ת דאקשיץ יע"א

ד' עליהם יחי

שלום וברכה.

במענה על מכתבם המלא רגשי טוב הנני לברכם כי ישפיע השי"ת לכללות אנ"ש שי' דמחנם הט' בתוך כלל אחינו בני ישראל שי', שפעת חיים וברכה מרובה מנפש ועד בשר".

יומם של החסידים

מרת שרה רוזוב שתחי', מקיבוץ עין שמר, גדלה בדוקשיץ בבית לא חסידי, אולם השמחה החסידית בשמחת תורה הלהיבה את נפשה:

"שמחת תורה, זה היה יומם וחגם של החסידים. וכיד המסורת הטובה עליהם חגגו החסידים את חג שמחת תורה בשירה, בריקודים ובשתייה כדת. בחג זה אפילו בעלי-בתים נשואי פנים מבין החסידים לא התנזרו משתיית כוסית נוספת והיו כאברכים ללא דאגה וחשיבות.

"הם היו עוברים בין הבתים, אוספים מאכלי חג ומשקאות ומתקבצים אצל אחד החסידים – כל שנה אצל חסיד אחר – לסעוד בצוותא ארוחתם החגיגית. ר' מאיר מענדל היה עולה על השולחן, רוקד ריקודים חסידיים ומלהיב את כל הנאספים. החרה החזיק אחריו השוחט ר' יוחנן גורדון, יהודי שזקנו יורד לו על פי מידותיו, בעל סבר פנים רציני כל ימות השנה, אך היום, בשמחת-תורה נשכחו מלבו כל הדאגות והצרות. ומשום שר' יוחנן ניחן בקול ערב, היה נותן את קולו ברמה ושר משירי החסידים".

"הצורך לנסוע לרבי הוא בנפשי"

בחורף ת"ש חלתה רעייתו של הרב שיינין והרופאים המליצו לה לנסוע להבראה לנאות-דשא. אנשי הקהילה שידעו את מצבו הדחוק של רבם, אספו סכום כסף ומסרו אותו לרב על מנת שאשתו תיסע להבראה.

באותה תקופה, שהה אדמו"ר הריי"צ בריגה בטרם נסיעתו לארצות הברית. ר' לייב

גיא ההריגה ליד דוקשיץ. במקום זה ניגן הרב שיינין את ניגון ההקפות רגעים אחדים לפני שנרצח על ידי הנאצים ימ"ש

'ניגון הקפות' בגיא ההריגה

מסיפורי הניצולים עולה כי בעת שהנאצים ימ"ש נכנסו לביתו של הרב שיינין, ראוהו מעוטר בטלית ובתפילין. הקלגסיס אמרו לו שאותו לא יהרגו, לאחר שנבהלו מפניו המאירות, אך הוא התעקש ואמר כי הוא רוצה למות יחד עם כל בני עדתו, וכך הלך בשמחה עם רעייתו ובנו הצעיר שלום בער למות על קידוש השם.

כשהוציאו לגיא ההריגה, ביקש שהות של כמה דקות. למרבה הפלא, המרצחים ימ"ש נתנו לו את הזמן שביקש, או אז החל לומר וידוי במנגינה ערבה ובדיקות מיוחדות כאשר מאות היהודים במקום מצטרפים אליו. אחר כך החל לנגן את ניגון הקפות של שמחת תורה, אמר 'שמע ישראל' יחד עם כל הנוכחים, וכך יצאה נשמתו בקדושה ובטהרה — —

בגטו נערכו עוד אקציות עד לחיסולו המוחלט. רוב יהודי העיירה נרצחו באכזריות ורק מעטים הצליחו לברוח ליערות ולשרוד את אימי השואה. תשעים אחוז מבתי העיירה נהרסו בימי המלחמה, והיהודים הבודדים שחזרו לעיירה בתום המלחמה, יצאו ממנה כעבור זמן קצר. הם הבינו כי מקומם אינו עוד במקום שראה שואה כה איומה.

דוקשיץ נותרה אפוא יתומה מיהודיה ומחסידיה, עוד עיירה חסידיית מביין מאות!

מקורות: "אגרות הרש"ב", "אגרות הריי"צ", "בית רבי", "רשימות דברים", "ליובאוויטש וחייליה", "שמעות וסיפורים", "ביטאון חב"ד", "ספר זכרון דוקשיץ", "די אידישע היים", "בית משיח", "כפר חב"ד", "י"ד וש"ס", "בית התפוצות".

שידע על כך, החליט כי עליו לנסוע בכדי לראות את הרבי לפני שיעזוב את אירופה. ר' לייב לא חשב פעמיים, לקח את צרור הכסף שמסרו בידו ונסע להיפרד מהרבי.

כשנודע הדבר לאנשי הקהילה, אספו שוב סכום כסף, ודאגו כי הפעם הכסף אכן ינוצל למטרתו המקורית. דומה היה שהדבר יעבור בשקט, אלא שאחד מאנשי הקהילה לא אהב את הנהגתו של הרב וקינטרו בחמת זעם:

"כיצד ניתן לעשות כדבר הזה? אנשי הקהילה חסכו מפיתם ואספו כסף למען בריאות הרבנית, ולבסוף הרב נוטל את הסכום הזה ומשתמש בו למטרות אחרות, ללא התחשבות בדעתם של אנשי הקהילה ובמצבה של הרבנית החולה?"

השיב לו ר' לייב: "בנושא זה איני יכול להגיע איתך לעמק השווה — כי אין בינינו כל ישפה משותפת! כאשר מדובר בבריאותה של אשתי, יכול אתה לומר כך ואני לומר כך, משום שלשנינו יש פחות או יותר, הבנה בנושא זה. אך כאשר מדובר על נסיעה לרבי, אתה כלל לא תבין במה מדובר; לעולם לא תבין מה הצורך החיוני שבו, ולכן אינני יכול להסביר לך מאומה בנושא. הצורך לנסוע לרבי הוא בנפשי ממש, כך שלא יכולתי לעשות חשבונות בנידון..."

ימי הפורענות

ביום ד' בתשרי ת"ש, לפנות בוקר, נכנסו חיילי הצבא האדום לדוקשיץ, וכך סופחה דוקשיץ לרוסיה. כעבור זמן קצר החלו הקומוניסטים להטיל הגבלות וגזירות על אורח החיים היהודי, מה שהטיל פחד גדול בקרב חסידי ליובאוויטש.

שלטונם של הרוסים בדוקשיץ וסביבותיה לא נמשך זמן רב, וביום ח' בתמוז תש"א, כבשו הנאצים את דוקשיץ ומיד החלו בהתנכלות ליהודיה. ראשית הם פרצו לבתי הכנסת והרסו מכל הבא ליד, הציתו את ספרי התורה ואת ספרי קודש, עקרו עצים בבית העלמין והפילו על המצבות. פחד ואימה נפלו על יהודי דוקשיץ.

לאחר ההרס הרב שזרעו בעצים ובאבנים, החלו בהתעללות אכזרית ביהודי העיירה. אחד הראשונים שסבל מחיות אדם אלו, היה רבה של העיירה הרב אריה לייב שיינין, כפי שמספרת שכנתו מרת בתיה פרידמן:

"הם נכנסו לרב ר' לייב — השכן שלנו — והוציאוהו בכוח לחצר הבית, את ראשו

צער עמוק ושמחה עצומה

כל עוד בוגע הענין לגבי עבודתו של היהודי בלבד, עליו להיות בשמחה עצומה, על כך שזכינו להגיע לרגעים האחרונים של הגלות. אולם במצב בו בוגע הענין לעבודתם של כלל ישראל, קיימת נתינת מקום להרגש הצער והמרירות על הגלות. הרגש שאינו נובע ממצוקה פרטית, אלא מתוך אכפתיות כנה לדחוק בו נמצאים בני ישראל הנאנקים בגלות

כך – אומר הרבי – גם במהלך עבודת עם ישראל החל מבריאת העולם. בדורות הקודמים הייתה העבודה באופן של יליל שישי, בו עלינו להתמקד בימארי דחושבנא, ולערוך חשבון נפש נוקב ועצמי על עבודתנו. מתוך כך היה מקום לעבודה מתוך מרירות. אולם בדורנו זה, אנו עומדים על סף הגאולה האמיתית והשלימה – שבת לחיי העולמים, ובערב שבת זה על עבודתנו להיות באופן של שמחה דווקא, דוגמת העבודה בערב שבת. כשלומדים את ביאורו זה של הרבי מתחזקת השאלה; כיצד נדרש מאתנו גם כיום, לנהוג באופן של צער ומרירות על הגלות יחד עם הרגש השמחה – בה בשעה שאנו עומדים בערב שבת אחר חצות (כלשונו של הרבי שליט"א), זמן בו צריכה עבודתנו להיות בסימן השמחה?

מלבד זאת קיים קושי נוסף בכללות העניין:

בקונטרס "דרך חיים" לאדמו"ר האמצעי, מבואר, כי ישנם שתי בחינות בבעל

מזכיר הרבי את הצער והמרירות על הגלות, כחלק מעבודתנו עתה – לצד השמחה על בוא הגאולה.

כיצד ניתן להיות במרירות עצומה, כאשר עומדים אנו במצב שהרבי עצמו קובע שכל עבודתנו צריכה להיות בסימן של שמחה דווקא?

מה עוד שבריבוי שיחות מבאר הרבי, כי בדורנו אין מקום כלל לעבודה באופן של צער ומרירות. כך ניתן למצוא בביאוריו של הרבי מלך המשיח שליט"א על 'אגרת התשובה' בתניא, שם משווה הרבי את עבודת דורנו ביחס לעבודת הדורות הקודמים, לשני אופני העבודה בימות השבוע, ובפרטיות יותר – ליל שישי, וערב שבת:

ביליל שישי (יום חמישי בלילה), על היהודי לערוך חשבון נפש על עבודתו במשך ימות השבוע, מתוך מרירות עצומה. ואילו בערב שבת, על היהודי להיות בשמחה לקראת קבלת השבת.

בריבוי שיחות קובע הרבי מלך המשיח שליט"א, כי בדורנו זה – דור הגאולה, עבודתנו צריכה להיות מתוך שמחה דווקא. שמחה זו – מסביר הרבי – בכוחה לבטל את כל העניינים הבלתי רצויים, ועל ידה ניתן להתעלות לדרגות הנעלות והנפלאות ביותר. הרבי מסביר שעבודה החדורה בשמחה פנימית, הינה עבודה נעלית שלא בערך מאופן העבודה על ידי מרירות, וזכינו בה מפאת היותנו דור הגאולה, ומכח הימצאותנו בימות המשיח.

יתר על כן, במאמר "מרגלא בפומייה דרבא – תשמ"ו" מבאר הרבי, כי העבודה מתוך מרירות לא שייכת לזמננו, מחשש שתגרום לנפילה בעצבות; הרבי מבאר כי עבודה זו שהייתה שייכת בדורות הקודמים, לא שייכת לדורנו מפאת ירידת הדורות.

לאור כל הנ"ל, מפליא לראות כי במאמר "ואתה תצווה" – 'פורים קטן תשנ"ב',

מאת: הרב נועם הרפז

משפיע ישיבה גדולה "בית משיח" ביתר עילית

רבי לוי"צ את הדין באמונה, מכיוון שהאמין בלב שלם בהשגחתו הפרטית של הקב"ה. מכיון שכל טענתו של רבי לוי"צ התבססה על דאגתו הכנה לעם ישראל, ושטיחת מצוקת היהודים כלפי הקב"ה, התעוררה אצל רבי לוי"צ מתוך אהבת ישראל כנה – לא היה כאן כל הרהור אחר מידותיו של הקב"ה. אמירתו של רבי לוי"צ באה בתור תביעה אמיתית מהקב"ה, על זעקתם של בני ישראל בזמן הגלות – "עד מתי?".

הבחנה הזאת היא המאפשרת לשלב בין דבריו של הרבי על העבודה הפנימית, אך ורק מתוך שמחה וטוב לבב, לבין הרגש הצער והמרירות על הגלות המרה.

כל עוד נוגע הענין לגבי עבודתו של היהודי בלבד, עליו להיות בשמחה עצומה, על כך שזכינו להגיע לרגעים האחרונים של הגלות. אולם במצב בו נוגע הענין לעבודתם של בני ישראל, קיימת נתינת מקום להרגש הצער והמרירות על הגלות. הרגש שאינו נובע ממצוקה פרטית, אלא מתוך אכפתיות כנה לדוחק בו נמצאים בני ישראל הנאנקים בגלות.

בשיחותיו, מעורר הרבי על הצעקה "עד מתי?" לא רק מתוך הרגש הצער על הימצאותו של עם ישראל בגלות, אלא אף על הימצאות השכינה בגלות, כפי שכתוב "השוכן איתם בתוך טומאתם". מכיוון שהתביעה העצמית של "עד מתי?" נובעת מתוך הרגש זה, אין ביכולתנו לעמוד מנגד אדישים, ועלינו להתעורר בהרגש של צער ומרירות על חשכת הגלות.

ויהי רצון שתיכף ומיד נזכה להתגלותו של הרבי מלך המשיח שליט"א, אז נפרוץ כולנו בשירה אדירה ומתוך שמחה וטוב לבב נכריז לפנינו: **יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!**

היה נותן לו בית טוב עם שולחן וכיסאות. כך היה יכול לארח את רבינו הקדוש בצורה נאה יותר ובכבוד הראוי לו.

רבינו הזקן סיפר, כי כששמע זאת מחברו הוואלפיער, עלה במוחו, כי תולעת מכרסמת בו. שכן כיצד יכל להרהר אחר מידותיו של הקב"ה!

סיפור עם מוטיבים דומים התרחש עם רבינו הזקן וחברו רבי לוי יצחק מברדיצ'ב: רבי לוי"צ אמר פעם לרבינו הזקן, כי לו היה הוא בורא את העולם, היה בוראו בצורה כזו, שליהודים יהיה טוב בגשמיים. ואילו אדמה"ז השיב לו, כי לו היה הוא בורא את העולם, היה בוראו בדיוק כפי שבראו הקב"ה.

לכאורה נשאלת השאלה, מדוע על רבי לוי יצחק מברדיצ'ב לא התבטא רבינו, כי תולעת מכרסמת בו – והרי גם הוא הרהר אחר מידותיו של הקב"ה?

אלא שכאן מונח הבדל מהותי, הקיים בין שני הסיפורים:

בסיפור הראשון, על תלמידו של הרב המגיד, הוואלפיער – התבטאותו באה בשל מיצר פרטי שלו. אנחה מתוך מיצר הנוגע לחייו הפרטיים ולהצטרפותו האישית שלו. מכיון שכן, כשראה רבינו הקדוש שחברו הוואלפיער לא מקבל עליו את הדין, אלא מהרהר אחר מידותיו של הקב"ה – בדבר הנוגע למצוקתו הפרטית – הבין כי תולעת מכרסמת בו. רבינו הקדוש הבחין כי הרהורו של חברו הוואלפיער נובע מחסרון באמונה.

לעומת זאת בסיפור עם רבי לוי יצחק מברדיצ'ב – טענתו כלפי הקב"ה לא באה בעקבות מצוקתו הפרטית, אלא בעקבות דאגתו הכנה לכלל עם ישראל, והייתה על דרך טענת משה "למה הרעת לעם הזה?". לו היה נתקף רבי לוי"צ בייסורים קשים ככל שיהיו, היה מקבל עליו את הדין בשמחה, ומבין כי כל המתרחש עליו ובא מלמעלה טוב אמיתי הוא לו. לגבי ייסוריו האישיים, קיבל

תשובה בהן ניתן לבחון אם אכן שב בתשובה שלימה על מעשיו. הבחינה הראשונה היא בגודל הצער והמרירות שיש לו על מעשיו, והבחינה השנייה היא בגודל העונג והשמחה שיש לו בהתקרבותו לה'.

– אם כן, כיצד אפשר לו לבעל תשובה בדורנו לבחון עצמו אם עובד הוא את ה' בלב שלם, בה בשעה שעומדים אנו בערב שבת אחר חצות, זמן בו לא שייכת כלל עבודה של צער ומרירות?

כדי להבין ענין מהותי זה, נקדים שני סיפורים בהם ניתן למצוא שני תנועות הופכיות – לכאורה – בהנהגת רבינו הזקן בהתייחסו להתנהגות חבריו.

הסיפור הראשון נסוב על חברותו של אדמו"ר הזקן עם אחד מתלמידי הרב המגיד, הנקרא הוואלפיער. לצד שאר תלמידי הרב המגיד, התבלטו תלמיד זה ואדמה"ז, משום שניחנו בכשרונות יוצאי דופן בהשגת תורתו של הרב המגיד.

חברותו של אדמוה"ז עם הוואלפיער, התבטאה בכל נימי נפשם. יחדיו היו משננים את לימודם, ומעבירים שעות של שיחת רעים בדברי תורה.

אותו וואלפיער היה עני מרוד, והתגורר בביתה של אחת מאלמנות העיר. האלמנה – שהייתה אף היא עניה מרודה – חיה בתנאים קשים מנשוא ובבית דל ורעוע, חסר רהיטים, שולחן או כיסאות. אפילו ארובה לא הייתה לבית.

מסופר כי פעם הלך אדמוה"ז לבקר את חברו זה באכסנייתו – בבית האלמנה. באין כיסאות, התיישבו אדמוה"ז וחברו הוואלפיער על הקרקע, כשעשן סמיך אופף את ראשם, והחלו מדברים בדברי תורה. שעות מספר הם עסקו בנייהם בדברי תורה, והתוועדו יחדיו בענייני עבודת ה'.

כשנפרדו לשלום, הפטיר הוואלפיער לעברו של אדמה"ז, כי לו היה מזכהו הקב"ה,

דקה הליכה מ-770 • מלון מפואר • בפורמט קטן • סטייל גבוה • דירות סטודיו מפוארות

917-691-5212
718-473-5937

♦ החלפת מצעים ומגבות
♦ שרותים ואמבטיה מפוארים
♦ סבונים ושמפו בשפע
♦ שרות מלא!

- ♦ מטבח מצויד במיטב השכלולים המודרניים: מקרר, מיקרוגל, תוסטר, מיחם.
- ♦ ארוחת בוקר, מקרר עם שתיה כל היום.
- ♦ טלפון חופשי
- ♦ אינטרנט מהיר חופשי
- ♦ וידאו

קינגסטון הוטל

בבית רבינו שבבל, נושמים ארץ ישראל

צאת השבת, ליל ט' מנחם-

אב

עם סיום תפילת מעריב, עטה אולם התפילה את לבושי התענית. כמחצית מאורות האולם כבו, פרוכת ארון הקודש הוסטה ואפילו המפה הלבנה מעל הסטנדר של הרבי שליט"א, הורדה והונחה בצדו. כעת, כשגם קולות הספסלים הנחבטים על הרצפה, נדמו, חדרה אווירת תשעה באב לתוככי ההיכל החשוך. מעל בימת הקריאה במרכז נשלמו ההכנות לקראת אמירת איכה הבעל-קורא, על גבי ארגו פלסטיק הפוך ישב סטנד יציב עבור המיקרופון.

באולם דממה. פסוק בפסוק החל קורא הרב סלווין את מגילת איכה, במנגינה המוכרת מפסוק או שניים ממגילת אסתר... לא רק תנועות המנגינה הנוגות הן אלו שמחלחלות בלב את תוכן הפסוקים הנקראים, גם הנהימה החרישית שמלווה את המגילה, קולם של המאות הישובים על הקרקע, מעוררת את נימי הלב החבויים ברגש המתאים.

בסיום אמירת המגילה, כפי שהורגלו שבוע שעבר, ניגשו אנ"ש והתמימים למערב 770, להאזין ליסיום היומי. כמו לבטא את מערבולת התחושות בלבנו, ערך הרב **שלוש דובער ליפסקר** את הסיום על מסכת 'שמחות', כאומר שאף שבעיצומו של תשעה באב אנו, הרי שממש ברגעים אלו נהיה עדים למימוש התקווה, כי 'ייהפכו ימים אלו לששון ולשמחה'.

גם לאחר הסיום, נותרו ההמונים בבית חיינו. סביב שולחן ההתוועדות התכנסו

רבים מאנ"ש ללימוד המאמר 'איכה ישבה בדד' תשל"א, אותו לימד המשפיע, הרב **נחמן שפירא**. במקביל, בצד אחר של ההיכל, נאספו אנ"ש סביב הרב **אברהם** (בומי) **פרידלנד** שעסק בסוגיות ה'אגדתא' מתוך מסכת נזיקין.

יום ראשון, ט' מנחם-אב

אם בדרך כלל יום צום הוא זמן למנוחה, הרי שביום זה, ט'-באב תשס"ה, אין אפילו רגע אחד למנוחה אמיתית. הידיעה המצמררת על כך שיהודים – אחינו, עצמנו ובשרנו – יגורשו בימים הקרובים מבתיהם שלהם, אינה נותנת לב למנוחה שלווה ורגועה. אבל ב-770, הדברים אינם נותרים בגדר אנחות גרידא. יש מעשים – והרבה.

מתוך קשת רחבה של מעשים ופעולות שונות, בלט בין כתלי 770 פרוייקט גדול ממדים בכוחו, השפעתו ועוצמתו 'פרוייקט הטלפונים'. במהלך רוב שעות היום והלילה, ניתן היה לראות בחורים בעיצומו של שיחות טלפון נלהבות. האחד במכשיר הטלפון הציבורי, השני בטלפון אלחוטי והשלישי גם בסלולרי הפרטי. לכל מטלפן ניתן כרטיס-חיג עבור שיחות הטלפון הארוכות. בתחילת הדרך, התמקד פרוייקט הטלפונים בשיחות עם שוטרים וחיילים שעל-פי דיווחים ממקורות מהימנים, אמורים ליטול חלק כל-שהוא בביצוע תכנית הגירוש הזדונית. התמימים, שהזדהו כחסידי של הרבי מליובאוויטש מלך המשיח, תושבי ניו-יורק, הציגו את עמדתו הברורה של הרבי שליט"א לגבי מסירת שטחים מארץ הקודש בכלל, על-אחת-כמה-וכמה כשהדבר כרוך בגירוש

מחפיר ומביש של אלפי יהודים ממקום מגורם אותו גידלו וטיפחו במשך עשרות שנים.

אלפי הטלפונים ששטפו את חיילי ושוטרי ארץ הקודש, הכו גלים ועוררו הד רבתי בכל כלי התקשורת. הכל התנהל תחת קורת גג אחת, גג בית המקדש עליו עומד מלך המשיח ומכריז את הכרזתו. מאוחר יותר, עבר הפרוייקט לשלב החיזוק. לחזק ולעודד את תושבי גוש-קטיף, גוש-תקופ, בעמידתם האיתנה מול כוחות הרשע העומדים למולם.

מאות תגובות נלהבות יצרו שיחות הטלפון. כל מילה טובה הייתה שווה כפליים, בידיעה שתושב ניו-יורק מגלה אכפתיות שכזו... פרוייקט הטלפונים לא נח לרגע אחד, גם ביום הצום של ט'-באב. אדרבה, הוא קיבל תנופה משמעותית במספר השיחות היוצאות – הנכנסות ללבם של אחים בעת צרתם.

גם במהלך הצום, בסמיכות לזמני התפילות, נשמעו בהיכל בית הכנסת סיומי מסכתות. לאחר תפילת מנחה בשעה 3:15, סיים התי' **מנחם מענדל גודמן** את מסכת מועד-קטן. לאחר-מכן ערך הרב שלום דובער ליפסקר סיום, גם הוא על מסכת מועד-קטן. ולאחר תפילת מעריב, ביתלת זמני הוי חזקה, ערך התי' **יוסף יצחק קרץ** סיום על מסכת... מועד-קטן.

פעילותה של 'לשכת עושי חביתין', גם בסיום צום זה לא איכזבה את מאות מתפללי בית הכנסת. סיר המרק הגדול לצד קערות הסלטים, הוצבו בעוד מועד בפתח הלשכה, מזמינים את הקהל לבוא ולשבור את התענית הארוכה. בסיום תפילת מעריב, הבדיל ר' **אברהם וויליאמס** על כוס

צילום: מאיר אלכסי

הקהל מאזין בקשב לסייום, שמועבר בשידור ישיר ב'רדיו משיח'

צילום: מאיר אלכסי

הרב פנחס קארף עורך סיום. לצידו עומד הרב יוסף יצחק אופן

חסידיים אנו, זו כבר סיבה מספקת כדי לקפץ ולכרכר בעוז אל מול בניין ההוד 770.

כמעט על כל דלת שסבה על צריה, הודבקו המודעות על מניין התהילים. גם בהזדמנויות בהן ניתן היה להכריז על כך בפני הקהל, נשמעה ההודעה על המניין הלילי. זה בער לכולם בעצמות. התוצאות היו בהתאם. בשעה 1:00 אחר חצות, שעה שלכל הדעות מאוחרת דיה ומתאימה עבור התנומה לעפעפיים, התאספו עשרות רבות בבית חיינו, על מנת להתפלל לעזרת אחינו העומדים בפני הגזירה הנוראה. את השעה הזו בחרו המארגנים עבור מניין התהילים, כדי להתפלל בעת ובעונה אחת בה תכננו, לא-עלינו, המופקדים על ביצוע התכנית להתחיל במלאכת העקירה.

יום רביעי, י"ב מנחם-אב

שורת האוטובוסים שחנתה בצד הכביש הסמוך ל-770, הייתה עדות אילמת – אם כי מעט קופצנית עקב טרטורי המנועים הישנים – למה שהתרחש אותה עת בבית חיינו. אלפי ילדים (!) יצרו מרבד חולצות קעמפ, ברובן צבועות כתום, על פני כל היכל התפילה. הכינוס התקיים בסימן 'מפי עוללים ויונקים ייסדת עוז' על מנת להשביט את גזירת הגירוש ההמונית. שאגות הפסוקים שזעזעו את עמודי היסוד, שירת 'אני-מאמין' ו'אל-תירא' – כל אלו עלו בסערה השמיימה, כפי שרק הבל תינוקות של בית רבן עולה השמיימה...

את מעמד סיום המסכת ניהל הערב הרב **סעדיה זהן** על מסכת תמיד. וכבערבים הקודמים, גם הערב התיישבו הנאספים

יום שלישי, י"א מנחם-אב

המתח באוויר. דומה כאילו היה 770 עוד אחד מאותם ישובים שחרב הגירוש מונפת למולם... כולם ממתנינים לנס, אירוע חריג שישנה את המהלכים שנקטו עד כה לטובת ארץ הקודש ויושביה.

לאחר תפילת מנחה, התכנסו זקני אנ"ש והגבאים לצד בימת התפילה של הרבי שליט"א. המיקרופון הסמוך הופעל וקולו של הרב שלום בער ליפסקר נשמע בחלל. "ברגעים אלו ממש הגיע מברק מתושבי גוש-קטיף, בו הם מבקשים לקרוא בפני הרבי שליט"א את פסק הדין שבידינו". מנייר שבידו החל הרב ליפסקר קורא את פסק הדין. "יבטל את הגזירה האיומה והנוראה... הלב פועם בחוזקה. כעת, יותר מתמיד, ניתן לחוש כי תהום פעורה למרגלותינו בעצם קיומה של תכנית הגירוש.

כמחצית השעה לאחר-מכן, התאסף בבית חיינו קהל רב לרגל סעודת הברית של בן ר' **שמואל קראוס**. את שולחן הכבוד, השולחן עליו מתקיים מידי יום ביומו השיעור בענייני גאולה ומשיח במזרח, כיבדו בנוכחותם המרא דאתרא, הרב **אהרן יעקב שוויי**, ועוד רבים ומכובדים.

את סיום המסכת לערב זה ערך הרב **נחמן שנוביץ'** על מסכת חגיגה. עם סיומם של הדברים אודות המסכת, פנה הקהל למעמד קידוש-לבנה ברוב עם. את פני המתפללים קידם 'מטה שירה וזמרה' עם כלי הנגינה הקבועים, מפור צלילי שמחה לכל עבר כאילו היינו ערב ניצחון... ואכן כך, על כל יהודי באשר הוא מוטלת החובה לשמוח כאילו עומד הוא כעת לנצח את הקרב.

ההבדלה, ותיכף לאחר-מכן, פנו המתפללים לעבר מוקד החלוקה. איך אמר משהו?! "אם הקדוש-ברוך-הוא לא שובר את הצום, אף אחד לא יחכה לו..."

כשעה לאחר-מכן, נערך שולחן ההתוועדויות במרכז לסעודת מצווה רבתי, לרגל סיומי המסכתות הרבים שנערכו במהלך היום. ואם לא די, הרי שבמהלך סעודת המצווה שמעו המשתתפים סיום נוסף מפיו של הרב **רייבין** על מסכת בבא-בתרא.

יום שני, י' מנחם-אב

ככמה הזדמנויות במהלך היום, נראו אבות ובניהם הפעוטים ניגשים לקיום מצוות החינוך בהשאת פאות על הלחיים. כמו סכר היו שלושת השבועות שעוצר בעד קיום מנהג היאפשרניש'. היום הסכר נפרץ ואבות על בניהם הגיעו לבית-חיינו על מנת לקיים את מצוות החינוך הראשונה במקום ממנו מתחנך העולם כולו...

את סיום המסכת בערב זה, שמע הקהל מפיו של הרב **יוסף יצחק קעלער**. בעודו עומד בראש שולחן ההתוועדויות, לימד הרב קעלער את השורות האחרונות במסכת תמיד, גם היא נכרכת למעלתם של השבועות האחרונים, בהם מרבים בעיסוק בענייני בית הבחירה.

את היום בבית-חיינו נעלה התוועדות התמימים בפניה הצפונית מזרחית, שם ישבו התמימים יחד עד השעות הקטנות של הלילה הארוך ב-770.

לסעודת מצווה חגיגית, כיד ה' הטובה על העומד מאחורי סיומים אלו – גבאי בית הכנסת, ר' **מנחם גרליצקי**.

יום חמישי, י"ג מנחם-אב

את מהלך היום ליוו שתי ההודעות הבאות: עם ערב, פותח 'מטה שירה וזמרה' שבהנהלת הרב **יקותיאל ראפ**, בחזית חדשה כנגד תכנית ההתנקות. המודעות שהודבקו ברחובות המלך, זעקו את הכותרת 'שמחה מהפכת וממתקת את הדינים'. ברוב שירה וזמרה, יתקיימו ריקודים בחזית 770.

יחד עם זה, לא הוזנחה התפילה ומניין תהילים נוסף נקבע לשעה 1:00 אחר חצות הלילה. ב-770, בבית-חיינו, לעולם לא יאמרו נואש. היעם קשה עורף למעליותא מנוצל פה כדבעי.

את סיום המסכת לערב זה, נטל על עצמו הרב **פנחס קארף**, משפיע בישיבת 'אהלי-תורה'. בפני קהל הנאספים בליל שישי, סיים הרב קארף את מסכת סוכה.

שבת קודש, ט"ו מנחם-אב

בעינינו, תלמידי הקבוצה, יש אור שונה לחלוטין לפתגם חז"ל המוכר 'לא היו ימים טובים לישראל כחמשה-עשר באב וכיום הכיפורים'. ולא רק בגלל שט"ו באב הוא חלק מהימים האחרונים, בהם התחלנו להביט בדאגה בלוח השנה ההולך וכלה מול עינינו. בשנים עברו, היינו התמימים איש עם 'חבילת הנופשי' שלו. לרבים מאתנו, היו אלו הקעמפים, מחנות הקיץ, בהם שהינו עם ילדי ישראל. אבל להיות בט"ו באב ב-770?! היה זה חלום שאולי מעטים מאתנו זכו לממשו.

והנה, ממש ברגעים אלו, זוכה כל אחד ואחד מאתנו, התמימים, לראשונה, לחסות בצל הקודש בט"ו באב. מי היה מאמין? יהיו שישאלו תיכף, והלא גם בי"ד אב הייתה זו הפעם הראשונה בה שהיתם ב-770?! נו, אז מה אם-כן 'הצימעסי' מט"ו באב? ואנו, תמימי-דעים נענה אבתריהו – רגע, האם אנחנו עשינו את ה'צימעסי' מט"ו באב?! הלא חז"ל מפורש 'לא היו ימים טובים לישראל כחמשה-עשר באב...!'

תפילת השבת, אותה התפלל לפני העמוד ר' **יצחק הולצמן**, התנהלה כדרכה, כשבסופה נערך שוב סיום המסכת מעל בימת הקריאה. לאחר הכרזתו של הגבאי, ר' מנחם גרליצקי, הופיע ר' **אליעזר טייטלבוים** כשמסכת סוטה בידו.

בוקר יום השבת

את תפילת השחר התפלל לפני העמוד הרב **שגוב**, מעורר מעט את שגרת שליחי הציבור. מחרוזות הניגונים ששילב בקטעי התפילה, היו חדשים ונעימים לאוזן, תורמים רבות לאווירת תפילת השבת. על פי הוראת הרבי שליט"א לערוך סיומי מסכות גם מעבר לט"ו באב – עד לט"ו באב, הרי שהשבת היא ההזדמנות האחרונה לערוך סיומי מסכת ברבים כסדר קבוע. עומס המסיימים שנעמד בכל עת מצוא לעריכת הסיומים, הוכיח זאת מעל הכל.

גם לאחר תפילת השחר, בשעה שאמור חוזר השיחה לשאת את דבריו, התקיים סיום מסכת בפני הקהל, סיום מסכת ברכות אותו ערך התי **אברהם בוקסנבוים**. לאחר הסיום, שילב התי בוקסנבוים את דבריו גם בתוכן פרשת השבוע.

תפילת מוסף שהסתיימה בשעה 1:00 בצהריים, הזמינה את מסיים המסכת הבא. התי **יהושע הורוביץ**, מתלמידי הקבוצה, ניגש לסיום עם מסכת סוטה, עליה ערכו את מירב הסיומים בשנה זו.

עם סיום שלושת השבועות, שבה נוכחותם של החתנים לתוככי ההיכל. החל מקריאת התורה בשחרית וכלה בהתוועדויות. השבת, בשעה 3:30, החלה ההתוועדות המרכזית של החתנים. היא פרצה בבת-אחת. כוסות הלחיים הורקו לכל עבר, הניגונים הושרו ברמה והשמחה שלטה בכלם. עת לשמוח ועת לשמח...!

בהתוועדות החתנים הגדולה, לצד שולחן ההתוועדויות המרכזי, השתתפו המשפיעים, הרב **יוסף יצחק אופן** והרב **אברהם** (בומי) **פרידלנד**.

גם בתפילת מנחה, נמשכה השמחה. מעודפי הבוקר, עלו לתורה שני חתנים וחתן בר-מצווה. סדר הניגונים במרכז ההיכל התנהל כסדרו, מותר מאחוריו את שבת המלכה. בסיום תפילת מעריב, כמו לתת את חותמת הנעילה לתקופת הסיומים, ניגש לבימת הקריאה המרא דאתרא, הרב אהרן יעקב שויי. ואם כבר סיומים עסקינו, הרי שמתאים כל-כך לבשר כעת על סיום הגלות... רבי! רחם נא, רבי...

אבא,

את האמת, אבא. לא תמיד הדברים

שכתבתי לך יצאו ישר מהלב,

החליקו על הכתב.

לעיתים גם גירדתי את הראש

דקות לא מעטות.

אבל הפעם, במין תחושת לב

שמתפרצת, אני זועק מקירות לבי

'רבי! רחם נא כי סבלנו די'...

מלב אוהב ומתגעגע

מענדי – בית משיח, 770

יחי אדוננו מורנו ורבינו

מלך המשיח לעולם ועד!

~ מגוון סלטים ביתי עשיר ~ בשרים על האש ~

~ שווארמה ~ דגים ~ בר עשיר ~

בשרית מזרחית גלאט כשר למהדרין

בשרים שחיטת ליובאוויטש

כל המוצרים בד"ץ - ירק גוש קטיף

השלהבת 16 אור יהודה

03-6344193

האווז אור - יהודה

מסעדה

אולם ארועים מרשים - עד 120 איש צמוד למקום

~ שני ברכות ~ בריחות ~

~ ימי הולדת ~ ועוד ~

ב"ה

הנפץ הניית

להאיר את הסביבה?

שיעורים מרתקים בחסידות

מאת הרב יוסי גינזבורג
להפצה במחיר סמלי של 10 ש"ח
הנחה של 50% להפצה בכמויות
052-3393018

הגוי אדווננו מורהו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

03-9533326
עיצוב: א-דו"ס

בט"ד

כוזים אלמות משה עם ניעה אישי?
משה מקווי יוגי מסגם ככטים הככה?
אחלו שנה טובה ומוחשית - עם דבש!
במכורת שניאורסון

ישלחו בשבילך עם שליח ייצוגי,
מארז דבש-מתנה ו/או צנצנות דבש דקורטביות
עד הבית!
לכל מקום בארץ.
(משלוחים גם לחו"ל)

www.shoney.co.il

הפנינו לכשיו, ורהנו חנה'נה שהיא חנה!
לקבלת קטלוג טלפנו: 03-9600246, 054-6495091/2

למכירה

6 וילות יפהפיות, אבן ירושלמית במתחם אחד
נוה אורנים בצפת
160 מר' 4 חדרי שינה
לזריזים ציוד וריהוט מלא חינם לכל הבית
אל תחמיצו!!! החל מ 160000 \$

אנשים: גשר תיוק "נא"ן הגובה האנוני " צנת
אנון: 04-6822445 - 050-3004995

מכור דירות למכירה/להשכרה בכל רחבי העיר צפת

חדש במרכז כפר חב"ד ומול 770 - ניו יורק

חדרים ממוזגים ומרווחים
על בסיס יומי שבועי או חודשי

לפרטים: 03-9607536
054-4300770
USA&CANADA-718-770-7746

סטודיו אתימר

באתמר שבהרי השומרון...

הדפסת תמונות של הרבי מלך המשיח בכל גודל בצבעים מרהיבים
תמונת הרבי משלימה ומהדרת כל בית והתועדות חסידות

יחי אדונו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

בהנהלת עינת רז
חב"ד אתמר
משפחת נואמה
050-7393870
Atimar770@yahoo.com

דרושה

גננת בעלת ניסיון
לגן חב"ד
באזור המרכז

לפרטים:
0544-541770

דרושות

לשליחות
במדינות חבר העמים
2 בחוחות מסוחות ואחריות
לשליחות מאתגרת

02-6768252

לגני חב"ד פתח תקווה

דרושות

גננות לשנה"ל הקרובה
עדיפות לניסיון והמלצות

קו"ח לפקס:
057/7946684
gamin@chabadpt.org

למוסד חב"ד
במרכז הארץ

דרוש:

מנהל אדמיניסטרטיבי
לחצי משרה

פרטים בטלפון:
054-5770571

נוגזבים למערכת

הנסים הכפולים

זכיתי להיות ב-770 בג' תמוז בעת הכנסת ספר תורה למען גוש קטיף. ראיתי הרב וולפא רוקד עם ספר תורה של המסירות נפש, אותו הוא בא במיוחד לקחת לארץ הקודש. הרגשתי את השמחה והאושר שלא הרגשנו הרבה שנים.

אמרתי להקב"ה: "ריבוננו של עולם, תן לנו כזאת שמחה בעוד חודש בגוש קטיף". בבוקר יום שני קראו ב-770 מספר התורה החדש. מעיניי זלגו דמעות של שמחה והתרגשות על כך שבמקום קדוש זה קוראים בספר התורה של גוש קטיף. באותו יום חזרתי הביתה לרחובות.

ביום ראשון י' בתמוז, הייתי בחגיגה נוספת של הכנסת ספר תורה והפעם ברחובות. ספר תורה הוכנס לתלמוד תורה חבי"ד שאחרי 20 שנה זכו לבית ספר ראוי לשמו. אלא שבתוך השמחה הזאת, העיבה לפתע השמועה כי הרב קירשנזפט נפצע, ולא יכולתי לאמין...

אמרתי לקב"ה "אני יודעת שכל מה שאתה עושה זה רק לטובה, אבל את זה אני לא מבינה". ניסיתי להיות בשמחה, אמרתי לעצמי שאני בחגיגה לכבודו של ספר תורה, אבל זה היה מאוד קשה. ניסיתי להבין...

ידעתי שיש ניסים. אני בעצמי זכיתי לנס ביום הולדתי, ארבעה ימים לפני פסח השנה. כמנהגי לנסוע מידי שבוע למערת המכפלה, רציתי לנסוע ליום ההולדת שלי ולהתפלל שם, אלא שיומיים קודם לכן נתפס לי הגב באופן שהיה לי קשה לזוז.

במשך יומיים לא יכולתי לזוז ממקומי. אולם כשהגיע יום ההולדת שלי, הרגשתי שאיני יכולה להשאר בבית, ובקושי רב נעלתי נעליי ואט אט ירדתי שתי קומות אל הרכב בעזרת כמה חברות טובות. רק בקושי הצלחתי לעלות את המדרגות עד למערה...

שהייתי בחדר לאה ואמרתי את כל ספר ראשון של תהלים, כשלתע הרגשתי שהגוף שלי מתחמם, וכעבור זמן לא רב, נעלם לפתע הכאב. פשוט נס. כשהגעתי הביתה, בני המשפחה שהכינו לי מסיבת הפתעה, לא

האמינו כי אני מסוגלת לרקוד, לאחר שזכרו איך עזבתי את הבית בבוקר

כשקראתי בגיליון הקודם את סיפור הנס הרפואי של הרב יגאל קירשנזפט, התחלתי להבין את מה שכתוב בפרק לטי בתניא 'ששכר מצווה היא המצווה עצמה' פירוש: שמשכרה נדע מהותה ומדרגתה.

ר' יגאל זכה להפוך חושך לאור; הוא זכה לראות את הקב"ה מול העיניים בנס שנעשה לו, ובקרוב ממש יזכה לראות בגאולה האמיתית והשלמה ובבניין ירושלים.

בברכה
לאה ג. רחובות

שלוחי דרבנן?!

כל שבוע מחדש אני נהנה לקרוא את המדור "על הפרק" בו מוצגת עמדה ברורה ותקיפה בנוגע לנושאים העומדים על הפרק. באחרונה אתם מרבים לתקוף את המפלגות החרדיות, וכאן הרשו לי להעיר הערה קטנה:

השאלה המתבקשת היא, האם הם באמת אשמים במה שהם עושים?! הרי ידוע, שהם בסך הכל עושי דברם של רבניהם. וגם אם נאמר שהם פעלו בנושא מסוים בניגוד לדעתם (למשל בעניין הגירוש), הרי עצם העובדה שרבניהם שותקים לאחר מעשה זה, והם ממשיכים להישאר בממשלה, מהווה סימן ברור שהם תומכים במהלך.

גם אם נוסף ונטען שאין שליח לדבר עבירה, הרי מבחינתם הם מקיימים ילא תסור ימין ושמאל, גם אם אומרים לך על ימין שמאל ועל שמאל שהוא ימין, ואם העבירה היא אכן עבירה, מי יקבע להם??? ולכל היותר הם שוגגים.

בכבוד רב
ר.ג. ביתר.

בעניין כיבוש לנכרי

במאמרו של הרב יוסף קרסיק 'שולחן

שבת. ארץ ישראל, שהתפרסם בגיליון 520, מבאר אודות ההבדל בין כיבוש ארצות של שאר העמים לעומת כיבושם של ישראל בארץ ישראל, עיי"ש אריכות הדברים.

בין היתר כותב כך: "ארץ ובית מגורים.. אינם חלק ממהות ועצמות האדם, ניתן להפריד בין האדם לביתו, חילופי הבעלים יכולים להעשות במתנה בקנין כספי או בכיבוש מלחמתי.. הדבר מוכר ומקובל גם מבחינה תורנית יהודית וגם מדרכו ומנהגו של עולם..

"בהיסטוריה האנושית ידועות אין-ספור מלחמות שכבשו ארצות ומדינות, ולכיבוש הצבאי יש תוקף מוכר ומקובל בעולם והוא אינו נחשב גזל [ואף בתני"ך שמצינו בו תיאורי מלחמות רבות, לא כתוב על עונש שהוטל על עם שכבש מדינה, כי פעולת הכיבוש תקפה גם בדיני התורה]". עכ"ל.

הנני להעתיק קטע מתוך האנציקלופדיה התלמודית (כרך ד' ערך בן נח ע' שנד): עם המראי מקומות, משם מוכח שלא כן הוא, והדבר אסור לאומות העולם **בהחלט**:

"בן נח.. הלוקח יפת תואר במלחמה חייב עליה משום גזל (סנהדרין נז, א) שגזל את אשתו במלחמה, ואף על פי שישראל מותר בה, הרי לא הותרה אלא על ידי כיבוש מלחמה, ונכרים אינם בני כיבוש (רש"י סנהדרין נט, א). שאף על פי שאם כבשו קנו, אבל אינם רשאים לכבוש (שו"ת חתם סופר חיו"ד ס"י י"ט, ועיין עוד שו"ת דבר אברהם ח"א ס"י י"א, וספר זרע אברהם ל"מ זעמבא ס"י כד)".

ומה שכתב אודות זה שבתני"ך לא מוזכרים עונשים על כיבוש: (א) אין מכך הוכחה כלל שהדבר מותר, שכן התני"ך נכתב במיוחד עבור עם ישראל, ולעם ישראל כן מותר הכיבוש. (ב) כמובן אין מזה הוכחה לכך שלכיבושם יש תוקף, כיון שדין זה שייך כבר לנושא אחר, ועל דרך שכל דבר הנגזל נקנה לגזלן על ידי שינוי, כידוע, וכמובן שאין להוכיח מדין זה שמותר לגזול חלילה.

בכ"ר
א.ג.
צפת עיה"ק

מהנעשה והנשמע

חסידי חב"ד מתגייסים למען העקורים

הרב שמעון אלהרר מעניק חבילת שי לאחד הילדים המפונים

ובנצרת שבצפון. בכל מקום הם זוכים לביקורים שוטפים של שלוחים ויעמדי ישראל שמגיעים לעודדם ולהיות להם לעזר.

מספר הרב **שמעון אלהרר**, שליח הרבי מה"מ בדרום ים המלח, "בבואי למלונות, פגשתי את נציגי הישובים גן אור, בדולח, רפיח ים, מורג, ונצר חזני ושאלתי במה אוכל לסייע להם. הופתעתי לגלות את הבלגן הגדול. אנשים הגיעו לשם תשושים ללא כל סיוע, ללא ביגוד החלפה, ללא טיטולים או מטרנה לילדים. היה זה מחזה מחריד לפגוש באנשים מתייפחים בבכי בכל פינה במלון. במיוחד היה קשה לפגוש בתושב נצר חזני שנעצר עם רכבו באמצע הרחוב ופשוט בכה... במלון פגשתי באחד הילדים שנתן לי את

במשבר נפשי גדול. עובדה זו, לצד העבודה שרבים מהם עצורים עדיין בבית הכלא 'דקלי' הנמצא בסמיכות, מוסיפה לקושי.

בית חב"ד נרתם גם לפעולות שירימו את המורל: "ביום שישי רכשנו כמות גדולה של פרחים ובצירוף מכתב ברכה והערכה מבית חב"ד עברנו בין החדרים וחילקנו את זה למשפחות. כמו כן, בשבת עצמה ערכנו פעילות ענפה לילדים, כשהשיא היה בערב שבת, כאשר ערכנו 'שלוש זכר' לרך הנולד ממשפחת בארלי, תושבי הגוש".

תושבי הגוש פוזרו בכל רחבי הארץ, והגיעו גם לבית הארחה בקיבוץ 'חפץ חיים' וכן למלונות בירושלים ובאזור ים המלח

"בן לילה הפכנו להיות פליטים", אומר אחד מתושבי חבל קטיף המתגורר בימים אלה באחת הפנימיות. מסתבר שכל הבטחות הממשלה למציאת מגורים הולמים עבור המגורשים, התגלו כעורבא פרח.

רובם המכריע של יהודי גוש קטיף גורשו מבתיהם בכוח הזרוע, ורק מעטים הספיקו עוד לקחת תיק ובו חפצים אישיים נחוצים. השאר לא זכו גם לזה, והם עזבו את ביתם ערומים וחסרי כל, כשרק הבגד לגופם.

שלוחי הרבי בארה"ק לצד ארגוני חסד חב"דיים נרתמו מיד לסייע. אלה פוקדים את ריכוזי העקורים הפרוסים בכל רחבי ארץ ישראל, ומסייעים למגורשים מי במילה טובה, מי במאכל ובמשתה ומי בארגון הילדים וסידורם.

תושבי כפר דרום, רובם ככולם הוגלו למלונות 'פראדייסי' וינאות הדבר' בבאר שבע. מי שנחלץ מיד לעזרתם הוא הרב **זלמן גורליק**, שליח הרבי בבאר שבע שהיה מן הנחשונים שהרימו את הכפפה וכבר ביום רביעי בשבוע שעבר החל לעסוק בעזרה מאסיבית לארגונים. "התושבים הגיעו בעירום ומחוסרי כול", אומר הרב גורליק בשיחה ליבית משיחי' בדרכו לאחד המלונות כשעמו מזון לתינוקות. "הם הגיעו רק עם הבגדים שעליהם, ובבית חב"ד נחלצנו מיד לארגן החל ממוצאי הזנה לילדים ועד ביגוד בסיסי לילדים. בהמשך קנינו גם ביגוד עליון, גרביים, חולצות, מכנסיים וכו'".

מסתבר שהמתיישבים עדיין המומים וכואבים מהגירוש, דבר שהאמינו עד הרגע האחרון כי יתבטל. רבים מהם נמצאים

הרב אליעזר גבירץ מגיע עם חבילת פירות למכונני הגוש

הדגל של ישו וואמר לי כשדמעות בעיניו "יזה היה נצר חזני". המחזות ממש קורעי לב. "בינתיים הגיעו אלי פניות מעוזרות סוציאליות ומתושבים המבקשים סיוע בביגוד, טיטולים ומטרנה, וכן הסעות לקופת חולים בערד הסמוכה. רשויות החוק לא התארגנו בהתאם וכך בית חב"ד נטל יוזמה ונערך לתת סיוע לכל דורש. בשעת לילה יצרתי קשר עם ראש המועצה האזורית תמר מר **זב לטבינוף** ועדכנתי אותו על הנעשה, וכבר למחרת תיאמתי ישיבה עם נציגי הישובים ועם מזכיר המועצה מר **יעקב אקריש** שהבטיחו לסייע ככל האפשר. בהמשך הערב העמדתי מונית לשרות הפונים והתחלתי בארגון ביגוד ומוצרי תינוקות. יצרתי גם קשר עם מנהל אתר 'מצדה' מר **איתן קמפל** שהבטיח כניסה חופשית לאתר מצדה לכל תושבי גוש קטיף.

ארגנו הגברת ליברמן והגברת גורליק, אליהן הצטרפו נשים ובנות נוספות. הנשים קיבלו את נשות חב"ד בהתרגשות רבה וציינו את העזרה של חב"ד לכל אורך הדרך.

אניש ונשות חב"ד מוזמנים לבוא לעזרת אחינו הגיבורים הנמצאים באיזורם, ולסייע להם ככל הניתן.

מערד ומבאר שבע."

פלח חשוב מהפעילות עם המגורשים שייך לנשי חב"ד. מגורשים שהגיעו לבתי המלון באשקלון פגשו בנשות חב"ד מהעיר שחילקו להם נרות שבת, חפיסות שוקולד עם מכתב מרגש "לאחיותנו הגיבורות!! כשהן מלוות במילות עידוד רבות. את הביקור

"ביום שישי המשיכו להגיע מגורשים נוספים, והמראות הקשים חוזרים על עצמם. ארגנו חלוקת שי לכל משפחה הכולל סט מגבות וסדרה של מוצרי ים המלח, שקית ממתקים, צלחת עוגות, חוברות עבודה של מבצע שלייה, ספרונים עם סיפורי צדיקים, ועוד. חבילות השי חולקו אישית לכל משפחה בחדרה במלון ע"י נשי ובנות חב"ד

לכיש טורס

סוכנות הנסיעות שלכם

1-700-705-770

קרית גת | ירושלים | בני ברק | תל אביב | קרית מלאך | אשדוד | באר שבע | רחובות | מודיעין | מברשת ציון | פתח תקוה

ISRAEL BARDUGO

צילום ארועים . פרסום . הפקות . יחסי ציבור

0508-657-770

שיחות לנוער

לילת היום 22 ביולי

אם עדיין לא עשית מנוי חודשי - זה הזמן! מבצע מנויים **ענק!** לכל העולם!

להזמנת מנוי צלצלו:

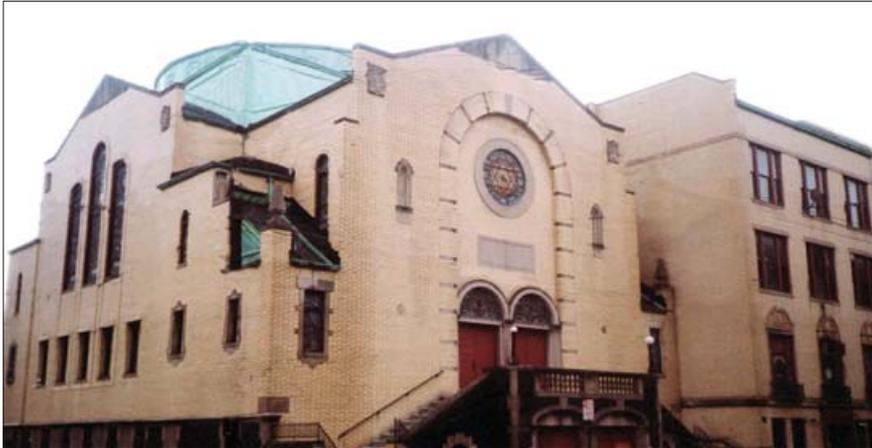
03-9606158, 052-6257122

10

כולל דמי משלוח והחברת בבייתכם

ישיבה גדולה ליובאוויטש

פותחת את שעריה עם בנין חדש

בניין גדול ומרשים

חדר אוכל מרווח

הזאל הגדול

"ישיבה גדולה ליובאוויטש" צועדת מחיל אל חיל, והפעם ברכישת בנין ענק מימדים לקראת שנת הלימודים הבאה.

שמעה הטוב של הישיבה, שיצא למרחוק עד שרבים מתדפקים על שעריה, אילצה את הנהלת הישיבה לתור אחר מקום מרווח יותר שיוכל לאכלס בתוכו את כל צרכי הישיבה.

בסייעתא דשמיא, מלווים בברכות כ"ק אד"ש מה"מ, רכשו בשבועות האחרונים בנין גדול ומרווח הכולל בתוכו "זאל" ענק, בו מקום ליותר משלוש מאות תלמידים, חדר אוכל ענק עם שני מטבחים גדולים לחלבי ולבשרי, עשרות חדרי לימוד וחדרי פנימיה. כל זה בנוסף לבית כנסת נוסף קטן יותר ששוכן לצידו של הזאל הענק.

בשורה טובה נוספת מבשרת הנהלת הישיבה, על שני מגידי שיעורים המצטרפים לצוות הישיבה: הרב **מרדכי שיי פרלוב**, תלמיד חכם מובהק שעמד עד לא מזמן בראש "מכון סמיכה", ובעל כושר מיוחד בגישה לתלמידים. התמים **שמואל שיי שמואלי** – בעל נסיון רב בהשפעה והדרכת תמימים בדרכי נועם ומתוך חיות חסידית.

זאת בנוסף לצוות הקיים: הרב **יוסף יצחק שיי גרינברג** והרב **שניאור זלמן שיי הרצל** שניחוונו בחוש נפלא בהסברה ובנתינת חיות וגישמאקי בלימוד הנגלה והחסידות.

את סדרי הלימודים וההספק בכמות ובאיכות, מנהל ביד רמה, ראש הישיבה הגאון החסיד הרב **העשיל גרינברג** שליט"א, שליח הרבי בבופולו במשך עשיריות בשנים ובעל מחבר ספר "פאר המלך" על הלכות תפילין ברמב"ם. הרב גרינברג, למדן מופלג ובקיא עצום בש"ס ופוסקים, מוכר כבעל הסברה נפלאה, מלמד בדרך ההגיון ובעל גישה מיוחדת לתלמידים עם נסיון של ריבוי שנים בהדרכה וקירוב.

כמו כן קיים צוות מדריכים ושלוחים המסורים לתפקידם כל שעות הימימה.

מלבד תוכנית הלימודים הקיימת בכל ישיבה גדולה רגילה, שמים בישיבה זו דגש מיוחד על התחומים הבאים:

תשומת לב וקידום אישי: כל תלמיד מקבל הדרכה והכוונה בכל נושא וענין שמעיק על ליבו בגשמיות וברוחניות, ויכול

לשוחח בכל עת באופן פתוח ויחס חם עם הנהלת הישיבה.

הלכה ומנהג: שיעורים מיוחדים לפי תוכנית לימודים מיוחדת שמקיפה, במשך שלוש שנות לימוד, את כל הסוגיות הנצרכות למעשה בחיי היום היום. תוכנית זו בוצעה ע"י צוות תלמידי חכמים ממוחים בהלכה, ביניהם הרב **יוסף ישעיה ברזין**, שליח ורב בסידני אוסטרליה.

תורתו של הרבי: סדר לימוד בתורת הרבי – מאמרים, לקו"ש, אגרות קודש וכו', באופן אשר בגמר ג' שנים תהי לכל תלמיד ידיעה כללית בכל הענינים היסודיים והעיקרים בתורה אלקית נעלית זו.

עבודת התפילה: תפילה במתינות ובסדר מסודר, לאחר הכנה ראויה, כל חד לפום שיעורה דלי.

התועדויות מיוחדות: מידי ליל שישי, וכן בכל יומא דפגרא, מתקיימת התועדות

הצלחה רבה לסבב הרצאות בלימוד ענייני בית המקדש

עשרות לומדים על בית המקדש השלישי באמצעות מצגת

כמיהה גדולה בקרב הציבור, ללמוד את הקודש" בימיים אלה נערך 'מטה משיח' לפעולות הסברה בענייני בית המקדש והגאולה שיתקיימו בכל ימות השנה.

סדרת ההרצאות התקיימה ברחבי הארץ בימי 'בין המצרים', על פי הוראת הרבי מה"מ ונערכה על ידי 'מטה משיח' בארה"ק

'מטה משיח' בארץ הקודש קיים בימי בין המצרים, מבצע גדול ללימוד הלכות בית הבחירה, על פי הוראתו של הרבי מלך המשיח. במסגרת המבצע נערכו קרוב למאה הרצאות בנושא במקומות רבים ברחבי ארץ הקודש, בשיתוף עם הרב **מנחם מקובר** מירושלים, הידוע כבר סמכא בנושא.

לקראת סבב ההרצאות, הודפסה מהדורה חדשה של הספר "בית הבחירה", שנמכר עד כה באלפי עותקים.

מלבד זאת הפיץ מטה משיח את התקליטור הייחודי המלמד על מידותיו של בית המקדש השלישי.

יו"ר ועד הפועל של 'מטה משיח' הרב **שמואל הנדל** מספר כי השנה הורגשה

רישום מסיבי למוסד חינוך חדש על טהרת הקודש – אור מנחם

מיוחדים. 6 תחרויות לא רק בענייני לימוד, אלא אף בהנהגה ודרך ארץ.

הנואם הבא היה חבר הוועד הגשמי הרב **מנחם פרידפריטיג** שדיבר על השפעת המוסד על הפרט והכלל – ההשפעה על הבית המשפחה וההשפעה על השכונה כולה.

כעת הגיע תורו של המנהל הגשמי הרב **קלמן ביאלסטוק** – שעושה ימים ולילות יחד עם כל חברי הוועד הגשמי להצלחת המוסד. הרב ביאלסטוק התעכב להציג את הצד הפיננסי: קניית הבנין החדש, רכישת אוטובוס חדש להסעת הילדים וכו'.

השלב האחרון היה שאלות ותשובות. השאלות שנשאלו הוכיחו את ההתענינות הרבה בקרב ההורים והתלהבותם מהקמת המוסד החדש שכה הכרחי בזמננו.

ביציאה מן האולם הונחו דפי הרשמה שתוך דקות ספורות התמלאו. זרם הטלפונים במשרדי החיידר מעידים על ההצלחה בהווה וההצלחה הגדולה יותר שבדרך.

שיוכל לספק חום ואהבה לכל ילד, כך שיוכל להעלות בדרך העולה בית א-ל. הרב קדנר הוסיף וציטט את תשובותיו המפולאות של הרבי מה"מ באמצעות האגרות קודש.

הנואם הבא היה מנהל ישיבה גדולה ליובאוויטש הרב **שניאור זלמן הרצל**, שתיאר את רמת ותוכנית הלימודים במוסד. הרב הרצל התמקד על כמה מהדברים העיקריים ששימו עליהם דגש ואשר יש בהם כדי לתת מענה על בעיות חינוכיות המצויות כיום: (1) כיתות לימוד עם מספר מוגבל של תלמידים, לא יותר מ-15 בכיתה. (2) לימוד קריאה וכתביה על-ידי מומחים. (3) לימוד הלכה באמצעות תוכנית לימודים מיוחדת בה ילמדו הילדים ויחוו את ההלכות (כדוגמא נקט, לימוד הלכות שופר על-ידי ביקור בבית חרושת ליצירת שופרות, לימוד הלכות סוכה כשלאחר מכן יסיירו הילדים בשכונה לראות באלו סוכות ישנן בעיות הלכתיות וכדומה). (4) חיות בענייני גאולה ומשיח. (5) התקשרות לרבי על-ידי מבצעים

השמועה על פתיחת החיידר החדש, גרמה להתעניינות מרובה בקרב תושבי קראון הייטס. לא פלא איפוא שבעת כינוס הפתיחה הנקרא באנגלית "האפן האוסי" הגיעו עשרות רבות לשמוע ולהתרשם.

הכינוס נפתח על-ידי חבר ההנהלה הגשמית הרב **מנחם שגלוב**, ששימש אף כמנחה הערב, ב"דבר מלכות". לאחר מכן הציג את מבנה המוסד החדש: הוועד גשמי, הוועד רוחני, המפקח וכו'. בדבריו התמקד לתאר את המלמדים שנבחרו לחיידר, מלמדים מהשורה הראשונה העומדים בתקנון גבוה של ידע ונסיון בתחום החינוך ומעל הכל מלמדים חסידים ויראי שמים מקושרים לרבי מה"מ.

הנואם הבא היה אף הוא חבר הוועד הגשמי הרב **זאב קדנר**. הרב קדנר שעוסק שנים רבות בקירוב בני נוער והדרכתם בתורה ויראת שמים, סיפר על הצורך והנחיצות ממדרגה ראשונה להקים חיידר על טהרת הקודש ברמה ואיכות גבוהים. חיידר

קשה למצוא השקעת נדל"ן אטרקטיבית, קל להרים טלפון!

U.S. & CA Tel: 1718-770-7746
P.O.B. 247 Kfar Chabad
Tel: 972-3-9607536
Cell: 972-54-4300-770
Fax: 972-3-9606278
E-mail: shm770@bezeqint.net

טל: 03-9607536
shm770@bezeqint.net

א.אמת ב.ברכה
השקעות בע"מ

א לפי גולשים
מידי יום
נהנים מאחד
חי חוסס
ועימושי
ישר מהחזית

ב"ה
חדשות
עידכונים
מעיר האבות
חברון

ניתן לפרסם באתר - לפרטים 054-5-690067

כמצוות רבותינו נשיאנו - קנה ד' אמות בחברון

www.chabad-hebron.com

למכירה

ברח' יוספטל בכנען - צפת
בית גדול ומיוחד 4-3 מפלסים
10-8 חדרי שינה

בניה משולבת עץ ואבן ירושלמית
מתאים למשפחה גדולה במיוחד או למוסד/אולפנה..
ניתן לחלוקה ל 2-3 יח' דיור והכול במחיר של \$ 325000

לפרטים: מימון
050-7229838 972-4-6974806

Van Service

15 passenger van for all your travel needs:
airports, pick ups, weddings, etc.
long distance trips, and light moving

שרות הסעות

שדה תעופה
חתונות
הובלות קטנות

מלפון: (718) 778-8661
פלאפון: (917) 699-3937
0508-810-300 שרות הסעות בארץ ישראל

מקור הסירטוקים הרנשטיין רוזנפלד

המקור לפראקים, סירטוקים ובקיטשע'ס

**סירטוקים, ממשי מעורב, משי נקי, ומבדי צמר איכותיים
במבחר גדול ובמחירים נוחים**

**פתוח כל יום בין השעות
17:30 - 21:00**

סניף בני ברק: שפת אמת 5 טל' 03-6186078
סניף ירושלים: יונה 15 ק"א טל' 02-5381697 פלאפון 057-3157906 - 057-3157907

עופות והודו בהכשר הרב יורקוביץ שליט"א מד"א חב"ד לוד!
 הבקר בהכשרם המהודר של

שחיטת חב"ד
 ליובאוויטש

ראשון לציון

גלאט חלק למהדרין מן המהדרין
 אף לשיטת הבית יוסף

חדש בעף אנ"ש!!!

כבש ומוצריו:

צלעות כבש, שומן כבש, כתף טלה,
 חזה טלה עם עצם, צואר טלה פרוס.

כמו תמיד אנחנו
 הזולים ביותר!

03-9521649 להזמנות:

משלוחים חינם
 בכל רחבי הארץ! הובלה בקירור!

במחיר זיכה

בית פרטי

**אפשרויות מימון משכנתא
 בתנאים נוחים**

מתארגנת קבוצה להקמת
 שכונה חסידית חבדי"ת
 בישוב קהילתי מעורב

בשכונה יוקמו בעז"ה
 בית כנסת, מקווה טהרה,
 ע"פ שיטת חב"ד,
 מעון ותלמוד תורה

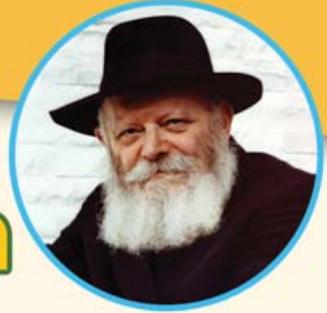
זואליוו
 זאויכה אסיוו
 נכריו ונציוו
 זמרס הארץ

03-9607708 להצטרפות:

"הפרויקט סמוך מאוד לציר התנועה המרכזי של ישראל כביש 6"

במחנה

צבאות ה'תש"ק

הפרישה

היום הייתה לנו בקעמפ תחרות סיירות קשה. לאחר מאמץ לא קל, ניצחה הסיירת שלנו. חוץ מהניצחון, שרק בשבילו היינו מוכנים לעשות הכל, קיבלנו גם ארטיקים קפואים שלא הצליחו לצנן את הלהט שבער בתוכנו.

אחרי שסיימנו לאכול את הארטיקים נשארה לי ביד העטיפה הדביקה של הארטיק. בלי הרבה מחשבה, השלכתי אותה כלאחר יד על הדשא הירוק. העטיפה התגלגלה ונרמסה בין רגליי. לא יודע איך בדיוק, אבל המפקד שלי תפס אותי בקלקלתי. הוא הרים את העטיפה ואמר: "בטח הפלת את זה בלי כוונה, נכון?"

"אה... כן." גמגמתי.

"לא נורא. בפעם הבאה תשים לב קצת יותר." הרגיע אותי המפקד. הוא שתק קצת ושאל: "תגיד חיים, כל דבר שנמצא אצלך ביד, יכול איכשהו למצוא את עצמו נופל על הרצפה?"

"לא, מה פתאום!" התגוננתי. "רק אם זה דברים שלא חשובים ולא שווים כלום. אם היה לי למשל שטר של מאה שקל ביד, הייתי יודע לשמור על זה טוב מאוד."

המפקד חייך: "אתה יודע? על זה

בדיוק מדברת התורה בתחילת הפרשה שלנו. 'והיה עקב תשמעון' - אנחנו צריכים לשמור ולקיים את כל המצוות, גם את המצוות הקלות שנראות לנו לא חשובות, ואנחנו משליכים אותם מתחת לעקב."

- "אבל איך אפשר להקפיד על כל המצוות באותה צורה? יש מצוות שאני מרגיש שיש לי חשק ורצון לקיים, ויש מצוות שיש לי פחות חשק לעשות."

"בדיוק בשביל זה התורה נותנת את ההוראה - 'עקב'. אנחנו צריכים שתהיה לנו קבלת-עול כמו העקב שברגל שאין לו רצון משלו. הוא לא חושב מה נוח לו, אלא מקיים מיד את הפקודות של המוח. אנחנו לא מקיימים את המצוות בגלל החשק וההעדפה שלנו, אלא בגלל שה' רוצה. אם נהיה כמו עקב - המצווה הכי 'קטנה' תהיה יקרה לנו בדיוק כמו המצווה הכי 'גדולה'. ועוד משהו: הפרשה שמגיעה אחרי עקב, היא פרשת ראה. זה בא לומר לנו שאם נקיים את כל המצוות בקבלת-עול כמו עקב, נזכה לראות בעיניים את בוא הגאולה על-ידי הרבי משיח צדקנו."

מה אתכם, חיילים יקרים, אתם עוקבים? סליחה, עקבים?

[ע"פ לקו"ש ח"ט ע' 71-75]

תנועת הנוער 'צבאות השם' ארה"ק

2

השלישייה הנצחית

השלישייה והכינור

4

שעת סיפור

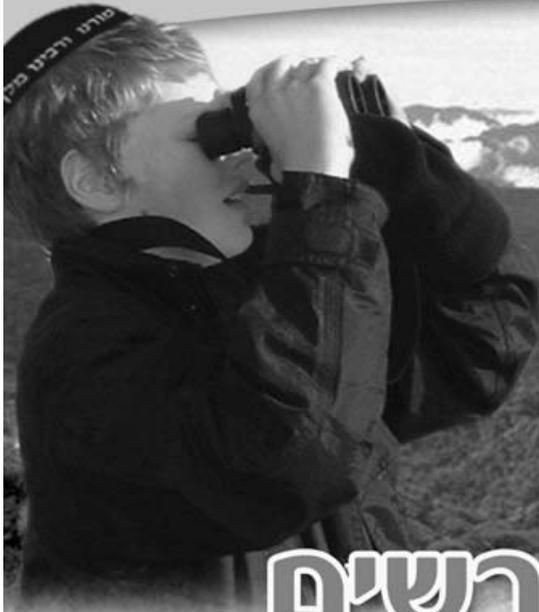
חופה חשאית

6

חיילים בהפסקה

הבמה שלנו

מאת: מ. בן ישי

הנצחית

בעקבות השורשים

פרק אחרון

בזמנים הטובים כשלמדנו יחד, כמו גם בזמנים הקשים כאשר נדחסנו כולנו לתוך גיטו צפוף עד לאימה, שימש הכינור מקור מרגוע, בעזרתו היינו עוברים לעולם אחר. מתוך מציאות החיים האכזרית - לעולם של אמונה ותקווה. לא יכולנו לוותר על הכינור אפילו כאשר הוכרחנו למעט בחפצים ככל האפשר.

כשהגענו סוף סוף ליער, התקבלנו בקבוצת פרטיזנים שהייתה מורכבת מיהודיים ופולנים, כולם לוחמים. הם קיבלו אותנו אף שהיינו צעירים רק בגלל שהוכחנו להם כי בעוז רוחנו נוכל לבצע את המטלות הקשות ביותר. סגן המפקד הקצה לנו שטח קטן להקים בו אוהל, וכך יכולנו מידי פעם, לנגן בכינור יחדיו, לשקוע בצלילי הכיסופים ולשכוח מהמצב המר.

פניו של סבא אייזיק נחרשו קמטים, ומבטו ריחף אי-שם. הזכרונות עלו והציפו את כולו. הוא עבר עשרות שנים אחורה, אך פיו המשיך לרתק את הקהל המצומצם שסביבו אף שאת רוב הסיפורים כבר הכירו.

"פעם אחת, אף הציל אותנו הכינור היקר, מלהיתפס בידי הגרמנים. היה זה כאשר לקחנו עלינו את המטלה להשיג אוכל מאחד הכפרים הסמוכים. בתחילה לא רצו לתת בידינו את המשימה, אך בטחוננו העצמי שכנע אותם, ויצאנו. משום מה סחב איתו זאב-וולף את הכינור, שיהיה.

הגענו לכפר לפנות ערב. בבית הראשון שראינו, החל הכלב לנבוח. ידענו שעוד מעט יתחילו כל כלבי הכפר במקלה.

תקציר: ילדי השלישייה בנו 'מחנה' ממנו צפו על בית 'בעל הקסקט'. הם מצאו שישנן שעות קבועות שבהן נכנס הלה לביתו – באמצע הצהריים, ואחרי ערבית. ילד לא מוכר בנה מחנה מולם. הוא התחבא, שמע את התכנית של לויק לפרוץ לביתו של 'בעל הקסקט', והחליט שהוא יהיה שם... לויק ושמוליק חודרים לבית 'בעל הקסקט' ובמחבוא שמצאו נגלית להם דלת סתרים דרכה יצא בעל-הבית ליער, השניים צעדו אחריו במרחק בטוח, אך נתפסו. הם הוחזקו בכסיס ודאגו מפני הבאות. הם גילו כי הם נמצאים בכסיס ניסויים סודי וכי 'בעל הקסקט' הינו בעצם מדען. שימי, שהחליט לעקוב אחרי העוקבים, הצליח כמהומה שנוצרה, לחדור אחריהם לכסיס, וראה ראשונה את ביתני המגורים. באחד מהם מצא את שני המדענים... הוא גילה שהמדען השני הוא, למרבה התדהמה, אביו של סאשה-אביחי. כבואם חזרה הביתה, גילו עוד, כי חברו הטוב של סבא אייזיק, חצק'ל, הינו אביו של המדען שמצא כעת את משפחתו המורחבת. וסבא אייזיק מספר על השלישייה הישנה:

השלישייה והכינור

"בקושי הצלחנו לחלץ את גופנו מגיטו ווארשה הבווער. שלושה היינו: חצק'ל, זאב וולף ואנוכי, נערים צעירים חברים בלב ונפש, ומוכרים בגיטו כ... שלישיית הנועזים. הנכס החשוב ביותר שלקחנו עמנו בעת הבריחה ליערות היה: הכינור.

אני - מספר סבא אייזיק - ידעתי לפרוט היטב על נימי הכינור, שניתן לי במתנה, ובשבילנו היה הכינור יקר עד מאוד.

אספנו את השקים הראשונים על עגלתו, ודהרנו חזרה ליער. הפרטיזן היהודי האחראי עלינו, נשאר ער עד לבואנו, הוא דאג לנו, ושמח לשמוע את הסכנה ממנה ניצלנו בזכות הכינור."

סבא השתתק, חזרנו למציאות הרגילה, רק חצקיל חברו עדיין מחה דמעה קטנה שהתגלגלה מעיניו בלי רצון. לפתע שמנו לב לחיבורונם המשותף של שימי ודן המדען: "זאב... זאב וולף אמרת?" גימגום שימי. הן הוא גר כאן, ובנו אף נמצא לידנו... בן-פורת עדיין לא הצליח להוציא מילה מפיו. במהירות הבזק יצא שימי להביא את ה"סבאליה" שלו, ולאחר מספר דקות נפגשה מחדש השלישייה הישנה, כשכעת מתווספים לה גם יוצאי חלציה.

כעת הוציא לויק את הכינור מחדרו. סבא אייזיק תפס אותו כמומחה ורגיל, והחל לנגן ניגון עתיק ומלא רגש. לא במפתיע הייתה זו המנגינה המוכרת לנו, שתפסה את סאשה-אביחי בפעם הראשונה מתחת לחלון ביתו של לויק. בתת-הכרה הכיר אז את המנגינה אותה שמע מאביו, ששמע מאביו שלו - סבא אייזיק. הייתה זו אותה המנגינה שהרגיזה (אי-פעם...) את שימי כאשר היא נשמעה בטיילו עם סבאליה שלו, וזאב-וולף שזיהה את בה נגינתו הנוגה והישנה של אייזיק חברו הטוב.

כעת פרשה 'שלישיית הנועזים' הוותיקה לצד, ושוחחה ביניהם בעירנות ובחדווה. מוטקיה הצטרף לצד אביו, סבא אייזיק, ז'אק-יעקב ישב ליד חצקיל, ודן בן-פורת ישב ליד כיסא הגלגלים של אביו, זאב-וולף. היינו פורשים לצידם כדי להאזין לשיחתם, בוודאי מספר חצקיל כיצד נפרד מבנו כאשר עברו לרוסיה, אלא שבצד השני של הסלון, התאספה גם השלישייה הנצחית שלנו, ולא יכולנו לפספס איך שאל השלישייה מצטרף ברגעים אלו חבר נוסף - שימי. לויק חיבק את כתפו בחיבה "הרי השורשים התאחדו רק בזכותך...". אמר במבט רב משמעות. הקנאה שגרמה לעבודת הבילוש של שימי נמוגה כלא הייתה. היא נידפה החוצה ונעלמה, ומתוך העומק והפנימיות שלו בצבצו המידות הטובות של השלישייה, אהבה ונכונות לעזור לכל יהודי באשר הוא - - -

• • •

סוף!

חצקיל הוציא מיד מתרמילו חתיכת בשר מורעלת שהוכנה מראש, וזרק אותה לעבר הכלב שהשתתק מיד. הוא טרף את הבשר ברעבתנות, ולאחרי כמה שניות נפל בחרחור משונה ומת.

נכנסנו למחסן שעמד בחצר, והתחלנו לשפוך לתוך השקים שהיו בידינו מכל הבא ליד. תפוחי-אדמה, קמח, אורז ושאר מצרכי מזון. זאב וחצקיל כבר יצאו החוצה, ורק אני עוד העמסתי על עצמי שקים כשלפתע נשמעו צעדים כבדים. ניסיתי לברוח, אך בעל הבית, איכר מגודל ומגושם, תפסני בצחוק רועם: אהה ילדון... עכשיו אסגיר אותך לידי הגרמנים. מפיו נדף ריח חריף של וודקה והוא גררני עימו למרכז הכפר, שם עמד בית האבן היחיד, המפקדה. במפקדה שירתו מספר שוטרים פולנים ואוקראינים לצד חיילים גרמנים.

עמדתי מול מפקד התחנה בראש מורם, ודמו של זה עלה מיד לראשו. הוא החל לקללני נמרצות, ואילו אני חתמתי את פי. מידי פעם חייכתי, דבר שהרתיע אותו עוד יותר. אינני יודע כיצד היה נגמר מעמד זה, אילולא נפרצו לפתע שתי החלונות, ומתוכם קפצו פנימה זאב וחצקיל, כשבמקום האקדחים, עמד בידיהם הכינור שלי...

הרגשתי כי הם לא ינטשו אותי כאן לבדי, אך לא ידעתי כיצד הם ישחררו אותי. הפריצה הזו למשרדו, הממה

את המפקד הגרמני והוא הסכים לשמוע את אשר בניהם. הם אמרו לו כי אני מצטיין בפריטה על מיתרי הכינור, ולכן מציעים הם שאנגן בפניהם מספר נעימות. הקצין חיך חיוך מרושע: כן, ניתן ליהודי לנגן בפנינו ואחר-כך נגזור את דינו...

הוא הוביל אותנו לחדר האוכל, שם ישבו כולם במסיבה של הוללות והעמיד אותי על הבמה. המנגינות שבו את לב הרוצחים, והחיילים קמו על רגליהם ובקשו, "עוד! עוד!" אני המשכתי לנגן בעיניים עצומות, כשזאב וחצקיל עוברים בין החיילים בחיוכים רחבים, ומשקים אותם כוסות גדולים של יין משובח שהוצא לכבוד המאורע הגדול... החיילים המשועשעים קיבלו בשמחה את הכוסות מידי המשרתים היהודונים והריקו אותם לגרונם אחד לאחד.

אט אט השתכרו כולם ונרדמו, וקול נחרתם ניסר את חלל החדר הגדול. עכשיו הגיע הרגע... צררנו בשקים את כל כלי הנשק שמצאנו במפקדה, התגברנו על השומר הזקן שעמד בכניסה. אחר, החלטנו לעבור גם דרך ביתו של האיכר שם

חֶפֶה חֶשְׁאִית

קטרינוסלב, תרצ"ה.

באחד הלילות, בשעה אחת-עשרה, בעוד הרב רבי לוי-יצחק שניאורסאהן, אביו של הרבי מלך המשיח, רכון על ספריו וסקווע כלו בלמוד, נשמעה לפתע נקישה קלה בדלת. ברוקיה של אותם הזמנים דבר מעין זה פרושו בקור לא צפוי של אנשי השטן המשחית, אנשי הק.ג.ב. שבאו לערף חפוש בבית או לעצר את ראש המשפחה. מעצר, שפמעט נדאי אין חזרה ממנו. נקל, אפוא להבין את החרדה המלנה את בני הבית בזמן שהיו נשמעות נקישות כאלו.

להשיג מנגן יהודים. אך כיצד, פעת בחצות הלילה! לא רק יהודים סתם, אלא אנשים מהימנים אשר לא יגלו לאיש את אשר עיניהם רואות - הרי במקרה כזה, כלם - החתן והכלה, הרב והקהל בסכנה חמורה, איך עושים זאת! ומאיך, אם לא יצליח בכך פעת, לעולם לא יספיקו השנים לסדר להם חפה וקדושין.

אך לא איש כר' לוי-יצחק יכנע לחששות הלב. כדרכו בקדש, באמץ ובנחישות, יצא לרחוב וכעבר מחצית השעה היו בבית הרב תשעה יהודים. רק אחד היה חסר - עשירי למנגן.

ר' לוי-יצחק נגש לעשות מעשה נועז...

באותו בנן בו גר ר' לוי-יצחק, גר צעיר יהודי מהמפלגה הקומוניסטית, ששמש כיושב-ראש ועד הבית. אחד מתפקידיו היה לעקב היטב אחר כל הנעשה בביתו של הרב היהודי, על תנועת האנשים הבאים והיוצאים, האם מתקיימים בו פנוסים או טקסים דתיים אחרים.

איור: מענדל חיות

מובר שפאיש זה יש להתרחק ככל האפשר. אולם כן קרה ההפך. הרב בכבודו ובעצמו עלה לביתו של הצעיר הקומוניסט ודפק על הדלת. הדפיקות העירו את הצעיר משנתו והוא קם בכבדות לפתח את הדלת. והנה...

למנגן כדי שנוכל לערף פעת חפה וקדושין לזוג המבקש להנשא. התואיל להצטרף? שאל הרב. הצעיר היה מכה תדהמה: "אני?!"

- "כן, אתה!" ענה לו הרב בפשטות ובכנות האפגניות לו. לבו של הצעיר כאלו נמס, הוא נענה לבקשה ויחד עם רבי לוי-יצחק אל ביתו.

רבי לוי-יצחק נגש בחשש אל הדלת, כאשר גם פעימות לבו הלכו וגברו מהנקישות הפתאומיות בשעה המאחרת של הלילה. אך קרה לא פעם שהגיעו אליו יהודים לשאל שאלות בשעות הערב המאחרות - בתקופת תפקידו כמוכה-הוראה. אולי, אולי גם הפעם מדבר באיזו שאלה הלכתית... אולי...

בפתח עמדה אשה בלתי מכרת, אשה מבגרת בגיל העמידה. היא נעצרה ליד הפתח וסקרה את כל החדר כדי לודא שאין שם איש זר. אחר פתחה ואמרה בקול נמוך:

"רבי, הנני באה פעת מעיר רחוקה אשר לא אוכל לנקב בשמה. בעוד כשעה, בחצות, יבואו לכאן בתי וחתני. שניהם תופשים משרות חשובות ובואם לכאן כרוף בסכנה עצומה. רק לאחר תחנונים

ודמעות הבטיחו לי לבקר אצל רב שיסדר להם חפה וקדושין כדיו. אבל תנאי התנו עמי, שהחפה תתקיים אך ורק בביתך, ולא אצל שום רב אחר. זאת היא סבת בקורי בשעה כה מאחרת. ברצוני לבקש מכבוד הרב לסדר את כל הדרוש בחשאי ובהחבא, כדי שלא נחשף חלילה.

כעבר שעה, בחצות הלילה בדיוק, הגיעו החתן והכלה לבית הרב. הם העברו לחדר צדדי להסתירם מעין רואים. עתה יש

אחר חצות, נסתיימה החפזה והחתך והפלה מהרו לעזוב את הבית, טרם יתעורר חשדו של אי-מי מתושבי השכונה. כמוהם נעלמו גם השאר. רק שנים נשארו, הרב והצעיר מהקומה העליונה. הוא נשאר להמתין מספר דקות עד שכלם יתפזרו, כאשר נשאר לבדו במחצתו של הרב, הוציא הצעיר את כרטיס חבר המועדון המעיד על חברות במפלגה הקומוניסטית, ואמר לרב:

”בעת, רבי, נמצא אני במחצתך ואינני רוצה להפרד ממך. כל זה - הצביע על הכרטיסים המעידים על חברותו במפלגה - אינו שנה מאומה בעת שהנני יחד אתך!”

כך פעל הרב בנחישותו, דבקו ומדת האמת שלו על אנשים שפבר כאו את עצמם כחלק מהעם הרוסי. כזו הייתה דמותו המפלאה של הרב - רבי לוי-יזחק שניאורסאהן...

מיז נגשו לסגור את החלונות ולהגייף את התריסים. הרבניית חנה הביאה מפת קטיפה אדמה שתשמש כחפה, הרב התישב לכתב את הכתבה עם כל הפרטים הדרושים.

לאחר מכן העמידו את החפה כאשר ארבעה מהנוכחים החזיקו בארבע פנות המפה הפרוסה. כשהכל היה מוכן קראו לחתך ולפלה ממחבואם בחדר השני. פני הפלה היו מכסים כל הזמן. גם פני החתך היו מסווגות בחלקן וקשה היה להכירן, התרגשות רבה עברה בקהל. החפה התחילה.

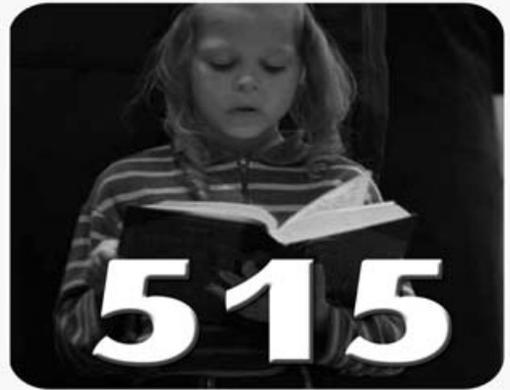
גרות לא הדלקו בגלל פחדם של החתך והפלה. שבע הקפות נערכו סביב החתך פנהו. החתך גבה-הקומה, לבוש היה מעיל של עור, והיה נראה כמו קומיסר (קצין פוליטי) ואולי אכן היה כזה. אך הוא קדש את הפלה בטבעת ובאמירת ”הרי את מקדשת לי...”

הרב סדר את הקדושים וברך את הברכות. בשעה אחת ושלושים

חידתמונה

בתמונה שלפניכם מסתתר רעיון מתוך פירוש רש"י באחד הפסוקים השייך ליראשון בפרשת עקב. זהו את הקשר ושילוחו אלינו.

פתרון החידה מגיליון מס' 18 (פרשת דברים):
כשם שמושה רבינו התפלל 515 תפילות כדי להיכנס לארץ ישראל, כך עלינו להתפלל לבוא הגאולה ולא להתייאש.

ביום כ' מנחם-אב תשכ"ז - עשרים שנה לפטירת אביו - י"ט פרחי
ש"ס"א את קרן אויזחק'אל-שם אביו ז"ל. **בשבת** פרשת עקב תש"ל
פחל פרחי אבאר בשבתות את פירושו של אביו על פתיא. **המזווה**
פאחרונך בתורה פיא: כתיבת ספר תורה. **סיוס** כתיבת ספר
תורה פראשון של יוצי ישראל פתקייס סמוק אכותל פמערבי ב-כ' מנחם אב
תשמ"א. **את** ברכת "פזן" - פברכה פראשונך פברכת פמזון - תיקן משפ
רבינן על ירידת פאן. **את** פברכה פשנייה פברכת פמזון תיקן יפושע לאחר שפכניס את
בני-ישראל ארץ. **את** פברכה פשלישית פברכת פמזון תיקן כוז ושלמה. **ארבעים** ושמונה נביאים
ושבע נביאות פיו אעם-ישראל. **בלזמן** פזאות ניתן לקייס רק מאתיים ארבעים ושבע מתוק תרי"ג פמזנות.

מאת: אבי רז

בהפסקה

הכלה זמורה

מאת: נחום פרקש, קרית מלאכי

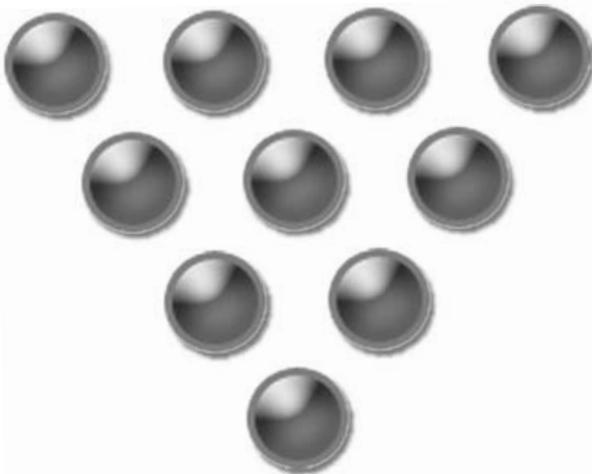
דגים, דגים

מוכר דגים עשה מבצע בשוק: דג וחצי עולה שקל וחצי. כמה יעלו 6 דגים?

תשובה: 9 טלג'ים

משחקי פירמידה

לפניכם 10 כדורים המסודרים בצורת אשכול שחודו מופנה כלפי מטה. כיצד תוכלו על-ידי העברת שלושה כדורים בלבד להפוך את חוד האשכול כלפי מעלה?

מאת: מענדי בוארון, קראון הייטס

איחולים

שאלה: מה מאחל מתנחל לחבר שלו ביום כיפור? **תשובה:** גמר חסימה טובה

האוזניים של החרש

חרש הלך לרופא אוזניים ובקש אוזניים חדשות. אמר לו הרופא: "אביא לך אוזניים של טיפש ותשמע טוב". הרופא שם לחרש את האוזניים ושאל: "עכשיו טוב?" ענה החרש: "שומע, אבל לא מבין כלום..."

מדור 'הבמה שלנו' מופיע פעם בשבועיים. אתם מוזמנים לשלוח לנו ציורים, סיפורים, שירים, חידות, בקיצור, כל מה שתרצו... יצירות נבחרות יפורסמו בעזרתה בגיליונות הבאים.

מאת: ש. וויס

שבת אנך ישרא

לפניכם מפוזרים חלקי פאזל. ישנם חלקי פאזל שהתערבבו בטעות ואינם שייכים לכאן. מה עושים? א. על כל חלק מהפאזל מופיע מספר השייך לפסוק מתוך הרשימה שמימין. בכל פסוק חסרה מילה. עיינו במקור והשלימו את המילה החסרה. ב. אם המילה החסרה היא אחד מפירות שבעת המינים, חלק זה שייך לפאזל. ג. צלמו את העמוד, גזרו את החלקים השייכים והשלימו את הפאזל.

רשימת הפסוקים:

1. במדבר ל"ג, כ' - "ויסעו מ _____ פרץ"
2. דברים ל"ב, י"ד - "עם חלב כליות _____"
3. יהושע י"ז, ח' - "למנשה הייתה ארץ _____"
4. בראשית א, כ"ט - "נתתי לכם את כל _____"
5. שופטים ט', - י"א "ותאמר להם ה _____"
6. בראשית י"ד, ז' - "היושב בחצצון _____"
7. שמות ל"ז, ב' - "זר _____ סביב"
8. בראשית מ, ט, - "והנה _____ לפני"
9. בראשית ח', י"א - "עלה _____ טרף בפיה"
10. במדבר י"ז, כ"ג - "ויגמול _____"
11. במדבר י"א, י"ג - "מאין לי _____"
12. שמות ט', ל"א - "כי ה _____ אביב"
13. תהלים פ', ט' - " _____ ממצרים תסיע"

לפניכם שני מכלים, אחד של חמש ליטר, והשני של שלוש ליטר. על המכלים אין סימוני מדידה נוספים. עליכם במספר פעולות הקטן ביותר, למלא במיכל הגדול ארבע ליטר מים בדיוק. אלו פעולות עליכם לעשות?

מים

**הגרלה חודשית
תתקיים בין
הפותרים
נכונה.**

ניתן לשלוח פתרונות, שאלות והצעות ל:

צבאות השם אה"ק ת.ד. 1035 נצרת
עילית, מיקוד: 17110.

פקס: 04-6578485

פקס בארה"ב: 7780800-718

אימייל: bemachane@gmail.com

תא הטלמסר שלנו במערכת 'נחייג

ונשמע': 08-9493770.

בתפריט הראשי הקישו 5. בתפריט הבא
הקישו 1.

שימו לב: אנא אימרו את הפרטים שלכם בקול ברור לפני שאתם משאירים את ההודעה, כדי שנוכל להכניס אתכם להגרלת הפרסים.

9. קדש ברנע 10. יהצה 11. שעיר 12. זרד
סדר יום חסידי:
שיבנה בית המקדש

פתרונות לגליון מס' 18:
אתר את האתר:
1. ער 2. חשבון 3. עמון 4. בשן 5.
מואב 6. ים סוף 7. אילת 8. עזה

חסידיים . איין משפחה

נולדו למז"ט

● **למשפחת ר' נחמן איזנברג**, קראון הייטס – להולדת הבן.

● **למשפחת הרב עזריאל זעליג אשכנזי**, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ ורב ראשי, יקטרינבורג, רוסיה – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת הרב מרדכי שמואל אשכנזי, מרא דאתרא כפר חב"ד; משפחת הרב משה אשכנזי, רב אג"ש תל אביב; משפחת ר' יצחק זאב הלוי וולפא, ירושלים; משפחת ר' מנחם מענדל הכהן ברכהן, לוד; ומרת ברכהן, ריגא.

● **למשפחת ר' שלום גוטליב**, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ ניקולייב, אוקראינא – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' נפתלי גוטליב, ביתר; ומשפחת ר' שמואל חיים פרנקל, נחלת הר חב"ד.

● **למשפחת ר' אסף שלום הראל**, קראון הייטס – להולדת הבן; **ולזקניהם** למשפחת ר' שרון הראל, מגדל העמק; משפחת ר' ישראל בער קפלן, קראון הייטס.

● **למשפחת ר' שמואל וייס**, ירושלים – להולדת הבן; **ולזקניהם** למשפחת ר' שלום וייס, מנטשטטר, אנגליה; ומשפחת ר' משה שלאס, ירושלים.

● **למשפחת ר' אראל יהודה ורדי**, קרית שמואל – להולדת הבן; **ולזקניהם** למשפחת ר' רפאל חי ורדי, גני תקווה; ומשפחת ר' אליהו מקבל, קרית שמואל.

● **למשפחת ר' זוד זהבי**, רמת אביב – להולדת הבן.

● **למשפחת ר' יניב הכהן כהן**, בית שמש – להולדת הבן; **ולזקניהם** למשפחת שאער, רחובות.

● **למשפחת ר' מנחם לוי**, קראון הייטס – להולדת הבן.

● **למשפחת ר' מנחם מענדל ליווי**, קראון הייטס – להולדת הבן; **ולזקניהם** למשפחת ליווי, קראון הייטס; ומשפחת ברונשטיין, מיאמי, פלורידה.

● **למשפחת ר' ראובן לייב**, קמברידג', אנגליה – להולדת הבנים התאומים.

● **למשפחת ר' שמואל ליפשיץ**, ר"מ

בישיבת חב"ד תות"ל, מגדל העמק – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת הרב שלום בער ליפשיץ, יו"ר יד לאחים' רמת גן; משפחת ר' יוסף יצחק וילשאנסקי, ר"י יחסידי חב"ד ליובאוויטש' צפת; משפחת ר' רפאל וילשאנסקי, קראון הייטס; ומשפחת הרב משה אשכנזי, רב קהילת חב"ד תל אביב.

● **למשפחת ר' אפרים מינץ**, קראון הייטס – להולדת הבן. **ולזקניהם** מרת מינץ, קראון הייטס. משפחת ר' יצחק הלוי גורביץ, קראון הייטס.

● **למשפחת ר' ליאור מלצר**, קרית שמואל – להולדת הבן; **ולזקניהם** למשפחת ר' ברוך מלצר, ביתר; משפחת ר' שניאור זלמן פרידמן, רחובות; ומשפחת ר' שלום דובער פרידמן, ירושלים.

● **למשפחת ר' יצחק פוקס**, קראון הייטס – להולדת הבן. **ולזקניהם** למשפחת ר' משה קדרן, נחליאל.

● **למשפחת ר' ירחמיאל פורר**, לוס אנג'לס – להולדת הבן.

● **למשפחת ר' אברהם פלדמן**, נחלת הר חב"ד – להולדת הבן; **ולזקניהם** מרת פריידא אורנשטיין, בני ברק; ומשפחת ר' שלום דובער גורליק, נחלת הר חב"ד.

● **למשפחת ר' מנחם מענדל קפלן**, טורונטו – להולדת הבן.

● **למשפחת ר' נחמיה קפלן**, קראון הייטס – להולדת הבן.

● **למשפחת ר' עקיבא ריפקין**, ירושלים – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' נחום מרגליות, ירושלים.

● **למשפחת ר' רפאל אלטין**, ירושלים – להולדת הבת **רבקה**; **ולזקניהם** משפחת אלטין, רמת אביב; ומשפחת ר' פילפה, טורקיה.

● **למשפחת ר' מנחם מענדל אלישביץ**, ביתר – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' יוסף לייב אלישביץ, קראון הייטס; מרת פעסיא חוה אלישביץ, ירושלים; משפחת ר' יוסף יצחק הכהן ריבקין, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ כרמיאל; משפחת ר' מרדכי הכהן ריבקין, קראון הייטס; ומרת חנה פייגא פרידמן, ירושלים.

● **למשפחת ר' חיים אמיתי**, כפר חב"ד – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' אליהו אמיתי, כפר חב"ד; מרת לאה אמיתי, כפר חב"ד; משפחת ר' דוד

ירושלים.

● **למשפחת ר' יצחק בלוגרינד**, קראון הייטס – להולדת הבת.

● **למשפחת ר' חיים שאול ברוק**, קראון הייטס – להולדת הבת **חיה מושקא**. **ולזקניהם** משפחת ר' שמואל ברוק, קראון הייטס. משפחת ר' דובער גורביץ, קראון הייטס.

● **למשפחת ר' מאיר גולדפלד**, ירושלים – להולדת הבת.

● **למשפחת ר' לוי יצחק גולדשטיין**, קראון הייטס – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' שלום דובער גולדשטיין; משפחת ר' יוסף גולדשטיין, קליפורניה; משפחת ר' חיים בן ציון רסקין, קראון הייטס; משפחת ר' שלום דובער רסקין, לונדון, אנגליה; ומרת ליבא לעווילעוו, קראון הייטס.

● **למשפחת ר' מאיר יחזקאל הולצברג**, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ בלה-צירקוב, אוקראינא – להולדת הבת **דבורה לאה**; **ולזקניהם** משפחת ר' יצחק יעקב הולצברג, נחלת הר חב"ד; משפחת ר' אהרן משה שיינר, כפר חב"ד; משפחת ר' אהרן חזן, בני ברק.

● **למשפחת ר' אריה הופמן**, דנבר – להולדת הבת.

● **למשפחת ר' יוסף וואגל**, לונדון – להולדת הבת.

● **למשפחת ר' יצחק ויינטראב**, רמת בית שמש – להולדת הבת **חיה מושקא**; **ולזקניהם** משפחת ויינטראב, בית שמש; ומשפחת ר' שלום גמליאל, ירושלים.

● **למשפחת ר' זב וולף**, מלבורן – להולדת הבת.

● **למשפחת ר' שניאור זלמן חביב**, רמת אביב – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' יצחק חביב, ירושלים; ומשפחת ר' יהודה קוסקס, ירושלים; ומשפחת ר' דוד חביב, ירושלים.

● **למשפחת ר' שניאור זלמן טוורסקי**, שיקגו – להולדת הבת. **ולזקניהם** משפחת ר' נחמן יוסף טוורסקי, קראון הייטס.

● **למשפחת ר' ישראל שמחה הכהן כהן**, פורט לורדייל, פלורידה – להולדת הבת **חיה מושקא קיילא**; **ולזקניהם** משפחת ר' אליעזר הכהן כהן, ירושלים; ומשפחת ר' אברהם משה קופמן, ירושלים.

● **למשפחת ר' שמעון לאבער**, פאלם

ספרינגס – להולדת הבת.

● **למשפחת ר' יעקב יהודה מאיעסקי**, סיניסטי, אוהיו – להולדת הבת. **ולזקניהם** משפחת ר' שלמה מאיעסקי, משפיע מכון חנה, קראון הייטס.

● **למשפחת ר' אפרים סימון**, ניו גרסי – להולדת הבת.

● **למשפחת ר' ישעיהו יאיר סמיטאן**, מונטריאל – להולדת הבת **חיה מושקא**.

● **למשפחת ר' רן עזריה**, בית דגן – להולדת הבת.

● **למשפחת ר' שמעון קדביל**, נחלת הר חב"ד – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' שלמה מכבי קדביל, רחובות; ומשפחת ר' סעדיה מעטוף, קרית מלאכי.

● **למשפחת ר' מאיר קסלה**, איסט דרלי ביטש – להולדת הבת.

● **למשפחת ר' יעקב שוורץ**, מגדל העמק – להולדת הבת **רחל ברכה**; **ולזקניהם** משפחת ר' גרשון זאב שוורץ, בני ברק; משפחת ר' נח אליעזר שוורץ, ירושלים; מרת חיה אסתר ירוסלבסקי, בני ברק; משפחת ר' יעקב ויזר, וינה, אוסטריה.

● **למשפחת ר' רועי שמש**, קראון הייטס – להולדת הבת **חזיה**.

הגיעו למצוות

● **למשפחת ר' יעקב אופן**, ירושלים – להגיע הבן התי **אהרן** למצוות; **ולזקניהם** משפחת ר' מרדכי אולידורט, ירושלים.

● **למשפחת ר' שאול אלקסלסי**, קראון הייטס – להגיע הבן התי **מנחם מענדל** למצוות.

● **למשפחת בלוסופסקי**, בייסייד – להגיע הבן התי **מאיר** למצוות.

● **למשפחת ר' יצחק גולדברג**, ר"י תות"ל מגדל העמק – להגיע הבן התי **לוי** למצוות; **ולזקניהם** מרת צביה גולדברג, קראון הייטס; ומרת יוכבד זלמנוב, מגדל העמק.

● **למשפחת ר' יחיאל מיכל הגר**, ירושלים – להגיע הבן התי **לוי יצחק** למצוות; **ולזקניהם** משפחת ר' יהושע אלבוים, ירושלים.

● **למשפחת הרב בנימין הכהן כהן**, רב שכונה ברמלה, כפר חב"ד – להגיע הבן התי **שמואל רחמים הכהן** למצוות;

ולזקניהם משפחת ר' שלום הכהן כהן, רמלה; משפחת ר' אליהו אמיתי, כפר חבי"ד; מרת לאה אמיתי, כפר חבי"ד.

באו בקשרי שידוכין

● **למשפחת בן אבן**, קראון הייטס – לבוא הבן התי **יצחק** בקשרי שידוכין עבי"ג **דבורה** למשפחת ר' **יוסף לדיוב**, נחלת הר חבי"ד.

● **למשפחת ר' יוסף בריח**, שרשרת – לבוא הבן התי **אביחי** בקשרי שידוכין עבי"ג **אושרת** למשפחת ר' **בנימין זכריה**, לוד.

● **למשפחת גודמן**, בולטימור – לבוא הבן התי **אריאל** בקשרי שידוכין עבי"ג **אסתר** למשפחת **שטראוס**, בולטימור.

● **למשפחת זבורוב**, קראון הייטס – לבוא הבן התי **בנימין** בקשרי שידוכין עבי"ג **בלומי** למשפחת **סגלמן**, לונדון.

● **למשפחת ר' נתן וולף**, נחלת הר חבי"ד – לבוא הבן התי **בנימין** בקשרי שידוכין עבי"ג **חנה** למשפחת ר' **נפתלי גרינברג**, לוד; **ולזקניהם** מרת פעסיא וולף, לוד; משפחת ר' משה גרינברג, בני ברק; משפחת ר' אהרן חזן בני ברק; ומרת איטא קיילא רוזנברג, לוד.

● **למשפחת ויינר**, בורלינגטון – לבוא הבן התי **יצחק דב** בקשרי שידוכין עבי"ג **רבקה** אורה למשפחת **אלסטורס**, הולנד.

● **למשפחת ר' זוד טורקוב**, צפת – לבוא הבן התי **יוסף** בקשרי שידוכין עבי"ג **הדס** למשפחת ר' **דני בן עזרא**, קרית אתא.

● **למשפחת יעקובוב**, ריגה – לבוא הבן התי **אהרן** בקשרי שידוכין עבי"ג **שרה** למשפחת **קליין**, לונג ביטש.

● **למשפחת ר' מנחם עמוס מושקוביץ**, כפר חבי"ד – לבוא הבן

התי **אהרן** בקשרי שידוכין עבי"ג **חנה מיכלא** למשפחת ר' **יוסף יצחק הלוי סגל**, משפיע בישיבת תורת"ל מגדל העמק; **ולזקניהם** משפחת ר' ברוך גופין, כפר חבי"ד.

● **למשפחת ר' בנימין מזרחי**, קרית אתא – לבוא הבן התי **זותן** בקשרי שידוכין עבי"ג **רחל** למשפחת ר' **יוסף חזי**, קרית טבעון.

● **למשפחת סטיפלמן**, ס. פאולו – לבוא הבן התי **אליהו** בקשרי שידוכין עבי"ג **מוריקי** למשפחת ר' **מישל פרץ**, קראון הייטס.

● **למשפחת ר' יעקב קונסיפולסקי**, סידיני, אוסטרליה – לבוא הבן התי **מנחם מענדל** בקשרי שידוכין עבי"ג **דבורה לאה** למשפחת ר' **שמאי ענדע**, ריי תות"ל ס. פאולו, ברזיל.

● **למשפחת ר' יהודה קרעמער**, מנטשטטר, אנגליה – לבוא הבן התי **שניאור** בקשרי שידוכין עבי"ג **רות** למשפחת ר' **יהודה רובין**, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ אלון מורה.

● **למשפחת רוזנטל**, ס. פאולו – לבוא הבן התי **דניאל צבי** בקשרי שידוכין עבי"ג **חנה** למשפחת **לאטר**, ליון, צרפת.

● **למשפחת ר' נתן ריבר**, כפר חבי"ד – לבוא הבן התי **איתמר** בקשרי שידוכין עבי"ג **מיכל** למשפחת ר' **אהרן דב הלפרין**, כפר חבי"ד.

● **למשפחת ר' שלמה תעזיז**, לוד – לבוא הבן התי **צמח** בקשרי שידוכין עבי"ג **הדסה** למשפחת ר' **מרדכי סעיד**, רחובות; **ולזקניהם** משפחת ר' זכריה צוברי, אחיעזר.

הקימו בית בישראל – בית חב"ד

● **למשפחת ר' יוסף אדלר**, נצרת עלית – לנישואי הבן התי **ישראל** עבי"ג **חנה ברכה** למשפחת ר' **יוסף גול**, נצרת

עלית; **ולזקניהם** משפחת ר' בוריס מאירוביץ, מרת יעל גול, תל אביב; ומרת רבקה דאבי, באר יעקב.

● **למשפחת ר' אברהם יוסף בויארסקי**, מונטריאל – לנישואי הבן התי **צבי הירש** עבי"ג **שיינא ברכה** למשפחת ר' **ישראל בסטומסקי**, לוס אנג'לס; **ולזקניהם** מרת יהודית ציולאג; משפחת ר' אברהם יצחק בסטומסקי.

● **למשפחת הרב אלעזר צבי בקשי**, רב ק"ק יבסא רחמים ערד – לנישואי הבן התי **מנחם מענדל** עבי"ג **יעל יוכבד** למשפחת ר' **שמעון אמיתי**, כפר חבי"ד; **ולזקניהם** משפחת ר' מאיר בקשי, ירושלים; משפחת ר' שלום בוגנים, באר שבע; מרת לאה אמיתי, כפר חבי"ד; מרת אסתר ביבי.

● **למשפחת ר' חיים יוסף וייספיש**, ירושלים – לנישואי הבן התי **שלום זובער** עבי"ג **נחמה דינה** למשפחת ר' **מרדכי שכטר**, כפר חבי"ד; **ולזקניהם** משפחת ר' יצחק מרדכי שולמן; משפחת ר' צבי שכטר, כפר חבי"ד; משפחת ר' אברהם מיזליש, כפר חבי"ד.

● **למשפחת ר' אברהם ישראלוביץ**, ירושלים – לנישואי הבן התי **יונתן** עבי"ג **בת שבע** למשפחת **ורטהיים**, לוד; **ולזקניהם** משפחת ר' יונה ישראלוביץ, ירושלים; ומרת רחל ליון, כפר חבי"ד.

● **למשפחת ר' שלמה לביא**, קרית עקרין – לנישואי הבן התי **מידע** עבי"ג **חנה** למשפחת ר' **יודיה שלמה אייזן**, קרית גת.

● **למשפחת ליפשי**, כפר חבי"ד – לנישואי הבן התי **יוסף יהודה** עבי"ג **דבורה זיסל** למשפחת ר' **ראובן שיינברג**, רמת בית שמש; **ולזקניהם** מרת בלומא גלפרין, נחלת הר חבי"ד; ומשפחת ר' יצחק אשר שיינברג.

● **למשפחת ר' יעקב נורקין**, ס. פאולא ברזיל – לנישואי הבן התי **גבריאל זובער** עבי"ג **ליבא** למשפחת **גולדשטיין**, ס. פאולא, ברזיל.

● **למשפחת ר' זאב אברהם סלאווין**, כפר חבי"ד – לנישואי הבן התי **יצחק זוד** עבי"ג **חנה** למשפחת ר' **מני מנחם מענדל וולף**, נחלת הר חבי"ד; **ולזקניהם** משפחת ר' צבי הירש סלאווין, ניו יורק; מרת רחל סלאווין, כפר חבי"ד; מרת פעסיא וולף, לוד; ומרת העניא שוסטרמאן, קראון הייטס.

● **למשפחת ר' אלתר אליהו הכהן פרידמן**, צפת – לנישואי הבן התי **שמחה הכהן** עבי"ג **חנה** למשפחת ר' **משה בורשטיין**, כפר חבי"ד.

● **למשפחת ר' מיכאל מרדכי קירשנבאום**, לוד – לנישואי הבן התי **יצחק** עבי"ג **נחמה דינה** למשפחת ר' **יחזקאל מרקוביץ**, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ טירת הכרמל; **ולזקניהם** משפחת ר' יצחק מרקוביץ, בני ברק; ומרת חנה לבקיבקר, בני ברק.

● **למשפחת ר' ירוחם רסקין**, לונדון, אנגליה – לנישואי הבן התי **שמואל** עבי"ג **נחמה יהודית** למשפחת ר' **יוסף יצחק לידר**, ראשון לציון; **ולזקניהם** משפחת ר' שלום זובער רסקין, לונדון, אנגליה; משפחת ר' אברהם לידר, כפר חבי"ד; ומשפחת ר' לוי פרסמן, נחלת הר חבי"ד.

● **למשפחת שוראק**, לונג איילנד – לנישואי הבן התי **נטע ישראל** עבי"ג **עטל אלינור** למשפחת **גרמפל**, וונקובר.

Keter
Van Service
Reasonable Prices

נהגים מאב"ש דוברי עברית

JFK קנדי \$27
LGA לה-גרדיה
NEWARK נוארק \$60

Airport pickup אפשרות איסוף משדה התעופה

כתר
שרותי הסעות
במחירים מוזלים

718-753-4054